

Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний університет
Кафедра івент-індустрій, культурології та музеєзнавства

Кваліфікаційна робота другого (магістерського) ступеня вищої освіти

**СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ ІВЕНТ-ЗАХОДІВ В ОКРЕМИХ
ЛОКАЦІЯХ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ**

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Виконала:

здобувачка вищої освіти
спеціальності 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності

Столяр Мирослава

Науковий керівник: доктор культурології,
професор **С.В.Виткалов**

Рецензент:

Допущено до захисту:
протокол засідання кафедри
№12 від 28.11. 2023 р.

Рівне – 2023

З М І С Т

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ СПЕЦИФІКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІВЕНТ-ЗАХОДІВ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ.....	13
1.1. Генезис теоретичної складової івент-менеджменту.....	13
1.2. Характеристика івент-заходів як прояву соціокультурної діяльності	22
1.3. Сучасні тенденції планування та реалізації івент-заходів.....	30
Висновки до Розділу I.....	36
РОЗДІЛ II ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІВЕНТ-ЗАХОДІВ: НА ПРИКЛАДІ ОКРЕМИХ ЛОКАЦІЙ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ	38
2.1. Порівняльна характеристика особливостей окремих локацій Західної України в контексті соціокультурного менеджменту	38
2.2. Аналіз та класифікація івент-заходів на території Західної України.....	53
2.3. Перспективи розвитку івент-менеджменту на Західної України.....	76
Висновки до Розділу II.....	77
РОЗДІЛ III ДОСЛІДЖЕННЯ СПЕЦИФІКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІВЕНТ-ЗАХОДІВ У РІВНЕНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	79
3.1. Загальна характеристика ресурсного потенціалу Рівненської області.....	80
3.2. Аналіз соціокультурного ландшафту Рівненської області.....	85
3.3. SWOT-аналіз та рекомендації щодо покращення соціокультурного менеджменту в Рівненській області	91
Висновки до Розділу III	94
ВИСНОВКИ	97
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	104

ВСТУП

Західна Україна має унікальну історію та культуру, яка відрізняє її від решти України. Це впливає на формування потреб, інтересів населення регіону, характеру заходів, що проводяться. Також регіон є одним з найпопулярніших туристичних напрямків в Україні. Це призводить до збільшення кількості заходів, що проводяться в регіоні та підвищених очікувань щодо їх організації. Суспільство знаходиться в стані постійних змін, що впливає на характер подій. У Західній Україні ці зміни відбуваються більш динамічними темпами порівняно з іншими регіонами України, що вимагає від організаторів заходів здатності адаптуватися до нових умов.

Актуальність дослідження. Тема кваліфікаційної роботи «Специфіка організації заходів у Західній Україні» сформована саме таким чином, адже дуже актуальною в сучасних умовах через декілька факторів. По-перше, в івент-індустрії Західної України та й України загалом зростає конкуренція, де різні організатори заходів змагаються за клієнтів та аудиторію. Ця підвищена конкуренція вимагає досліджень для визначення стратегій виділитися на ринку. До того ж, в регіоні існує низький рівень культурної обізнаності при плануванні заходів. Це питання може суттєво вплинути на якість та ефективність заходів. Тому існує очевидна потреба в дослідженнях, спрямованих на вивчення та підвищення культурної чутливості в практиці управління подіями. Останні дослідження в галузі івент-менеджменту, особливо в контексті України, надають необхідну інформацію щодо соціокультурної діяльності, однак ця індустрія швидко розвивається та вимагає постійних дослідницьких зусиль, щоб йти в ногу з останніми тенденціями та проблемами. Основні результати цього дослідження підкреслять вирішальну роль подій у сучасній бізнес-комунікації та маркетингу. Події виходять за рамки традиційних методів реклами і вносять значний внесок в імідж бренду, а також залучення споживачів. Креативний сектор економіки, включаючи івент-менеджмент, виступає як швидко зростаюча індустрія зі значним модернізаційним

потенціалом, що охоплює отримання доходу, створення робочих місць та економічний й соціальний розвиток.

Метою даного дослідження є аналіз та розуміння унікальних аспектів організації заходів у соціокультурному контексті Західної України. Це включає вивчення історичних та культурних факторів, розвитку туризму та соціальної динаміки, що впливають на організацію подій у регіоні. **Об'єктом дослідження** є івент-менеджмент в Західній Україні, зокрема з акцентом на конкретні локації в межах регіону. **Предметом дослідження** є особливості організації та розвитку івент-менеджменту в соціокультурному контексті Західної України. Для досягнення поставленої мети нам слід виконати **наступні завдання**:

- Здійснити аналіз специфіки івент-менеджменту в соціокультурному менеджменті, що включає дослідження генезису івент-менеджменту, характеристика подій як проявів соціокультурної діяльності та дослідження сучасних тенденції планування та проведення заходів.
- Дослідити практичні аспекти організації заходів: приклад конкретних локацій Західної України, що передбачає проведення порівняльного аналізу унікальних особливостей конкретних місцевостей Західної України в контексті соціокультурного менеджменту, аналіз та класифікацію типи подій на території Західної України, а також оцінку перспектив розвитку івент-менеджменту в Західній Україні.
- Здійснити аналіз особливостей організації заходів у Рівненській області шляхом дослідження ресурсного потенціалу Рівненській області, соціокультурного ландшафту регіону та проведення SWOT-аналізу соціокультурного менеджменту в Рівненській області.

Ці завдання покликані всебічно дослідити предмет та об'єкт дослідження, та спрямовані висвітлити теоретичні та практичні виміри івент-менеджменту в Західній Україні, з особливим акцентом на обрані локації, такі як Рівненська область.

Методологія даного дослідження передбачає поєднання якісних і кількісних методів дослідження. Дослідження буде проводитися в кілька етапів, кожен з яких сприяє всебічному розумінню теми. Загальну методологію нашого дослідження можна окреслити таким чином:

- *Огляд літератури.* Етап передбачає широкий огляд існуючої літератури, включаючи академічні дослідження, доповіді та відповідні публікації. Він забезпечує теоретичну основу для дослідження та допомагає визначити ключові концепції, теорії та попередні результати досліджень, пов'язані з організацією подій у соціокультурному контексті Західної України.

Так, найбільш ґрунтовними працями в контексті нашого дослідження є: навчальний посібник Панкової Є. Туристичне краєзнавство, У літературі розглядається туристична галузь в Україні та потреба в добре підготовлених кадрах для забезпечення якісного обслуговування та розвитку цієї сфери. Наголошено на важливості комплексного розуміння регіональних туристичних ресурсів та створення нового іміджу туристичного продукту України. Підручник охоплює історичний розвиток та деталізує ключові туристичні напрямки, зокрема і в контексті Західної України. У статті «Стратегічне планування до та після події» Білла Бремвелла акцентується на трьох аспектах стратегічного планування в Шеффільді щодо Всесвітніх студентських ігор 1991 року. Перший аспект – це ступінь ефективності стратегічного планування в зв'язку із залученням інвестицій для ігор до розвитку туризму та міської регенерації. Другий аспект – це чіткість стратегії відносно інвестицій у підготовку та наслідки проведення ігор як перед заходом, так і після нього. Третій аспект – це питання, чи виникала стратегія на підставі формального аналізу та прийняття рішень, чи вона виникала внаслідок навчання, випадковості та політичних процесів. Соціальні та політичні обставини, які вплинули на стратегічне планування в Шеффільді, також важливі для оцінки стратегії. Заключна частина статті розглядає можливі висновки і навчання зі стратегічного планування. У статті «Британська наукова традиція вивчення івент-менеджменту: основні поняття» Ірини Пархоменко аналізуються роботи

британських вчених, таких як Г. Боудін, Х. Пієлічата, Дж. Елз, а також дослідження Британського центру івент-менеджменту. Використовуються наукові розробки Х. Пієлічата та Дж. Елз з Лінкольн бізнес-школи (Лондон) для визначення поняття «івент». Основні висновки дослідження полягають у систематизації наукових поглядів британських вчених на івент-менеджмент, визначенні сутності та ключових термінів у цій галузі, а також створенні класифікації івентів. Згідно з результатами дослідження, івент-менеджмент є навчальною дисципліною, яка охоплює всі аспекти організації подій, включаючи їх розробку, планування, організацію, фінансовий аспект, просування та після подійний супровід.

Стаття «Івент-менеджмент: сутність і перспективи розвитку в Україні», написана Поправко О. В., розглядає одну з галузей сфери послуг - івент-менеджмент, яка активно розвивається у всьому світі. Стаття досліджує роль івент-менеджменту як ефективного інструменту для формування ставлення до компанії та її продукту. У статті пояснюється, що термін «івент» походить з англійської мови і дослівно перекладається як розважальна або рекламна подія, яка включає в себе вистави, шоу, виступи на сцені, на екрані телевізора чи в кінотеатрі, із використанням різноманітних образотворчих та технічних прийомів. Поняття «івент» також містить у собі ідею сприятливого впливу та створення найбажаніших результатів заходу. Основна ідея івенту – створити подію, яку учасники сприйматимуть як особливу, неповторну та виняткову. Івент-менеджмент є прикладною галуззю, яка вивчає планування, проведення та управління спеціальними заходами, спрямованими на просування товарів чи послуг. Галузь базується на організації спеціальних заходів, що включають в себе комплекс дій для просування товарів чи послуг. Спеціальна подія, з точки зору бізнесу, є формою залучення уваги споживачів і підвищення інтересу до продукту чи послуги. **Збір даних.** Збір даних буде включати як якісні, так і кількісні методи. Якісні дані можуть включати інтерв'ю, опитування та спостереження, тоді як кількісні дані можуть включати статистичний аналіз даних, пов'язаних з подіями, історичних записів та статистики туризму.

- **Аналіз соціокультурної діяльності.** Цей етап зосереджений на аналізі соціокультурної діяльності в Західній Україні, включаючи історичні, культурні та пов'язані з туризмом аспекти, що впливають на організацію подій. Якісні дані, зібрані на цьому етапі, будуть проаналізовані для розуміння соціокультурної динаміки регіону.

- **Порівняльний аналіз.** Проведено порівняльний аналіз для оцінки унікальних особливостей конкретних локацій та областей у межах Західної України в контексті соціокультурного менеджменту. Цей аналіз допоможе виявити регіональні відмінності та подібності в організації заходів.

- **SWOT-аналіз.** Проведено SWOT-аналіз, зокрема у Рівненській області, для оцінки сильних, слабких сторін, можливостей та загроз, пов'язаних із соціокультурним менеджментом. Цей аналіз дасть уявлення про поточний стан та потенційні сфери для покращення.

- **Синтез і висновок.** Результати етапів аналізу синтезовані, щоб забезпечити всебічний огляд характеристик, тенденцій та зацікавлених сторін у соціокультурній діяльності регіону. Дослідження має змістовні висновки, засновані на цілях дослідження та які включають розробку рекомендацій щодо просування й розвитку культурної діяльності.

Протягом усього процесу дослідження використовуватися різноманітні методи дослідження і методи аналізу даних для забезпечення достовірності та надійності висновків. Поєднання якісного та кількісного підходів дозволяє отримати більш цілісне розуміння специфіки івент-менеджменту в соціокультурному контексті Західної України. Наведемо описи методів дослідження, які використовувались, зокрема **Метод аналізу** передбачає систематичне вивчення та оцінку даних, інформації або явищ для виявлення закономірностей, тенденцій, відносин та ідей. Він часто використовується для розбиття складних питань на більш дрібні компоненти для кращого розуміння. Використовуючи цей метод для аналізу історичних даних про минулі події, що відбулися в різних місцях Західної України, можемо вивчити закономірності соціокультурного менеджменту. **Метод синтезу** передбачає об'єднання різних

фрагментів інформації, концепцій або елементів для створення узгодженого та інтегрованого цілого. Він використовується для генерації нових ідей, теорій або рішень шляхом злиття різноманітних компонентів. В дослідженні використано цей метод для синтезу ключових факторів, що сприяють успіху соціокультурних заходів у регіоні шляхом об'єднання інформації про культурні аспекти, туристичні тенденції та соціальні зміни, щоб розробити цілісний погляд. **Порівняльний метод** передбачає вивчення подібностей і відмінностей між двома або більше суб'єктами, випадками або змінними. Він використовується для виявлення спільних рис та відмінностей, щоб зробити змістовні висновки та використовується нами для порівняння організації заходів у різних локаціях Західної України, визначаючи подібності та відмінності у плануванні, виконанні та результатах подій. Також було застосовано **індуктивний і дедуктивний методи**. Індуктивне міркування передбачає винесення загальних висновків з конкретних спостережень або даних. Вона починається з конкретних випадків і виводить більш широкі принципи або теорії. Дедуктивні міркування, з іншого боку, починаються з загальних принципів або теорій і застосовують їх до конкретних випадків для досягнення конкретних висновків. Ці методи використовуються, щоб почати з конкретних прикладів успішних подій у Західній Україні та вивести загальні принципи ефективної організації заходів. **Описовий метод** передбачає представлення фактів, характеристик або деталей про предмет або явище без спроби їх інтерпретації або пояснення. Він спрямований на забезпечення точного та всебічного звіту. Використовувався цей метод для того, щоб надати детальний опис характеристик різних місць подій у Західній Україні, таких як їх культурне значення, інфраструктура та історичний контекст. **Метод SWOT-аналізу**. **SWOT**-аналіз (сильні, слабкі сторони, можливості, загрози) – це інструмент стратегічного планування, що використовується для оцінки внутрішніх сильних і слабких сторін організації або ситуації, а також зовнішніх можливостей і загроз, з якими вона стикається. Це допомагає у прийнятті обґрунтованих рішень, виявляючи критичні фактори. Ці методи дослідження

можуть бути застосовані в різних комбінаціях та контекстах для збору, аналізу та інтерпретації даних, залежно від цілей дослідження та характеру дослідження.

Практичне значення кваліфікаційної роботи. Це дослідження дає важливу інформацію про специфіку організації заходів у Західній Україні. Організатори заходів, підприємства та туристичні агентства, що працюють у регіоні, можуть скористатися рекомендаціями та найкращими практиками, викладеними в дослідженні. Отримані результати можуть також сприяти зростанню туристичної галузі в Західній Україні шляхом покращення планування та проведення заходів. Це, в свою чергу, може стимулювати місцеву економіку за рахунок збільшення доходів, пов'язаних із туризмом. Результати цього дослідження дають розуміння культурних та історичних аспектів окремих локацій Західної України та організації конкретних заходів, що допомагає зберегти та популяризувати багату спадщину Західної України, гарантуючи, що події відповідають унікальній ідентичності регіону.

Теоретичне значення кваліфікаційної роботи. Дослідження сприяє теоретичній основі управління подіями шляхом вивчення конкретних культурних, історичних та соціокультурних факторів, що впливають на організацію подій. Це поглиблює розуміння того, як ці фактори впливають на планування та виконання подій. Дослідження надає нові знання у сферу культурології, досліджуючи взаємозв'язок між подіями та культурою Західної України, проливає світло на те, як події стають культурними проявами та сприяють розвитку соціокультурного ландшафту регіону. Зосереджуючись на конкретному регіоні (Західна Україна), дослідження пропонує уявлення про регіональні практики управління подіями. Цей підхід може слугувати моделлю для подібних досліджень в інших регіонах, сприяючи кращому розумінню управління подіями в різних контекстах.

Наукова новизна кваліфікаційної роботи. Це дослідження використовує новий підхід, підкреслюючи роль культурних та історичних факторів в управлінні подіями, що виходить за рамки традиційних моделей планування

заходів і заглиблюється в культурні нюанси Західної України. До того ж, порівняльний метод, використаний у дослідженні, дозволяє комплексно дослідити організацію заходів у різних локаціях Західної України. Такий порівняльний підхід є унікальним аспектом дослідження. Застосування SWOT-аналізу для дослідження розвитку соціокультурного менеджменту у конкретних місцях Західної України (Рівненська область) є інноваційним. Це забезпечує структуровану основу для оцінки внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на управління подіями. Таким чином, це дослідження не тільки пропонує практичні ідеї для організаторів заходів та культурної й туристичної галузі Західної України, але й сприяє теоретичному розумінню соціокультурного менеджменту, культурології та регіональних досліджень. Його наукова новизна полягає в тому, що він зосереджений на культурних контекстах, порівняльному аналізі та застосуванні SWOT-аналізу до управління подіями в регіоні.

Апробація результатів дослідження. Апробація результатів дослідження здійснювалася у різних формах, зокрема й під час професійної діяльності авторки в якості організатора численних івентів на Західній Україні, а також у процесі відвідання різних видів занять із професійно спрямованих дисциплін під час здобуття вищої освіти на ОП спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» у Рівненському державному гуманітарному університеті. Це й публікації відповідного матеріалу у науко-метричних збірниках, зокрема:

- **Столяр М., Виткалов С.В.** Дослідження специфіки організації івент-менеджментів у Рівненській області. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Вип. 47 (культурологія). Рівне : РДГУ, 2023. С. 112-119 [159 с.]. фак., н/м зб., категорії «Б».

- **Столяр М.** Swot-аналіз та рекомендації щодо покращення соціокультурного менеджменту у Рівненській області. *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку*. Зб. матеріалів міжнар.

наук.-практ. конф., 22-23.11.2023 р. Вип. 2. Харків: ХДАК, 2023. С. 198-200 [235 с.]. н/м зб.

- Серед інших форм демонстрації дослідницького матеріалу – декілька виступів на науково-практичних конференціях різних рівнів, зокрема:

- **Столяр М.** – здобувачка ОС «Магістр» спец. 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» РОГУ - Специфіка організації івент-заходів в регіоні: досвід проведення. *Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі* м. Київ, 7-8 квіт., 2023 р.: II всеукр. наук.-практ. конф.: Програма. Київ, 2023 . С.9 [12 с.].

- **Столяр Мирослава** – здобувачка в/о II (магістерського) ступеня спеці. 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» РДГУ – Івент-мережа в умовах війни: форми організації і підтримки професійної діяльності. *Сучасні соціокультурні процеси: компетентнісно-аксіологічний аспект*: всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 10-11 листоп., 2022 р. Полтава: ПНПУ ім. В.Г.Короленка, 2022. С. 24 [36 с.].

- **Столяр (Толочик) М.А.** – здобувачка в/о II магістерського ступеня спец. 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» РДГУ – Специфіка організації івент-заходів в окремих локація Західної України: III наук. конф. у КНУКіМ, 22-23 берез., 2023 р. *«Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні»*. Київ: КНУКіМ, 2023. С. 9 [18 с.]

- **Толочик М.А.** – здобувачка СО «Магістр» спец. 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» РДГУ – Івент-сфера в сучасних умовах як чинник якісного відпочинку. *Звітна наук. конф., студ., аспірантів та магістрантів РДГУ. За 2022 р.* Рівне: РДГУ, 2023. С. 77 [116 с.].

- **Столяр М.А.** – здобувачка ОС «Магістр» спец. 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» РДГУ - Особливості організації вільного часу з різними категоріями населення за допомогою культурних форм. - *Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів*: між нар. наук.-практ. конф., м. Рівне, 6.06.2023 р.: Програма. Рівне: РДГУ, 2023. С. 8 [12 с.].

1. - **Столяр М.А.** – здобувачка ОС «Магістр» спец. 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» РДГУ – Дослідження специфіки організації івент-заходів у Рівненській області. *Українська і світова культура в умовах глобалізації них викликів та війни: XIX між нар. наук.-практ. конф.*, м. Рівне, 16-17 листоп., 2023 р.: Програма. Рівне : РДГУ, 2023. С. 31 [40 с.].

- **Толочик М.** – здобувачка в/о ОС «Магістр» спец. 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» РДГУ – Івент-заходи як сегмент активізації культурно-дозвілєвої діяльності: особливості використання інокультурного досвіду. *Студії інформаційної науки, соціальних комунікацій та філології в сучасному світі: всеукр. наук.-практ. конф.*, Київ, 26.10.2023 р.: програма. Маріуполь-Київ: МДУ, 26.10.2023 р. Київ, 2023. С. 12 [19 с.].

– **Толочик М.** – здобувачка ОС «Магістр» спец. 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» РДГУ – Івент-заходи як чинник активізації культурно-дозвілєвої діяльності *Феномен культури постглобалізму: контекст військових конфліктів: IV між нар. наук.-практ. конф. м. Київ, 21.11,2023 р. Маріупольський держуніверситет.* Київ, 2023 . С. 18 [23 с.].

- **Толочик М.** – здобувачка ОС «Магістр» спец. 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» РДГУ – Івент-заходи в структурі соціокультурної практики: на прикладі установ культури регіону. *Регіональний соціокультурний менеджмент: сучасні виклики і тенденції розвитку: V всеукр. наук.-практ. конф.*, м. Львів, 23.11.2023 р.: програма. Львів : ЛНАМ, 2023. С.12 [17 с.].

Структура роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів та підрозділів, списку використаних джерел та літератури. В обсяг кваліфікаційної роботи було введено 90 позицій використаної літератури та джерел, кваліфікаційна робота має об'єм у 114 сторінок, з них основного тексту – 97.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ СПЕЦИФІКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІВЕНТ-ЗАХОДІВ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

У цьому розділі будуть розглянуті теоретичні аспекти івент-менеджменту та його роль у соціокультурному менеджменті. Розділ розкриває генезу івент-менеджменту, а також загальну характеристику івент-заходів як важливого прояву соціокультурної діяльності. Він також передбачає аналіз сучасних тенденцій у плануванні та реалізації івент-заходів. Тут досліджується еволюція та розвиток івент-менеджменту як окремої наукової та практичної галузі. Розглянуті важливі кроки у формуванні теоретичної бази івент-менеджменту, від перших згадок про організацію подій до сучасних концепцій та підходів. Аналізується сутність та роль івент-заходів у соціокультурному контексті. Виявлено основні аспекти організації івентів, їх значення для культурної спадщини, спільнот та соціального розвитку. З'ясовуються актуальні тенденції у галузі івент-менеджменту; розглянуто сучасні стратегії планування та виконання івент-заходів. Отож, розділ відкриває фундаментальний потенціал івент-менеджменту як ключової складової соціокультурного менеджменту.

1.1. Генеза теоретичної складової івент-менеджменту

Зважаючи на сучасну суспільно-політичну економічну ситуацію, що склалася в Україні, переважна більшість напрямів соціокультурної діяльності, а надто ті її види, що безпосередньо спрямовуються на задоволення духовних потреб соціуму чи конкретного суб'єкта – діяльність клубних, театральновидовищних, концертних та ін. установ має бути переорієнтована під потреби сучасної практики, тобто задоволення не лише інформаційних потреб людини, але й значною мірою релаксації, відновлення її психологічного здоров'я тощо. В цьому плані теоретичні засади івент-менеджменту стають критично важливою сферою дослідження. З розвитком суспільства концепція організації подій виходить за рамки простого планування, а починає охоплювати тонке мистецтво створення вражень, які задовольняють не лише інтелектуальну допитливість, але й емоційні потреби. Визнаючи цей еволюційний аспект

івент-менеджменту, з'являється нова парадигма - така, де події перестають бути лише подіями і стають трансформативним досвідом. Цей зсув вимагає комплексної переоцінки стратегій проведення заходів, включно з психологічним благополуччям і релаксацією як ключовими цілями. Організація івентів дає суспільству можливість взаємодіяти, ділитися враженнями, радіти, знайомитися з різними культурами, постійно розвивати власні навички.

Таким чином заходи надають можливість конкретним регіонам процвітати і пропонують можливості для демонстрації своїх туристичних пропозицій, що, у свою чергу, стимулює економічні операції. Події відіграють важливу роль у розбудові громад, збагаченні способу життя та можливостей для дозвілля, сприянні культурному прогресу, розвитку туризму, залученні більшої кількості відвідувачів, заохоченні волонтерів, фандрейзингу та стимулюванні економічного зростання. Не менш важливими є і створення позитивної атмосфери для організаторів та учасників заходів. У цьому контексті більш ефективне використання культурного простору вимагає виявлення фундаментальних теоретичних принципів, що лежать в основі сутності організації подій. У цьому сенсі заглиблення у вивчення івентів як об'єкта досліджень є перспективним та має чітке практичне застосування. Ця тенденція, що спостерігається не лише в Україні, а й у світі, підкреслює зростаючий інтерес до осмислення динаміки, наслідків та багатогранних складових подій у різних академічних та професійних сферах. Таке зростання уваги свідчить про визнання подій як потужних явищ, здатних формувати суспільства, економіку та культуру. Слід зазначити, що визначення івентів як об'єкта досліджень є доволі новою тенденцією не лише в українській, а й у світовій науці. Справжній сплеск уваги до вивчення івентів, їхньої динаміки, наслідків та складних компонентів стало центром уваги в різних академічних та професійних сферах. Таке зростання уваги підкреслює зростаюче визнання заходів як значущих явищ, що мають потенціал впливати на суспільства, економіку, культуру і не тільки. Початкові цілі досліджень були зосереджені на розвитку розуміння та усвідомлення наслідків подій. На ранніх етапах події

сприймалися переважно як окремі сутності, здатні спричинити низку наслідків, як сприятливих, так і несприятливих, у контексті, що їх оточує [62].

У сучасному контексті івент-менеджмент є актуальною та перспективною професійною сферою, що зосереджується на комерційному аспекті, діловій комунікації та мобілізації певних цільових груп. Його відмінні риси випливають з того факту, що бажані результати досягаються шляхом викликання емоційних реакцій у аудиторії (клієнтів) через стратегічну організацію та проведення заходів. Івент-індустрія виникла на початку ХІХ століття як невід'ємна складова індустрії MICE (Meetings, Incentives, Conferences, and Events - зустрічі, заохочення, конференції та події). Ця індустрія була започаткована у Сполучених Штатах та Великій Британії і являла собою сукупність спеціалізованих підприємств, що цілеспрямовано задовольняють потреби у координації корпоративних заходів, зокрема у сфері ділового туризму. Це стосується конференцій, виставок, корпоративних заходів тощо. Професійна роль організатора подій (івент-менеджера) остаточно сформувалася в середині ХХ століття. Цей етап, зокрема, пов'язаний із відкриттям відомого парку розваг Діснейленд у 1955 році. Професія івент-менеджера пройшла всі етапи інституціоналізації, отримала визнання серед роботодавців і виявилася незамінною для вмілої організації заходів у різних сферах суспільного життя: економіці, політиці, культурі, освіті, спорті, релігійних справах, громадській діяльності тощо. Крім того, він поширюється на всі організаційні рівні, включаючи державні, приватні, комерційні та неприбуткові організації. На сьогоднішній день практика розробки та нагляду за заходами в міжнародній бізнес-спільноті позначається як івент-менеджмент (де «івент» означає подію або явище, а «менеджмент» належить до адміністрування та управління) [30 ;35].

Дослідники з різних дисциплін все частіше звертають свою увагу на розгадку складних механізмів івентів, що відображає колективне прагнення зрозуміти їхні глибинні механізми та отримати цінну інформацію для практичного застосування і прийняття стратегічних рішень. Справжнє

зростання досліджень, зосереджених на темі івентів, можна простежити приблизно протягом останніх двадцяти років. Однак точна хронологія може варіюватися залежно від конкретної галузі дослідження та регіону. На початку XXI століття спостерігалось помітне зростання академічного інтересу і публікацій, присвячених подіям та їхнім різним вимірам. Таке зміщення фокусу свідчить про зростаюче усвідомлення значного впливу подій на різні аспекти життя суспільства, економіки, культури і туризму. По мірі того як методології вивчення подій ставали більш досконалішими, а міждисциплінарна співпраця зростала, популярність досліджень, пов'язаних із подіями, продовжувала зростати. Що може здивувати, то це те, що донедавна переважала економічна точка зору. Незважаючи на раннє визнання широкого спектру наслідків, пов'язаних із подіями, значна частина досліджень зосереджувалася саме на їхніх економічних результатах. Ця тенденція була визнана чималою кількістю провідних дослідників у сфері соціокультурного менеджменту та туризму. Наявність такої тенденції серед науковців, безперечно, віддзеркалювала значення, яке надавалося певним подіям у контексті міського, сільського, регіонального чи національного (економічного) прогресу. З часом виникла потреба обґрунтувати та виміряти віддачу від значних фінансових інвестицій у фестивалі та події як каталізатори розвитку. Таким чином, незважаючи на їхній потенціал сприяти таким цілям як покращення репутації міста або зміцнення єдності та гордості громади, успіх подій часто зводився до економічних критеріїв, таких як отримання доходу, створення робочих місць або залучення зовнішніх інвестицій [72]. Новітні спостереження підкреслюють необхідність більш всеохоплюючого дослідницького підходу, який виходить за межі суто економічного аналізу, щоб всебічно оцінити потенційний вплив подій. Потреба в ширшому погляді на дослідження подій вже давно визнана. Крім того, існує думка, що, незважаючи на зростання і популярність фестивалів та спеціальних подій, дослідники не надто поспішають виходити у своїх дослідженнях за межі економічних наслідків. Тим не менш, останні дані свідчать про те, що більш цілісний погляд на події поступово набирає обертів. Зокрема, дослідження

подій все частіше включає в себе визначення, вимірювання та аналіз їхніх соціальних і культурних наслідків. З метою обумовлення рамок цього дослідження звернемось до визначення основних теоретичних понять.

На думку О. Карпюк, івент-менеджмент – це практична академічна галузь і професійна сфера, що займається плануванням, проведенням і контролем особливих подій. Як випливає з назви, івент-менеджмент полягає в організації серії особливих подій, спрямованих на просування продукту або послуги. З точки зору бізнесу, ці події слугують засобом залучення людей до етосу бренду, корпоративної ідентичності або ширшої спільноти через організацію конкретних дій та захоплюючих вражень. Сфера івент-менеджменту охоплює широкий спектр маркетингових комунікацій, що матеріалізуються через організацію різноманітних заходів. Вплив може бути найрізноманітнішим - від окремих підприємств до великих соціальних колективів. Каталізаторами розвитку івент-менеджменту стали вимірні результати цих заходів і подальша рентабельність інвестицій. Ця діяльність передбачає комплексний процес, що включає вивчення атрибутів бренду, визначення цільової аудиторії заходу, формулювання концепції заходу, стратегічне логістичне планування та синхронізацію технічних елементів, що мають вирішальне значення для проведення заходу. По суті, івент-менеджмент можна розглядати як програму, призначену для нагляду та організації заходів [19]. Особливістю івент-менеджменту, розглядаючи його у якості ефективного інструменту зв'язків із громадськістю, є його спрямованість не лише на досягнення миттєвого ефекту, але й на формування довготривалого іміджу компанії та її впливу на суспільні інтереси та потреби. Івент-менеджмент – це перетворення звичайної події на щось справді неординарне та унікальне в очах аудиторії. Як окрема індустрія, івент-сектор сформувався на початку ХХ століття, а зародився і розвивався в США майже 150 років тому. Сьогодні ця сфера може похвалитися професійними асоціаціями, відповідною літературою та визнаними галузевими стандартами. Івент-менеджмент є потужним сектором послуг, про що свідчать значні прибутки, які отримують компанії, що працюють у цій сфері. Для

ілюстрації, поточні прибутки івент-індустрії в Сполучених Штатах перевищують прибутки автомобільної галузі. У Сполучених Штатах найбільш затребуваними послугами івент-індустрії є планування та координація заходів, розробка концепції, маркетинг та реклама заходів, а також аналіз та оцінка подій. Для порівняння, у Західній Європі івент-менеджмент з'явився порівняно недавно, майже два десятиліття тому. Він не досягнув такого ж масштабу, як у США. Тим не менш, численні університети запровадили програми та дисципліни для підготовки фахівців у цій галузі [30 ; 35].

В Україні сфера івент-менеджменту є відносно новою. Ринок івент-послуг почав свій розвиток в нашій країні приблизно в 2005 році. За цей час відбулися значні трансформації не лише в кількісному, але і в якісному плані. Зокрема, підвищилися стандарти обслуговування, розширився спектр послуг, з'явився більш гнучкий підхід компаній до цінової політики. Більше того, самі заходи поступово наближаються до європейських стандартів. Тим не менш, виклики залишаються. За словами Н. Чижової, івент-ландшафт в Україні характеризується як ринок з інтенсивною конкуренцією, але недостатньо розвинений. Вона вказує на ключові проблеми, що перешкоджають зростанню івент-менеджменту, серед яких відсутність платформи для спілкування між гравцями ринку, неготовність українських клієнтів сприймати інноваційні ідеї та недостатня кількість кваліфікованих професіоналів [59].

Іншим фундаментальним терміном для розуміння специфіки сфери соціокультурного менеджменту є термін «заходи» або ж «івенти». Слід зазначити, що серед науковців немає єдиного підходу до дефініціювання цього поняття. Одними з перших дослідників, які ґрунтовно підійшли до наукових напрацювань у царині організації івентів були Лео К. Джаго та Робін Н. Шоу, які виокремили шість характерних ознак івентів, запропонувавши, що заходи повинні: приваблювати туристів або сприяти розвитку туризму, мати обмежені часові рамки, відбуватися нечасто або в одиничних випадках, сприяти підвищенню обізнаності, покращенню іміджу або зміцненню репутації певного регіону, забезпечувати соціальний та громадський досвід і вирізнятися чимось

екстраординарним. У комплексі науковці закріпили власне бачення визначення івенту, підсумувавши його наступним чином: «Подія, яка відбувається нечасто або одноразово, характеризується обмеженою тривалістю, пропонує учасникам дозвілля та соціальні можливості, що виходять за рамки їхньої повсякденної рутини. Ці заходи, що мають потенціал для залучення туристів, часто організовуються з метою підвищення статусу, сприйняття або знань про певний регіон» [77]. Цікавий підхід до терміну був визначений у галузевому глосарію загальноприйнятих практик (APEX), затверджених Радою конференц-індустрії у 2006 році, де зазначалось, що івент – це організована подія, така як зустріч, конференція, виставка, спеціальна подія, урочиста вечір тощо. Подія часто складається з кількох різних, але пов'язаних між собою функцій. [64] Варто зазначити, що загалом APEX, відіграли величезну роль у формуванні івент-індустрії та заклали міцний теоретичний фундамент для соціокультурного менеджменту та подальших досліджень у цій царині [75].

Заслуговує на увагу і дефініція професора Джої Голдблатта, який зосередив свою увагу на івентах як особливих моментах у часі, позначених церемоніальними та ритуальними елементами, спрямованими на виконання певних вимог [85]. У схожому ключі Дональд Гетц розглядав події як явища, що охоплюють простір і час, причому кожна подія є унікальною за своєю суттю завдяки взаємодії між середовищем, учасниками та системами управління, включаючи компоненти дизайну та програмування. Він підкреслює, що основна привабливість подій полягає в їхній вічній унікальності, що вимагає фізичної присутності відвідувача для повного залучення до досвіду. З точки зору як організатора, так і відвідувача, Гетц запропонував подвійне визначення:

- З точки зору організатора івент стосується нечастих або одноразових подій, які виходять за рамки регулярних програм або операцій організації, що їх спонсорує або організовує.

- З точки зору клієнтів або відвідувачів, спеціальна подія - це можливість для дозвілля, соціальної взаємодії або культурного залучення, що виходить за рамки звичайного вибору або повсякденного досвіду [73].

Вагому роль у розвитку теоретичної складової організації заходів у контексті соціокультурного менеджменту відіграла британська наукова школа. Заслужує уваги спеціально підготовлене видання «Збірник знань з івент-менеджменту» (The EventManagementBodyofKnowledge – далі «ЕМВОК») 2003 року, який став результатом спільних зусиль науковців В. О'Тула та Д. Сілвера. Згодом відбулося формування Міжнародного виконавчого комітету ЕМВОК, до складу якого увійшли учасники, що використовують вищезгадану публікацію як основу для окреслення етапів підготовки та проведення заходів: організація, дизайн, маркетинг, виконання та управління ризиками.

Як слушно зазначила І. Пархоменко, особливість ЕМВОК полягала у тому, що він визначав спеціалізацію івент-менеджера як таку, що з'являється на ринку праці і вимагає знань та навичок не лише в галузі менеджменту, як це визначено в ЕМВОК, але й охоплює різні аспекти управління, такі як управління людськими ресурсами, адміністрування, фінансовий менеджмент, маркетинговий менеджмент, PR-менеджмент та ін. Загалом, створення Міжнародного виконавчого комітету ЕМВОК та видання ЕМВОК підкреслюють, що активні наукові зусилля в таких країнах, як ЄС, США та Великобританія, з початку ХХІ сторіччя, спрямовані на розробку якісних освітніх програм із курсу «Івент-менеджмент» та їх інтеграцію в навчальний процес [63].

На думку Л. Зеленської, незважаючи на виклики, притаманні сучасній епосі, івент-менеджмент перетворився на перспективний і прибутковий сегмент світової економіки. Варто зазначити, що раніше івент-менеджмент був інтегрований у різні сектори економіки, включаючи туризм, готельний бізнес, ресторанний бізнес і сферу розваг. Його нагляд спорадично брали на себе відділи продажів, рекламні агенції, професійні асоціації та інші структури. Однак її перетворення на автономну сферу комунікаційної діяльності та теоретичне обґрунтування відбулося лише у ХХ столітті. Сьогодні ця індустрія є невід'ємною частиною суспільної практики, розвиваючись як технологічна галузь, що широко використовується в бізнесі, політиці, соціальних взаємодіях

та культурних процесах. Твердження про те, що івент-менеджмент виокремився в самостійну сферу професійної діяльності, підтверджується наступними характеристиками:

- Ідентифікація ключових стейкхолдерів івент-ринку.
- Створення всеосяжної концептуальної бази.
- Розвиток галузевих технологій.
- Поява спеціалізованої навчальної та наукової літератури.
- Розвиток сертифікаційних програм.
- Надання можливостей для здобуття фахової вищої освіти.
- Формування та консолідація спеціалізованих професійних об'єднань.
- Культивування галузевих легенд і традицій.
- Розквіт спеціалізованих галузевих видань [12].

Резюмуючи зазначимо, що еволюція івент-менеджменту відображає його глибокий вплив на різні аспекти суспільства, економіки, культури і туризму. Практика організації подій виходить за рамки простого зібрання, відіграючи ключову роль у суспільній взаємодії, культурному обміні, розвитку навичок та економічному зростанні. З розвитком теоретичної бази івент-менеджменту дослідники почали визнавати події як значущі явища, що здатні формувати суспільство та економіку. Поява спеціалізованої термінології, концептуальних рамок та академічного інтересу до івент-менеджменту підкреслила його особливість як галузі. Від свого зародження як складової інших індустрій до визнання як незалежної комунікаційної діяльності івент-менеджмент перетворився на багатогранну дисципліну з практичним і стратегічним значенням. У міру того як суспільство визнає трансформаційний потенціал подій, вивчення івент-менеджменту набирає обертів, що призводить до створення освітніх програм, професійних асоціацій та галузевих стандартів. У цьому динамічному контексті розуміння теоретичних основ івент-менеджменту стало необхідним для ефективного планування, проведення та оцінки подій, які сприяють суспільному розвитку та економічному процвітанню.

1.2. Характеристика івент-заходів як прояву соціокультурної діяльності

У попередньому розділі розглядався генезис теоретичних засад івент-менеджменту, досліджуючи його становлення як окремої галузі та наслідками вплив на суспільство, культуру та економіку. У цій же частині дослідження розглянемо основні риси івент-заходів як прояву соціокультурної активності.

Чимало років тому івент-заходи вийшли за рамки звичайних зібрань і стали потужним інструментом взаємодії, культурного обміну та економічного стимулювання. Зараз ця індустрія є розвиненою, що дає змогу краще оцінити реальні та потенційні наслідки кожної проведеної події. Це доволі влучно відобразив і науковець в галузі комерційного туризму Коллін Майкл Холл, який зазначив, що кожна подія має власні наслідки [79]. Точніше кажучи, кожна подія, і, як мінімум, запланована подія, керується певним наміром або метою. Отже, вони призводять до запланованих, бажаних і передбачуваних результатів, а іноді й неочікуваних. Ці результати, у свою чергу, впливають на громади, які приймають події, залучених учасників та інші зацікавлені сторони. На думку Д. Гетца, ці зацікавлені сторони перебувають під впливом результатів подій [74]. Вивчення подій, як у ширшому контексті, так і з акцентом на їхніх соціальних і культурних наслідках, стикається зі значними труднощами через широкий спектр і розмаїття організованих подій, які можна назвати івент-заходами. Широкий спектр і множинність подій роблять складним і, можливо, ризикованим узагальнення щодо їхніх намірів, управління та результатів. Кожна подія – це окрема подія або випадок з унікальними цілями, що призводить до унікальних результатів і наслідків. Тим не менш, спільною рисою, що об'єднує всі події, є їх зв'язок із людьми. Організація заходу приваблює учасників і глядачів із різних місць, залучаючи як місцевих, так і немісцевих осіб. Незалежно від цього, події можуть впливати на учасників, глядачів, місцеву громаду, а іноді навіть на ширші спільноти. Водночас, люди також відіграють роль організаторів подій, включаючи членів місцевої громади, громадських лідерів, представників певних груп інтересів або професійних

координаторів подій. Важливо відзначити, що взаємодія і відносини між цими різними зацікавленими сторонами сприяють формуванню масштабу і характеру соціальних і культурних наслідків подій.

Однак виникає питання: що саме маємо на увазі під «соціальними» та «культурними» впливами, і чи можна їх разом назвати «соціокультурними» впливами? На думку Р. Бардж та Ф. Венклея соціальні впливи загалом можна визначити як «усі соціальні та культурні наслідки для людської популяції, що виникають у результаті державних або приватних дій, які змінюють способи життя, роботи, взаємодії, задоволення потреб і самореалізації людей як членів суспільства». Культурні впливи, у свою чергу, визначаються, як рушій змін у нормах, цінностях і переконаннях людей, які визначають їхнє сприйняття себе і свого суспільства [76]. Зважаючи на це, конкретні соціальні наслідки, що виникають у результаті подій, можна охарактеризувати як зміни в способі життя людей. На цьому також звертали увагу Джеффри Уолл і Аллістер Метьюсон, які вважають, що соціальні наслідки передбачають «зміни в загальному добробуті» місцевих громад, учасників та інших зацікавлених сторін, які виникають внаслідок настання будь-якої події. І навпаки, культурні наслідки подій можна уявити як зміни в механізмах (цінностях, традиціях і нормах), які формують те, як індивіди і суспільства визначають себе і свою поведінку [88].

На думку автора, дослідження культурних впливів у сфері туризму, яке безпосередньо пов'язане з подієвими дослідженнями, часто охоплює вплив на різні форми культури, як матеріальні, так і нематеріальні. Таким чином, відмінність між «соціальним» і «культурним» впливом іноді може бути розмитою, як у випадках, коли певна культурна подія може бути віднесена до категорії як соціального, так і культурного впливу, наприклад, у випадку можливої комерціалізації такої події. У контексті соціокультурного менеджменту соціальний вплив події можна визначити як вплив події на повсякденне життя тих, хто прямо чи опосередковано з нею пов'язаний, тоді як культурний вплив стосується змін у цінностях, поглядах, переконаннях і

традиціях, які спрямовують або формують це повсякденне життя. З огляду на очевидний взаємозв'язок цих аспектів, слід розглядати соціокультурний вплив івент-заходів як єдину категорію. Слід зазначити, що вплив та результати подій є взаємозалежними з їхньою тематикою та класифікацією. Доволі влучний поділ та опис різноманітних івент-заходів запропонував відомий британський науковець Г. Боудін спільно з групою вчених своїй праці «Управління подіями» визначив наступну категоризацію.

1. За розміром та масштабом:

- Події місцевого значення - стосуються локальних справ, пристосованих до громадської аудиторії (сімейні та приємні зустрічі).

- Події національного значення - завдяки своїм масштабам і медіа-привабливості, приваблюють значну кількість відвідувачів, часто супроводжуються висвітленням у ЗМІ і приносять значні економічні вигоди.

- Події-візитівки - стають синонімом ідентичності певного міста, регіону чи країни, уособлюють традиції та користуються широким визнанням.

- Мегаподії - глобальні видовища мають значний економічний вплив і привертають увагу світових ЗМІ. Країни змагаються за право проведення таких заходів, прикладами яких є Олімпійські ігри, Паралімпійські ігри та Чемпіонат світу з футболу.

2. За змістом:

- Культурні події - різні фестивалі, такі як музичні та мистецькі фестивалі, які варіюються за розміром і професійною складністю. Такі заходи можуть вражати різноманіттям від амбітних, професійно організованих заходів з багатьма цілями до фестивалів, присвячених певним місцевостям, часто за участю численних місцевих громад.

- Мистецькі фестивалі – зосереджуються на окремому виді мистецтва, пропонуючи унікальні можливості для залучення аудиторії через воркшопи та майстер-класи. Існують також інклюзивні фестивалі за участю певних груп населення та комерційні музичні фестивалі під відкритим небом.

- Спортивні події - починаючи від великих міжнародних спортивних змагань, за які змагаються країни, і закінчуючи регулярними міжнародними та національними календарними подіями. Сюди група британських авторів віднесла разові заходи, наприклад, ті, що влаштовуються для ЗМІ, а також показові заходи, що передують змаганням, наприклад, боксерські поєдинки.

- Бізнес-події – конференції, виставки, рекламні тури та зустрічі. Виставки - це майданчики для презентації продуктів або послуг запрошеній аудиторії з метою стимулювання продажів або донесення інформації про продукт [71].

Однозначно заслуговує на увагу і думка німецьких дослідників, зокрема, У. Хальцбаура, який визначає івент-заходи як «надзвичайні події, що мають помітне комерційне значення, функціонують як інструменти ділової комунікації, спрямовані на певні сегменти аудиторії, щоб викликати емоційний відгук в учасників, і вирізняються своєю унікальністю». Головною ознакою події є її ексклюзивність та унікальність, що часто викликає позитивні почуття, емоції, мотивує до активної участі та надає додаткові переваги учасникам. Залежно від характеру події німецький дослідник запропонував наступну класифікацію:

- Корпоративні заходи - форуми, конгреси та з'їзди, пристосовані для ділових зустрічей.

- Освітні заходи - семінари, конференції та тренінги, спрямовані на навчання та поширення знань.

- Розважальні заходи - корпоративні святкування та заходи, покликані сприяти згуртованості колективу.

- Церемоніальні заходи - церемонії нагородження, відзначення знаменних дат та інші подібні заходи.

- Благодійні заходи - благодійні вечери, бали та заходи зі збору коштів, присвячені благородним цілям.

- Масштабні масові заходи - охоплюють міські свята, фестивалі, карнавали, релігійні свята, виставки, ярмарки, концерти.

- Спортивні події - охоплюють змагання різного рівня.

- Політичні події - прес-конференції, саміти, прийоми для VIP-гостей, виїзні зустрічі та презентації [70].

Причини участі людей у івент-заходах можуть охоплювати широкий спектр мотивів, які можуть охоплювати прагнення розважитися, задовольнити професійні прагнення або вирішити конкретні проблеми. Цілі в цьому контексті означають стратегічні прагнення, яких організатори прагнуть досягти за допомогою проведення заходу. Ці всеосяжні досягнення лежать в основі мети, заради якої організуються заходи, окреслюючи шлях стратегічної орієнтації. Наприклад, цілі можуть охоплювати такі зусилля, як формування когорти надійних партнерів, покращення презентаційних навичок відділу продажів або представлення нового продукту компанії як інновації.

Завдання івент-заходів передбачають конкретні та кількісно вимірювані досягнення, характерні для заходу. Ці локальні досягнення допомагають приймати тактичні рішення. Формулювання цілей і завдань заходу є ключовим моментом, що має вирішальне значення для ініціювання процесу проведення заходу. У сучасних умовах івент-менеджмент відіграє ключову роль, охоплюючи значні соціокультурні та економічні функції івент-заходів. Завдяки професійному підходу організатори через події забезпечують платформу для динамічної взаємодії між учасниками та пропонують широкий спектр ефективних технологій для просування різних вимірів соціальної практики.

Вкорінена в культурному змісті, івент-діяльність за своєю суттю охоплює соціокультурний вимір. Це проявляється в різних формах подій, таких як церемонії, концерти та фестивалі, які використовують виразні мистецькі елементи для драматизації та передачі соціально значущого досвіду. Ці події не лише естетично залучають аудиторію, але й впливають на суспільні вподобання та пріоритети. Крім того, події виконують гедоністичну функцію, надаючи реципієнтам естетичну насолоду, а їхній комунікативний вимір сприяє обміну інформацією, поширенню ідей та налагодженню міжособистісних зв'язків. Ця функціональність виявляється ефективним інструментом для досягнення ділових і політичних цілей, встановлення зворотного зв'язку та налагодження

взаємодії між зацікавленими сторонами. З нею нерозривно пов'язана і аксіологічна функція, яка полягає в передачі та формуванні системи ціннісних координат, що є критично важливими для визначення суспільних домінант. Ця функція тісно переплітається з ідеологічною, яка формує світогляд, та функцією культурної пам'яті, яка зберігає культурні досягнення і традиції.

Не менш важливими є науковий та освітній аспекти івент-заходів, які слугують майданчиками для теоретичних і прикладних досліджень, обміну досвідом, набуття знань і навичок, професійного розвитку. Дозвіллевий вимір спрямований на забезпечення творчого дозвілля людей і пропонує заходи, які відповідають різним уподобанням. Водночас освітній вимір сприяє моральному та естетичному розвитку. Тематична та змістовна складові заходів відіграють ключову роль у формуванні індивідуальних потреб, мотивацій та світогляду.

Не менш важливою функцією івент-заходів є психологічна адаптація, що сприяє досягненню гармонії між індивідами та їхнім соціальним оточенням. Ця функція особливо актуальна в корпоративному секторі, допомагаючи управлінню персоналом, полегшуючи адаптацію працівників, згуртування команди та підвищення кваліфікації. Слід зазначити, що існує добре простежувана кореляція між психологічною адаптацією та мотивацією, що створює середовище, сприятливе для того, щоб персонал досконало виконував свої обов'язки та реалізовував свій творчий потенціал.

У сучасному конкурентному медіа-просторі івент-заходи нерідко відіграють також і роль платформ для публічного дискурсу, формуючи дискусії та впливаючи на сприйняття в різних соціальних сферах. Заслуговеє уваги в рамках цього дослідження і економічний вимір івент-заходів, який зосереджується на маркетингових цілях. Сюди входять такі функції, як:

- демонстрація продуктів;
- покращення іміджу бренду;
- підвищення обізнаності про інновації;
- внесок у ширший ландшафт івент-менеджменту [12].

Слід зазначити, що результати реалізації цих функцій у вигляді організованих заходів можуть бути як позитивними, так і корисними. Насправді, саме очікувані наслідки подій, незалежно від того, чи мають вони економічний, соціальний, культурний, політичний чи екологічний характер, в першу чергу мотивують і сприяють їх підтримці та популярності на місцевому, національному та глобальному рівнях. Справедливим все ж є зауваження, що івент-заходи можуть мати і несприятливі наслідки. Іншими словами, події майже завжди призводять до витрат або несприятливих наслідків, які в тій чи іншій мірі сприяють зменшенню їхнього чистого прибутку. Таким чином, критично важливим обов'язком івент-менеджерів є не тільки розпізнавання і, наскільки це можливо, прогнозування наслідків подій, але й управління ними таким чином, щоб максимізувати вигоди і мінімізувати негативні наслідки, гарантуючи, що в цілому, загальний вплив події буде позитивним [71].

Івент-заходи не завжди організовуються або просуваються виключно заради економічної вигоди, яку вони можуть принести, а їхні негативні наслідки не можуть бути оцінені виключно в економічних термінах. Доволі часто бувають випадки, коли заходи проводяться з економічним «дефіцитом», наприклад, коли витрати на них покриваються не за рахунок внесків учасників, а за рахунок спонсорської допомоги або фінансування з боку місцевої влади. У таких випадках очікувана користь від заходу може мати чітко виражений соціокультурний характер: зміцнення ідентичності та гордості громади, розвиток соціального капіталу, посилення залучення місцевих жителів до громадських ініціатив, відродження місцевих звичаїв, традицій тощо.

Події можуть бути організовані з політичних мотивів. Часто проведення глобальних мегаподій може бути зумовлене прагненням до міжнародного престижу чи легітимності, у той час, як інші події можуть бути спрямовані на висвітлення конкретних політичних проблем чи причин - приклади, такі як концерти «LiveAid» та «Live 8» у 1985 та 2005 роках відповідно, ілюструють останню тезу [83]. Як уже зазначалось, різні події призводять до різноманітних наслідків, що охоплюють як позитивні, так і негативні аспекти. Деякі з цих

наслідків можуть бути помітними одразу, тоді як інші можуть мати більше значення, ніж передбачалося спочатку. Справжній феномен впливу івент-заходів було відкрито внаслідок дослідження Чон-Кі Лі та Трейсі Тейлор у 2005 році. Результати дослідження виявили, що почуття національної гордості, викликане тріумфом збірної Південної Кореї на Чемпіонаті світу з футболу 2002 року, який приймала держава, значно затьмарило економічні вигоди від цієї події [78].

Іншим вдалим прикладом є щорічний Лондонський марафон, який генерує значні економічні вигоди завдяки коштам, які учасники збирають на благодійні цілі. Однак для самих учасників участь у марафоні та його успішне завершення не лише дарує відчуття досягнення, але й, як підкреслюють британські дослідники Р. Шипвей та Я. Джонс, сприяє формуванню соціальної ідентичності. Водночас, розголос навколо події також може мати значний вплив на заохочення людей до бігу і, як наслідок, впливати на довгострокові тенденції у сфері охорони здоров'я [84]. Доволі ґрунтовним та систематичним у контексті соціально-культурного впливу івент-заходів є дослідження Т. Деламера, Л. Венкеля та Т. Хінча. Канадські науковці змогли надати розгорнуту класифікацію корисних наслідків івент-заходів паралельно з їхніми негативними наслідками. Для зручності опрацювання, результати аналізу закріплено у зведеній таблиці 1.1.

Таблиця 1.1. Соціокультурний вплив івент-заходів[68]

Позитивний соціокультурний вплив	Негативний соціокультурний вплив
Економічні вигоди для спільноти	Питання якості життя
Святкування спільноти	Збільшення злочинності/вандалізму
Посилення ідентичності спільноти	Неприпустимий зріст автомобільного/пішоходного руху
Покращена репутація спільноти	Перенаселення
Посилення об'єднаності спільноти	Сміття/екологічна шкода
Підвищений стан благополуччя спільноти	Зменшення приватності

Покращена якість життя у спільноті	Порушення звичних рутин
Індивідуальна гордість через участь	Неприпустимий рівень шуму
Спільний обмін ідеями серед спільноти	Використання спільних об'єктів спільноти надмірно
Культурні/освітні вигоди	Питання ресурсів спільноти
Ознайомлення з новими діяльностями	Збільшення конфліктів у спільноті
Учасники вчаться новому	Подія – лише робота, без розваг
Подія демонструє нові ідеї	Надмірний попит на ресурси спільноти
Розвиток культурних навичок/здібностей	Виділення культурних стереотипів
Відкриття нових культурних досвідів	Нерівномірний розподіл користі від події
Зміцнення дружніх зв'язків у спільноті	Ослаблення ідентичності спільноти
Позитивний культурний вплив на майбутнє	Надмірний попит на фінансові ресурси спільноти
Досягнення спільних цілей спільноти	Потенційний відчуття невдачі у спільноті

Вивчення впливу подій виявляє різноманітний ландшафт із позитивними та складними результатами. Еволюція івент-менеджменту перетворила заходи на інструменти культурного обміну та економічного стимулювання. Події, керовані конкретними намірами, впливають на громади, учасників і зацікавлених осіб, підкреслюючи їхню унікальну природу. Взаємозв'язок між «соціальними» та «культурними» впливами підкреслює їхній колективний вплив на людей, спільноти та культури. Слід зазначити, що події залишають довготривалий вплив на суспільство та культуру, спрямовуючи івент-менеджерів на створення вражень, які резонують ще довго після завершення події.

1.3. Сучасні тенденції планування та реалізації івент-заходів

Ефективна організація та реалізація успішного івент-проекту вимагає синхронізації та злагодженої роботи всіх учасників: творчої команди, технічних служб (сцени, звуку, світла, піротехніки), артистів, учасників - хостес та кейтерингу, дизайнерів, охорони, водіїв та інших. Вкрай важливо враховувати всі потенційні змінні та коригування не лише на підготовчих етапах, але й під час проведення заходу. Чітке формулювання завдань, визначення способів їх

виконання, розподіл обов'язків між членами команди, контроль за їх виконанням, налагодження відкритих каналів комунікації з підрядниками, ЗМІ, спонсорами та прихильниками, забезпечення рекламної та інформаційної підтримки заходу, складання бюджету - всі ці завдання, виконані вчасно і якісно, стануть запорукою ефективною реалізацією заходів незалежно від їх складності, формату та масштабу. Досвід, отриманий в івент-менеджменті, дозволив сформулювати алгоритм, що окреслює кроки реалізації проекту. Цей алгоритм включає наступні етапи:

- Попередня зустріч із клієнтом та представлення івент-агенції.
- Укладення договору між клієнтом та агентством про наміри щодо підготовки та проведення заходу.
- Заповнення потенційним клієнтом брифу, що містить стислі вимоги до майбутньої події, або технічного завдання (ТЗ) - для невеликих заходів, що дає точне уявлення про технічні аспекти проекту.
- Розробка івент менеджерами ексклюзивної пропозиції для заходу.
- Презентація ідеї та концепції заходу, дотримуючись принципів EventBox.
- Підписання договору на реалізацію проекту та заповнення клієнтом остаточного брифу. Цей структурований письмовий документ детально описує основні параметри майбутнього заходу, включаючи формат, місце проведення, спосіб проведення, концепцію, цільову аудиторію, програмне наповнення та інші важливі умови.
- Представлення остаточного сценарію заходу та пакету дизайну.
- Надання підтримки учасникам під час організації міжнародних заходів.
- Проведення самого заходу.
- Подання фінального звіту, що супроводжується відео- та фотодокументацією, консолідованими результатами фокус-групових опитувань серед учасників заходу для отримання справжньої точки зору аудиторії.
- Підбиття підсумків та оцінка ефективності проведених заходів [67].

На думку німецького науковця Мартіна Мюллера, процес організації та проведення заходів можна розділити на три основні етапи:

- Планування та підготовчий етап
- Організація та проведення заходу
- Підбиття підсумків та оцінка ефективності

На початковому етапі відбувається ретельне планування та підготовка заходу. Першочерговим завданням є визначення основних цілей та бажаних результатів заходу. Забезпечення відповідності між цими цілями та ширшими намірами клієнта (приватними, маркетинговими чи іміджевими) має першочергове значення для уникнення помилок під час підготовки заходу та оптимізації його впливу. Організатори повинні усвідомлювати, що чітко сформульовані цілі відіграють ключову роль у визначенні ключових компонентів заходу, таких як формат, структура, технології, залучення спеціалістів, вибір місця проведення тощо. Після цього розробляється концепція заходу - центральна ідея та стислий виклад наративу. Розробка концепції заходу - це творчий процес, індивідуальний або колективний, результатом якого є комплексний і цілісний підхід до вирішення поставлених завдань.

Після того, як цілі визначені, слідує наступні кроки:

- Формулювання назви заходу, яка має відповідати його тематиці, бути впізнаваною, перегукватися з брендом, а також мати потенціал для того, щоб самому стати впізнаваним брендом.
- Визначення формату заходу, включаючи класифікацію відвідувачів та методи залучення, а також визначення цільової аудиторії або запрошених.
- Обґрунтування головної ідеї та її творче втілення.
- Складання бази учасників, відвідувачів, гостей, партнерів і конкурентів.
- Визначення потенційних спонсорів та стратегій їх залучення.
- Визначення необхідних інструментів і технологій для реалізації ідеї, включаючи технічне обладнання, матеріали, реквізит, декорації [80].

Після завершення всіх підготовчих завдань на етапі планування настає найвідповідальніша фаза - власне проведення заходу. Кульмінацією попередніх організаційних і творчих зусиль стає кінцевий продукт, представлений гостям та учасникам заходу. Зазвичай, напередодні або в день заходу проводиться генеральна репетиція, яка слугує для остаточного відпрацювання дій учасників, адресних деталей та усунення будь-яких відхилень від сценарію. Забезпечення учасників відповідними сценаріями та чітким розумінням своїх ролей є життєво важливим. Окрім сценарію, організатори та учасники дотримуються точного хронометражу - фундаментального елементу, який не лише структурує перебіг заходу та впорядковує його, але й запобігає накладанню та непорозумінням. Хронометраж регламентує проведення заходу в цілому та його окремих сегментів у заздалегідь визначених часових межах.

Як правило, хронометраж охоплює такі елементи, як:

- Точний час початку та закінчення заходу.
- Послідовність дій на майданчику та час, відведений на кожну з них (наприклад, виступи артистів, музичний супровід, світлові сигнали, відеоефекти, перерви, зміна декорацій, доставка реквізиту, конкурси, танці).
- Початок прийомів або банкетів.

Щоб пом'якшити непередбачувані обставини, професійні організатори розробляють кілька часових планів для різних учасників і служб, зменшуючи ризик накладок і покращуючи всебічне розуміння. Координація перед заходом включає монтаж і демонтаж обладнання, а також технічне налаштування - налаштування звуку, відео, освітлення, лазерів, піротехніки тощо. Компетентні фахівці ретельно виконують ці завдання відповідно до сценарію, фокусуючи увагу аудиторії на ключових аспектах події і створюючи вражаюче візуальне видовище. Оцінка результативності івенту охоплює кілька показників. Економічний ефект вимірюється за допомогою фінансового аналізу, щоб визначити, чи вплинула подія на продажі, прибутки, кількість клієнтів і майбутню життєздатність. Ця оцінка відкладається, оскільки економічні ефекти стають помітними з часом. Резонанс події, який вимірюється висвітленням у

ЗМІ, цитуванням, відгуками та іміджевим успіхом, також має велике значення. Думки відвідувачів та гостей є важливими індикаторами, які вимірюються за допомогою опитувань або анкет, що проводяться під час або одразу після заходу, пропонуючи розуміння точки зору аудиторії. Особливе значення має мотивація персоналу, що працює на заході. Мотиваційні фактори, як матеріальні (премії, комісійні), так і моральні (вдячність, визнання), є важливими рушіями успіху, що безпосередньо впливають на результати заходу [86]. Окрім оволодіння комплексними етапами організації заходів та визнання ключової ролі вмотивованої команди, важливим фактором є глибоке розуміння тенденцій у плануванні та проведенні заходів. У динамічному ландшафті проведення заходів для досягнення оптимального результату необхідно залишатися в курсі останніх тенденцій галузі. Івент-технології протягом останніх років стали справжнім наріжним каменем сучасних івентів, революціонізуючи планування та проведення. Вони охоплюють все - від реєстраційних платформ до віртуальної реальності, завдяки штучному інтелекту, аналітиці даних та інтерактивним інструментам. У рамках цього дослідження нами було здійснено системний аналіз основних тенденцій та задля зручності відображено результати у зведеній таблиці (див. – Табл. 1.2.)

Таблиця 1.2. Основні тенденції при плануванні та реалізації івент-менеджменту за результатами аналізу. [61] [62]

Тренди	Опис
1. Розширена реальність (AR) та віртуальна реальність (VR) на подіях	Інтеграція AR та VR революціонує враження від подій. AR дозволяє користувачам взаємодіяти з віртуальними елементами за допомогою своїх пристроїв, тоді як VR занурює відвідувачів у життєві середовища. Ця технологічна дует приносить взаємодію, розповсюдження інформації та нові можливості залучення, революціонізуючи події в різних галузях.
2. Соціальні медіа як інструмент для просування подій	Соціальні медіа перейшли з додаткового каналу до ключової платформи для просування подій. Зростаюча кількість учасників робить ставку на соціальні мережі, щоб вирішити, на які події йти. Співпраця з цифровими впливовими особами, стратегічні кампанії та активна взаємодія - ключ до використання цього тренду.
3. Переосмислення участі учасників за допомогою мобільних технологій	Всезагальна поширеність мобільних пристроїв трансформує спосіб взаємодії учасників з подіями. Понад половина учасників використовує смартфони на подіях, тому важливо використовувати мобільні додатки, які спеціально призначені для навігації, розкладу, продажу квитків та взаємодії на події. Зростання подійних додатків

	відкрило можливості для більшої персоналізації та безшовної участі.
4. Прямі трансляції для збільшення досягів учасників	Підйом онлайн-прямих трансляцій перейшов за межі розваги і стає значущим трендом подій. Прямі трансляції дозволяють учасникам отримати віддалений доступ та інклюзивність, задовольняючи потреби мілленіалів та покоління Z у взаємодії в реальному часі.
5. Сталість як керівництво принципом	Зростаюча увага до сталості поширюється на подійну галузь. З підвищенням екологічних побоювань з'являється потреба у проведенні еко-свідомих подій. Від джерел сталих матеріалів до мінімізації відходів та впровадження зелених практик - події, які відповідають цінностям сталості, набувають популярності.
6. Доступність для цифрових та особистих подій	Доступність більше не є варіантом, але обов'язковою умовою для інклюзивності. Включення цифрових засобів доступності та створення фізично доступних просторів є невід'ємним. Галузь спостерігає за підвищенням кількості подій для людей з інвалідністю та зростаючою увагою до всезагальної доступності подій.
7. Конфіденційність та безпека управління даними подій	З посиленням регуляцій конфіденційності даних, організатори подій повинні забезпечити безпеку особистої інформації учасників. Суворіші правила вимагають обережного оброблення даних, таких як реєстрація учасників та фінансові деталі. Впровадження жорстких практик конфіденційності та надання прозорої інформації є ключовим для створення довіри.
8. Перевага особистої взаємодії та гібридний досвід	Особисті зустрічі відновлюють свою популярність, підтримані технологіями, які покращують враження від присутності на місці. Об'єднання фізичних та віртуальних учасників є важливим для інклюзивних подій та потребує інноваційних технологій.
9. Персоналізація на масштабі та вплив штучного інтелекту	Налагодження змісту та мережі для кожного учасника, навіть на великих подіях, має ключове значення. Штучний інтелект оптимізує управління подіями за допомогою автоматизації та покращує маркетингові зусилля.
10. Фокус на сталості та інклюзивному дизайні	Екологічні практики та сталі матеріали стають невід'ємною частиною планування подій. Розгляд інклюзивності забезпечує участь різноманітних учасників.
11. Гейміфікація та взаємодія, а також аналітика даних	Гейміфікація зберігає зацікавленість учасників, посилюючи результати навчання. Аналітика даних забезпечує засновані на даних методи здійснення маркетингу та постійного вдосконалення подій.
12. Прямі трансляції та контент на вимогу	Прямі трансляції з'єднують обидва типи учасників, тоді як контент на вимогу розширює вартість події.

У сфері івент-менеджменту бездоганне проведення тріумфальної події вимагає ретельного планування, налагодженої реалізації та вмотивованої команди. Кожна фаза, починаючи від початкового контакту з клієнтами і закінчуючи комплексною оцінкою заходу, має першорядне значення для досягнення оптимального результату. Точне узгодження цілей, геніальна концептуалізація та налагодження ефективних ліній комунікації є визначальними факторами. Ще одним фактором на шляху до успіху івент-

менеджера є пильність до динамічних тенденцій індустрії, що передбачають інтеграцію доповненої реальності, стратегічне використання соціальних мереж, інтерактивне залучення мобільних пристроїв та принципи сталого розвитку, слугує запорукою забезпечення постійної привабливості та інклюзивності заходів. Застосування цих стратегій у поєднанні з використанням новітніх технологій гарантує, що сучасні зібрання справлятимуть тривалий вплив на учасників, створюючи незабутні враження і даруючи омріяні спогади.

Висновки до Розділу I.

Сфера організації вільного часу людини становить професійний інтерес фахівців багатьох галузей культурної практики. Не є чужою ця сфера й для управлінського сегменту. У цьому контексті сфера івент-менеджменту постає як динамічна та ключова галузь, що долає розрив між культурними прагненнями, індивідуальним дозвіллям та стратегічним плануванням. У міру того, як суспільство орієнтується в складнощах сучасної епохи, роль івентів виходить за рамки простої розваги, охоплюючи багатогранні виміри, що торкаються значної кількості інших галузей. Сфера організації заходів має значний вплив на суспільство, культуру та економіку, сприяючи взаємодії, культурному обміну та економічному зростанню. Її вплив поширюється на розвиток громад, покращення способу життя, промоцію туризму, волонтерство, фандрейзинг та громадські зв'язки. Як свідчить сплеск академічної та професійної уваги, події стали предметом інтенсивного вивчення, визнаючи їхній потенціал для формування різних вимірів людського життя.

Сучасний івент-менеджмент - це стратегічна галузь, що викликає емоційну залученість і задовольняє різноманітні потреби суспільства. Зародившись у XIX столітті, він перетворився на окрему індустрію, вплинувши на комунікаційні практики та теоретичні засади. Міждисциплінарні дослідження протягом багатьох років розкрили складну динаміку та наслідки подій, спонукаючи до цілісного аналізу, що охоплює економічні, соціальні та культурні виміри.

Теоретичні рамки, такі як EMBOK, сприяють розвитку освітніх рамок, визнаючи міждисциплінарний характер івент-менеджменту. Шлях від дочірньої галузі до незалежної дисципліни підкреслює її особливість і стратегічну важливість. Спеціалізована термінологія, концептуальні рамки та галузеві стандарти посилюють унікальність цієї сфери як науки. Івент-менеджмент виходить за рамки логістичного планування; він організовує стратегію, яка формує економіку, культуру та соціальну взаємодію. У світі постійних змін уроки, винесені з цього синтезу, дозволять івент-професіоналам створювати досвід, який резонує з часом, формуючи саму тканину суспільств і культур.

РОЗДІЛ II. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІВЕНТ-ЗАХОДІВ: НА ПРИКЛАДІ ОКРЕМИХ ЛОКАЦІЙ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

У цьому розділі зосереджуємося на конкретних прикладах організації івент-заходів у Західній Україні та їх впливі на соціокультурний менеджмент регіону. Розділ включає порівняльну характеристику окремих локацій у Західній Україні, а також аналіз та класифікацію івент-заходів, які відбулися на їх території. У розділі здійснено порівняльний аналіз різних локацій у Західній Україні з точки зору їхньої значущості для організації івент-заходів та їхнього впливу на соціокультурний контекст регіону. Також нами висвітлюються унікальні особливості кожної локації та їхні можливості для розвитку івент-менеджменту. В цьому розділі також проводиться детальний аналіз різних івент-заходів, що відбулися на території Західної України. Івенти класифікуються за різними критеріями, такими як тип події, масштаб, тематика тощо. У розділі розглядаються перспективи розвитку івент-менеджменту у Західній Україні. Проаналізовано потенціал регіону для подальшого росту івент-індустрії, можливості залучення інвестицій та партнерств з місцевими громадами та бізнесом. Розділ II надає практичний огляд реалізації івент-заходів у конкретних локаціях Західної України та визначає перспективи подальшого розвитку івент-менеджменту у регіоні.

2.1. Порівняльна характеристика особливостей окремих локацій Західної України в контексті соціокультурного менеджменту

Західна Україна відома своїм культурним розмаїттям, історичним значенням та яскравою соціокультурною діяльністю. Однак соціокультурний ландшафт далеко не однорідний. Кожне місце в цьому регіоні може представити власний історичний наратив, культурні впливи та соціокультурні пріоритети, які, у свою чергу, формують практику соціокультурного менеджменту. Ми прагнемо виявити спільні риси та відмінності, які існують між ключовими місцями, включаючи Львів, Івано-Франківськ, Чернівці, Ужгород та Тернопіль. Вивчаючи ці локації, отримаємо цінну інформацію про те, як історична спадщина, географічні фактори та культурні гобелени

впливають на стратегії соціокультурного управління. Розуміючи відмінні соціокультурні атрибути кожного місця, дослідимо найкращі практики, проблеми та можливості для посилення ініціатив соціокультурного управління. До території Західної України відносяться Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Закарпатська області.

Львівська область, розташована в західній частині України. Є невід'ємною частиною історико-культурного регіону Галичини та входить до складу Карпатського єврорегіону. Цей регіон виділяється як один із найбільш розвинених районів країни, зі значним внеском в економічний, туристичний, культурний та науковий сектори. Його створення датується 4 грудня 1939 року, після анексії Західної України Радянським Союзом за пактом Молотова-Ріббентропа. Географічно Львівська область межує з Волинською, Рівненською, Тернопільською, Івано-Франківською та Закарпатською областями, а також має державний кордон з Республікою Польща. Область адміністративно поділяється на сім районів. Рельєф області включає північну зону змішаних лісів, лісостепову зону посередині, передгір'я Карпат на півдні, особливо Бескиди. Південна межа області збігається з хребтом Верховинського вододілу, позначаючи поділ між басейнами Чорного та Балтійського морів. Населення Львівської області становить 2 550,2 тис. осіб, з яких 60,7% проживають у містах та 39,3% у сільській місцевості. Область має три економічні зони: Передкарпатську, Північну та Львівську, кожна з яких спеціалізується на різних галузях: машинобудуванні, деревообробці, легкій промисловості, видобутку вугілля тощо. Львів, Дрогобич, Стрий, Борислав, Новий Розділ, Червоноград і Сокаль є основними економічними центрами, що сприяють різноманітному економічному ландшафту регіону. Сільськогосподарська діяльність Львівської області зосереджена на зернових культурах, картоплі, овочах, цукрових буряках, льоні, м'ясо-молочному скотарстві, свинарстві та птахівництві. Область має розгалужену транспортну мережу, що включає 1 309 км залізниць, 8 000 км автомобільних доріг (у тому числі 7 400 км доріг із твердим покриттям), міжнародний аеропорт у Львові.

Ключові залізничні лінії та автомагістралі з'єднують Львів з іншими містами та країнами Центральної Європи, підвищуючи його значення як транспортного вузла в Україні [34].

Що ж стосується культурної діяльності, Львівська область налічує такі культурні установи: 17 музеїв, 11 театрів, 1374 бібліотеки, 1397 установ клубного типу, 13 концертних організацій. З освітніх установ в області функціонують: 53 вищі заклади освіти I-IV рівнів акредитації, 1469 загальноосвітніх навчальних заклади, 62 професійно-технічних заклади, 487 дошкільних установ. Львів, як справжній діамант Східної Європи, нагадує музей під відкритим небом. В місті знаходиться понад 2000 історичних, архітектурних і культурних пам'яток. Протягом віків сюди приїжджали люди з різних культур і традицій, приносячи свої релігійні переконання. Саме через це в архітектурі Львова змішалися різні стилі, включаючи готику, бароко, ренесанс, романський стиль, рококо, ампір, сучасну еkleктику та конструктивізм. Львів є скарбницею національних ідей та культури, а також економічним, освітнім та культурним центром Заходу України. У місті розташовано багато музеїв, картинних галерей, театральних та музичних колективів. Величний Львівський театр опери та балету має насичений репертуар. У Львівській області досі збереглася значна кількість старовинних дерев'яних церков. Загалом у області є 3934 пам'ятки історії, археології, містобудування і архітектури, монументального мистецтва. На території Львівської області розташовано: 886 пам'яток археології (з них 14 національного значення), 3822 пам'ятки історії (з них 7 національного значення), 3431 пам'ятка архітектури та містобудування (з них 794 національного значення), 302 пам'ятки монументального мистецтва (з них 1 національного значення). До Списку історичних населених місць України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 р. за № 878[36], включено 55 поселень Львівщини. Найважливішими об'єктами туризму в області є: Ансамбль історичного центру Львова або Старе місто, внесений до Світової спадщини ЮНЕСКО; Львівський державний історико-архітектурний

заповідник; Державний історико-культурний заповідник «Тустань» із залишками фортеці IX–XIV століть; Державний історико-культурний заповідник у місті Белз; Державний історико-культурний заповідник «Нагуєвичі»; Філія Львівського історичного заповідника у Жовкві; Монастирський комплекс у Крехові; Давньоруські городища X–XIII століть у Звенигороді та Стільському; Замки, які відомі як «Золота підкова України», включаючи Олеський замок XIII–XVII століть, Золочівський замок та інші.

Щодо соціокультурних заходів, можемо відмітити найбільш відомі та масштабні, як ті, що відбуваються регулярно, так і ті, що були організовані вперше. **Етнофестиваль «Івана Купала в древньому Удечі»** – дата: 6-7 липня, розташування: Жидачев, на березі річки Стрий. Фестиваль присвячений купальській ночі і проходить на березі річки Стрий в Жидачеві. Він поєднує пригоди, ватру, відомі музичні номери, потужні пейзажі та велику кількість етнічних розваг. Відвідувачі фестивалю можуть зануритися в феєричну атмосферу українських традицій. Захід пропонує традиційні українські свята для Івана Купала, а також музичні виступи з усієї Галичини. Заходи включають спортивні розваги, майстер-класи народних ремесел, ярмарок їжі та нічну екскурсію музеєм Жидачева. Основними цілями етнофестивалю є збереження та омолодження народних традицій, популяризація культурного та відповідального дозвілля, підвищення іміджу міста, пролиття світла на історію Удеча. **Міжнародний фестиваль молодих виконавців сучасної української пісні «Молода Галичина»**, с. Новояворівськ, Яворівський район, Львівська область. Цей міжнародний фестиваль, що починається в День Івана Купала, збирає молоді таланти з більш ніж 10 країн світу. Це один з найстаріших і найунікальніших пісенних форумів України. Захід має на меті продемонструвати сучасні українські пісенні виступи молодих артистів. Він надає учасникам платформу для обміну культурним досвідом та просування мистецьких талантів.

Етнофестиваль «Яворівська Бавниця», Яворівський національний природний парк, база відпочинку «Верещиця». Традиційний етно-фестиваль

«Яворівська Бавниця» проходить в мальовничій місцевості Яворівського національного природного парку. Метою фестивалю є збереження та популяризація українських традицій, звичаїв та обрядів, характерних для Яворівщини. **Міжнародний фольклорний етнофестиваль трьох культур «Белзька брама».** Міжнародний фольклорний фестиваль «Белзька брама» проводиться в місті Белз із метою просування позитивного іміджу України у світі. Вона прагне сприяти розвитку, взаємозбагаченню та популяризації національних культур, зокрема української, польської, єврейської. Фестиваль включає майстер-класи, виставки ремесел та продажі народних ремесел. Це можливість відзначити і оцінити різноманітність цих трьох культур. **Західноукраїнський фестиваль «Кухня Радофест».** Фестиваль запрошує відвідувачів насолодитися смаками колоритної галицької кухні та побалувати себе стравами, приготованими за автентичними рецептами від місцевих господинь. Захід пропонує скуштувати кулінарну спадщину України разом із фотостендами, що демонструють український стиль, музичними виступами, дегустаціями «страв року» та ринками вишуканої їжі. Серед його цілей – популяризація національних традицій, української кухні, фольклору, сучасної української музики, виховання національної гордості серед дітей та молоді, благодійна діяльність, заохочення творчості та творчого мислення. **Міжнародний фестиваль української слави «Кульчиці-Фест».** «Кульчиці-Фест» – міжнародний фестиваль української слави, що починається в селі Кульчиці. Фестиваль має на меті надихнути на єдність та відзначити українську культуру та історію. Це підкреслює важливість внеску кожної людини в успіх країни. Захід популяризує українську ідентичність, історію та культуру через різноманітні заходи та досвід. Ці фестивалі пропонують багатий культурний святкуючи українські традиції, музику, кухню та спадщину Львівської області [61].

Івано-Франківська область (неофіційно відома як Прикарпаття, Івано-Франківська область, або просто Франківщина) — регіон на заході України. Це одна з трьох провінцій історико-культурного регіону Галичина. Це один із

найбільш густонаселених і давно заселених районів України. Нинішні територіальні межі Івано-Франківської області, спочатку відомої як Станіславська область до 9 листопада 1962 року, були встановлені 27 листопада 1939 року і створені шляхом злиття десяти повітів зі складу Станіславського воєводства, за винятком Жидачівського і Стрийського повітів. Обласним центром є місто Івано-Франківськ. Область розташована в західній частині України, межує з Львівською, Тернопільською, Чернівецькою та Закарпатською областями. Уздовж її південних 50 кілометрів кордон області є державним кордоном між Україною та Румунією. Історично кордон із Закарпаттям, який проходить уздовж Карпат, до 1945 року також був кордоном з Чехословаччиною, а пізніше з Угорщиною. Область адміністративно поділяється на 6 районів і включає 15 міст, 24 селища міського типу та 804 сільських населених пункти. Загальна територія області становить 13 928 квадратних кілометрів. Культурно-освітні послуги в області надають такі заклади, як Івано-Франківська обласна філармонія, Івано-Франківський академічний обласний театр ляльок імені Марійки Підгірянки, Івано-Франківський обласний український музично-драматичний театр імені Івана Франка, Коломийський обласний український драматичний театр імені Івана Озаркевича, а також національні історико-культурні пам'ятки на кшталт Національного історико-культурного заповідника «Давній Галич», Історико-архітектурний музей «Манявський скит» (с. Манява Богородчанського району), Національний історико-просвітницький музей Української повстанської армії «Чорний ліс» (с. Грабівка Калуського району) та багато ін. В області також розташовані освітні та науково-дослідні установи, зокрема Івано-Франківський обласний художній музей, а також різноманітні краєзнавчі музеї та культурні організації. Крім того, функціонує 757 бібліотек, серед яких, зокрема, Івано-Франківська обласна наукова медична бібліотека та Обласна універсальна наукова бібліотека імені Івана Франка. Крім того, є 54 спеціалізовані мистецькі навчальні заклади, 717 будинків культури, народні будинки та клуби. Культурними заходами в області є такі фестивалі, як «Христинка» для дитячих

солістів вокалу у Снятині, фестиваль популярної музики «Золотий Тік» у Галичі, фестиваль естрадної пісні «Зелений розмай» та фестиваль гумору і сатири в Тлумачі, фестиваль дитячої пісні «Золоте зернятко» у Надвірній, міжобласний фестиваль «Зірки Покуття» у Городенці, молодіжний фестиваль «Яблучний цвіт» у Косові, поряд з різними регіональними святкуваннями танцю. У період з 2021 по 2021 рік туристичний потенціал Івано-Франківської області демонструвався різними способами із залученням зацікавлених сторін у сфері туризму. Були організовані традиційні та онлайн-виставки, форуми та інші заходи. Для журналістів, блогерів та туроператорів були організовані ознайомчі екскурсії. Реалізовано промоційні проекти «52 вихідних на Івано-Франківщині» та «Досліджуй незвідане Прикарпаття з дому». Для розвитку туристичної інфраструктури регіону значну роль зіграло залучення приватних інвесторів. Приватні інвестиції сприяли створенню нових інтерактивних атракцій, таких як етнопарк «Гуцул Ленд» у с. Поляниця, «Парк історії землі» у с. Підгір'я, музеїв та інших проектів. У 2021 році фінансування з державного бюджету отримали кілька проектів, серед яких «Глемпінг – створення ексклюзивного туристичного продукту на заповідних природних територіях» та «Створення культурно-мистецького туристичного комплексу – розписний глечик». Серед подій у подієвому туризмі найбільшу увагу туристів у 2021 році привернули Міжнародний різдвяний фестиваль «Коляда на Майзлях», Міжнародний форум Центральної та Східної Європи «ViaCarpatia», Міжнародний музичний фестиваль «Underhill» та інші.[13 ; 14 ; 15]

Волинська область. Обласний центр: м. Луцьк, площа: 20 144 кв. км, що становить 3,3% території України. Область має 267 озер, в тому числі одне з найбільших в Україні, озеро Світязь, площею 2 750 га. Територією області протікає 137 річок. Область розташована в поліській та лісостеповій природно-географічних зонах. Ліси займають загальну площу 683 000 га, що становить 34% території регіону. Налічується 397 природно-заповідних територій, загальною площею 235 951,19 га. Водно-болотні угіддя займають 152 700 га, що еквівалентно 7,6% загальної площі регіону. Область має державний кордон

загальною протяжністю 442,76 км, у тому числі з Польщею – 228,04 км, з Білоруссю – 214,72 км. В області функціонує 12 пунктів пропуску через державний кордон, серед яких міжнародні пункти автомобільного сполучення «Устилуг», «Ягодин», «Доманів», «Долішній», «Пулемець»; міжнародні пункти залізничного сполучення: Володимир-Волинський (Ізов), Ягодин, Заболоття; міжнародний міжрядовий пункт дорожнього руху в Пищі; та місцеві пункти в Гуті, Самарах і Турі. Адміністративно-територіальні одиниці: кількість районів: 4, кількість населених пунктів: 1 087, кількість міст: 11, кількість селищ міського типу: 22, кількість сільських населених пунктів: 1 054. В області налічують наступні установи та заклади культури.: обласні академічні театри (музично-драматичний та театр ляльок) – 2; обласна філармонія – 1; обласний науково-методичний центр культури – 1; школи естетичного виховання – 37; вищі мистецькі навчальні заклади I-II рівнів акредитації – 1; заклади культури клубного типу – 670; бібліотеки – 532; музеї – 106, з них: державні музеї – 17, музеї на громадських засадах – 89; Державний історико-культурний заповідник у м. Луцьку; Державний історико-культурний заповідник «Стародавній Володимир» у м. Володимирі-Волинському; парки культури і відпочинку – 3; зоопарк – 1; кінотеатри – 7 [33].

Також наведемо найбільш популярні соціокультурні заходи та фестивалі Волинської області. **Міжнародний фестиваль театрів ляльок «Містерії народів світу»** – цей фестиваль щорічно проходить у Луцьку з 1993 року і є одним із найстаріших та найпрестижніших фестивалів лялькового театру у світі. Участь у фестивалі беруть театри з різних країн, які представляють свої найкращі вистави. Фестиваль сприяє культурній взаємодії та розвитку лялькового мистецтва. **Міжнародний музичний фестиваль «Стравінський та Україна»** – цей фестиваль проводиться в Луцьку з 2004 року і присвячений творчості українського композитора Ігоря Стравінського. На фестивалі виступають провідні симфонічні оркестри та солісти з усього світу. Фестиваль відзначає внесок композитора в світову музику та зближує музикантів з різних країн. **Міжнародний джазовий фестиваль «Арт-джаз кооперейшн»** –

фестиваль, що проводиться в Луцьку з 2010 року, вважається одним із найбільших джазових фестивалів в Україні. Він збирає відомих джазових музикантів з різних країн, які дарують глядачам вишукані виступи і незабутні музичні враження. **Міжнародні фестивалі українського фольклору** – на Волині часто відбуваються міжнародні фестивалі українського фольклору, які дозволяють ознайомитися з традиціями, музикою та танцями українського народу. **Міжнародний фестиваль українського фольклору «Берегиня»** – фестиваль проводиться у Луцьку щороку з 1996 року і є одним із найпопулярніших фестивалів українського фольклору в Україні. На фестивалі виступають фольклорні колективи з різних регіонів України та інших країн. Фестиваль сприяє збереженню і популяризації українських народних традицій. **Міжнародний фестиваль «Поліське літо з фольклором»** – фестиваль проводиться у селі Озеро Любешівського району щороку з 2000 року. Він є одним із найбільших фестивалів українського фольклору на Волині. На фестивалі виступають фольклорні колективи з Волині, Полісся та інших регіонів України. Волинь також стає місцем проведення всеукраїнських фестивалів, які збирають найкращих митців з різних регіонів України. **Всеукраїнський фестиваль мистецтв «Пісні Великої Волині»** – цей фестиваль проводиться в Луцьку щороку з 2007 року і присвячений творчості українських композиторів, які писали про Волинь. На фестивалі виступають професійні та аматорські колективи з усієї України. Фестиваль сприяє популяризації музичної спадщини регіону. **Всеукраїнський фестиваль творчості осіб з обмеженими можливостями «Барви життя»** – цей фестиваль проводиться в Луцьку щороку з 2010 року і присвячений творчості людей з обмеженими можливостями. На фестивалі виступають музиканти, співаки, танцюристи та інші митці з усієї України. Фестиваль розкриває потенціал осіб з обмеженими можливостями в сфері мистецтва. Волинська обласна державна адміністрація також організовує обласні фестивалі-конкурси, які спрямовані на підтримку талановитої молоді та популяризацію української культури. Фестивалі такого роду сприяють розвитку мистецтва в регіоні та

об'єднують творчу молодь. Ці міжнародні та всеукраїнські фестивалі роблять Волинь місцем, де зустрічаються різні культури, де вшановують спадщину та підтримують митців, роблячи область центром культурного життя України.[37]

В області діє розгалужена мережа культурно-мистецьких закладів, які обслуговують громаду. Ця мережа включає 798 бібліотек, 1058 клубів та культурних центрів, 25 державних музеїв та заповідників, 3 театри, обласну філармонію, 60 спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, Хмельницьке музичне училище імені В. Заремби, Кам'янець-Подільський коледж культури і мистецтв, обласний науково-методичний центр культури і мистецтва.

Далі охарактеризуємо *Хмельницьку область* в соціокультурному контексті. Хмельницький обласний академічний музично-драматичний театр, заснований 88 років тому, є одним з найстаріших театрів України. Протягом усієї своєї історії театр безперервно займався творчими пошуками і сміливими експериментами. Щороку він приваблює приблизно 75 000 глядачів, які мають можливість насолодитися різноманітним репертуаром, включаючи понад 60 вистав. За ці роки театр поставив понад 600 нових постановок, ставши осередком культурного життя міста і регіону. В даний час театр може похвалитися 25 різними виставами, в тому числі 7 розрахованих на дітей і 18 на дорослих. Він також додає приблизно 10 нових п'єс до свого репертуару щорічно. Заснована в 1938 році, Хмельницька обласна філармонія приймає різні художні колективи: академічний ансамбль пісні і танцю «Козаки Поділля», обласний академічний симфонічний оркестр, камерний оркестр, вокальний ансамбль «Мікс». У закладі працюють видатні солісти, серед яких заслужені артисти України, такі як М. Довгалов, Н. Молдаван, Ф. Чергіндзя, відомі як у регіоні, так і за його межами. Філармонія організовує традиційні міжнародні фестивалі органної та камерної музики, залучаючи кращі оркестри та виконавців з України та зарубіжних країн. Хмельницький обласний академічний театр ляльок, створений у 1970 році, має багату історію, налічуючи понад 80 вистав у своєму репертуарі. Театр щорічно ставить шість нових п'єс і отримав визнання на міжнародних та всеукраїнських фестивалях. З

2003 року тут кожні два роки проводиться **Міжнародний фестиваль театрів ляльок «Дивень»**, який у 2009 році за виняткові творчі досягнення отримав почесне звання «академічний». Регіон може похвалитися розгалуженою мережею клубних закладів. Мережа клубних установ області системи Міністерства культури України – 1058, з них у сільській місцевості – 1009, районних – 20, міських – 30. В установах працює понад 4231 тисяч клубних формувань, з них 3541 колективів художньої самодіяльності. Звання „народний аматорський” та „зразковий” носять 204 колективи. Хмельницький обласний науково-методичний центр культури і мистецтва відіграє ключову роль у нагляді та керівництві діяльністю клубних установ та спеціалізованих мистецьких навчальних закладів. Щороку центр організовує понад 62 масові культурно-мистецькі заходи, майже 46 поїздок за допомогою, проводить тренінги для працівників культури та мистецтва регіону. Бібліотечна мережа області налічує 798 установ, у тому числі 3 обласні, 16 центральних районних та міських бібліотек, 11 центральних бібліотек об'єднаних територіальних громад, 44 міські бібліотеки, 36 дитячих бібліотек. Ці бібліотеки сукупно обслуговують близько 792,7 тисяч користувачів, випускаючи приблизно 11,3 мільйона примірників книг та інших видань щорічно. В області розташовані численні музеї та заповідники, серед яких Кам'янецький національний історико-архітектурний заповідник, державні історико-культурні заповідники «Межибіж» та «Самчики», державні музеї, недержавні музеї тощо. Ці заклади разом залучають понад 600 000 відвідувачів щорічно. Захист культурної спадщини має першорядне значення в регіоні, оскільки сотні пам'ятників та об'єктів знаходяться в стадії збереження. Мистецька освіта також є життєво важливим компонентом культурного ландшафту регіону, де понад 15 000 дітей та підлітків навчаються у 60 початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах. Ці установи проводять навчання з різних художніх дисциплін, включаючи музику, танці, образотворче мистецтво тощо. Серед цих закладів Хмельницьке музичне училище імені Владислава Заремби пропонує навчання за такими спеціальностями, як фортепіано, оркестрові інструменти,

хорове диригування, теорія музики. Так само Кам'янець-Подільський коледж культури і мистецтв надає освіту за різними мистецькими напрямками, серед яких музично-сценічне мистецтво, хореографія, образотворче та декоративно-прикладне мистецтво, бібліотечна та архівна справа, управління соціально-культурною діяльністю [24].

Наступна *область*, яку охарактеризуємо – *Тернопільська*. Утворення Тернопільської області датується 4 грудня 1939 року. Займаючи площу 13,8 тисяч квадратних кілометрів, вона становить 2,3% від загальної території України. Розташована на заході України, Тернопільська область межує з Рівненською, Хмельницькою, Чернівецькою, Івано-Франківською та Львівською областями. Поділяється на 3 райони та 4 міста обласного підпорядкування. Загалом в області налічується 1058 населених пунктів, до складу яких входять 18 міст, 17 селищ міського типу, 1022 села та 1 селище. Далі вони організовані у 18 міських територіальних громад, 16 селищ та 21 сільську територіальну громаду в межах районів. Станом на 1 січня 2022 року в Тернопільській області проживає 1 021 700 осіб, що становить 2,5% населення країни. Тернопільська область підтримує надійну систему освіти з яких 29 вищих навчальних закладів, 687 закладів загальної середньої освіти, 19 закладів професійної (професійно-технічної освіти), 13 інтернатних закладів обласного підпорядкування та 604 дошкільних закладів. Культурний ландшафт цієї області включає: 31 музей, 2 театри, 796 бібліотек, 916 закладів клубного типу, 1 філармонія. У межах Тернопільської області виділяють: 2024 пам'ятки археології (3 національного значення), 2639 пам'яток історії (2 національного значення), 1708 пам'яток архітектури та містобудування (180 національного значення), 339 пам'яток монументального мистецтва, 17 пам'яток садово-паркового мистецтва (2 національного значення), 1 пам'ятка науки і техніки. [38] Тернопільська область має багату культурну спадщину, яка відображається в різноманітних культурних заходах, що проводяться в області. Найпопулярнішими сталими культурними заходами Тернопільської області є Фестиваль «Світлиця», щорічний фестиваль народної творчості, який

проводиться в Тернополі в липні. На фестивалі виступали народні колективи з усієї України та з-за кордону. Фестиваль «Файне місто» – це щорічний фестиваль сучасної музики, який проводиться в Тернополі в серпні. На фестивалі виступають українські та зарубіжні музиканти різних жанрів. Не менш відомим є Фестиваль «Дзвони Тернопілля» щорічний фестиваль дзвонарного мистецтва, який проводиться в Тернополі в вересні. На фестивалі виступають дзвонарі з усієї України та з-за кордону. У Тернопільській області також проходять наступні фестивалі, як Фестиваль «Козацькі забави», який проводиться в Чорткові в липні; Фестиваль «Карпатський світ», який проводиться в Яремчі в серпні; Фестиваль «Борщівська писанка», який проводиться в Борщеві в квітні; Фестиваль «Срібні скарби Тернопільщини», який проводиться в Тернополі в жовтні. Ці заходи дозволяють відвідувачам познайомитися з культурою Тернопільської області, дізнатися про її історію та традиції, а також отримати задоволення від мистецтва [66].

І наостанок охарактеризуємо *Закарпатську область*. На Закарпатті започатковано програму розвитку культури і мистецтв області на 2016-2020 роки (рішення обласної ради № 92 від 22.12.2015). Ця програма спрямована на реалізацію державної політики у сферах культури та мистецтв. Серед її цілей – розвиток різних форм професійного та аматорського мистецтва, художньої творчості, підтримка освітніх, театральних-мистецьких закладів культури, бібліотек, музеїв регіону. Програма також спрямована на посилення матеріально-технічного забезпечення сфери культури, популяризацію культурного дозвілля населення, збереження національно-культурних традицій, виховання культури національних меншин регіону. Культурний ландшафт Закарпаття включає 4 обласні професійні театри, 1 муніципальний Мукачівський драматичний театр, 2 хори (Заслужений академічний Закарпатський народний хор та Академічний камерний хор «Кантус»), 1 обласну філармонію (в якій розміщено 5 професійних музичних ансамблів), 1 обласний організаційно-методичний центр культури, 3 обласні музеї (у тому числі 3 філії обласного художнього музею – меморіальні будинки-музеї О.

Коцького та Ф. Манайла, та Народний музей Закарпаття), 2 вищі навчальні заклади (Ужгородське музичне училище імені Дезидерія Задора та Ужгородський коледж культури і мистецтв), 3 районні та 2 міські музеї. Крім того, в області функціонує 269 громадських музеїв, 457 закладів клубного типу, 478 бібліотек, 65 художніх шкіл. У програмі успішно організовані державні свята, історичні події та пам'ятні дати, такі як День Соборності України, річниця утворення Закарпатської області, річниця народження Т.Г. Шевченка, вшанування учасників бойових дій в інших країнах, знаменні історичні ювілеї, різноманітні національні свята. Протягом 2019 року Департамент культури облдержадміністрації підтримував та організовував численні фестивалі, концертні програми, свята та конкурси в області. Ці заходи мали на меті розвиток творчих талантів учасників і включали такі фестивалі, як «Василь», «Колядки у старому селі», «Ужгородська палачінта» та багато інших, що охоплюють різні види мистецтва та культурного самовираження. Програма також заохочувала до участі мистецьких колективів та окремих виконавців із Закарпаття у міжнародних конкурсах, фестивалях та заходах за кордоном, надалі сприяючи культурному обміну та співпраці. Крім того, програма сприяла культурно-мистецьким обмінам із сусідніми країнами та підтримувала заходи, присвячені культурам різних національностей, які проживають на Закарпатті. У 2019 році в регіоні відбулися виставки та конференції, які розкривали літературу, музику, образотворче та декоративне мистецтво, театр. Так, ініціатива «Ніч музеїв» була частиною святкування Міжнародного дня музеїв. [25]

Закарпаття, розташоване в найзахіднішій частині України, є не тільки одним з найменших регіонів країни, але й одним з наймальовничіших. Що вирізняє його не лише в Україні, а й у всій Європі, так це унікальне поєднання національностей та культур. З приблизно 100 різними етнічними групами, які живуть тут у гармонії, Закарпаття може похвалитися багатим поєднанням традицій та проводить безліч фестивалів протягом року. Ці фестивалі відображають глибоку повагу регіону до його історії та культурного розмаїття.

Майже кожна громада меншин на Закарпатті має свій унікальний фестиваль, кожен з яких відзначається з характерними традиціями та особливостями. Загалом щорічно на Закарпатті проводиться близько 140 фестивалів. Ці фестивалі охоплюють широкий спектр тем, включаючи демонстрацію кулінарних традицій різних меншин, таких як сир, мед, картопля, голубці, леквара та вино. Крім того, проводяться фестивалі, присвячені різним ремеслам, таким як ковальство, лозоплетіння та виноробство. Примітно, що на Закарпатті проходить фестиваль «Трембіт» – свято найдовшого музичного інструменту у світі. На Закарпатті також проходять академічні фестивалі, в тому числі вересневий фестиваль органної музики. Інші помітні фестивалі включають: Обласний фестиваль «Колядки у Старому селі»: у цьому фестивалі, що проводиться на початку кожного року, беруть участь колективи з усіх регіонів Закарпаття, які представляють різноманітні національні меншини. Учасники співають колядки та виконують різдвяні традиції, беручи участь у святковій ході в Ужгороді. Фестиваль вина: Закарпаття має багаті виноробні традиції, а Фестиваль червоного вина в Мукачеві, що проводиться в День святого Василя в середині січня, дозволяє відвідувачам продегустувати різноманітні домашні та заводські вина. Фестиваль також включає колядки, конкурси та дегустації вин. Міжнародний фестиваль середньовічної культури «Срібний тато» - цей фестиваль, що проводиться в селі Чинадієво, включає в себе історичні реконструкції колективів, танцювальні та музичні вистави, а також середньовічні турніри. Етно-фестиваль Косар: фестиваль, який проходить у Велятино в середині літа, відзначає традиційні навички сінокосіння. Сім'ї змагаються в змаганнях сінокосів, а відвідувачі можуть випробувати традиційні технології, скуштувати місцеві страви та насолодитися святковою музикою. Фестиваль сливового лікеру: фестиваль, що проводиться в серпні в селі Геча, є змаганням серед команд, які роблять сливове варення. Він пропонує унікальний погляд на традиційні способи приготування, пов'язані зі сливовим лікером та стравами з нього. Фестиваль «Гуцульська бринза»: відзначаючи високогірне молочне вівчарство в Карпатах, цей фестиваль

демонструє виготовлення бринзького сиру. Включає в себе фольклорні вистави, конкурси, показові покази стрижки овець і доїння. Міжнародна туристична виставка-ярмарок «Тур-євро-центр - Закарпаття»: ця виставка-ярмарок, що проходить у вересні в Ужгороді, збирає туристичні організації з різних регіонів України та ближнього зарубіжжя для обговорення розвитку туристичної галузі та демонстрації продуктів і послуг, пов'язаних з туризмом. Фестиваль «Трембіт»: на цьому всеукраїнському фестивалі представлений традиційний український музичний інструмент «Трембіта». Він проходить на березі озера Синевир, найвисокогірнішого озера України, і пропонує унікальний культурний досвід. Фестиваль Гамора-Кузня: фестиваль проходить у селі Лисичево, святкуючи роботу єдиної діючої водяної кузні в Європі. Тут представлені традиційні ковальські техніки та змагання. Ці фестивалі дають унікальну можливість відчувати багате культурне розмаїття, традиції та кулінарні шедеври Закарпаття [53].

2.2. Аналіз та класифікація івент-заходів на території Західної України

Західна Україна відома своїм багатим розмаїттям івент-заходів, пропонуючи учасникам широкий вибір відповідно до їхніх індивідуальних уподобань. З часів незалежності України у Західній Україні івент-менеджери працюють над організацією заходів для широкого кола відвідувачів - від культурних ентузіастів до шукачів пригод. Завдяки яскравому поєднанню традиційних фестивалів, виставок сучасного мистецтва, спортивних змагань та гастрономічних івентів, учасники можуть зануритися в події, які резонують з їхніми пристрастями. Заглиблюючись у характерні особливості цих подій, ми отримуємо уявлення про те, як вони не лише задовольняють культурні прагнення місцевого населення, але й слугують платформою для обміну між поколіннями, згуртованості громади та збереження унікальних звичаїв. У цьому розділі автор описує різноманітні події у Західній Україні, проливаючи світло на складні нитки, що переплітають минуле, теперішнє та майбутнє регіону.

Одним із перших івент-заходів, що зародився та проводиться на теренах Західної України і зараз є музичний фестиваль «Тарас-Бульба», який традиційно проводиться поблизу міста Дубно Рівненської області. Фестиваль започаткований у 1991 році в Дубно, є визначною культурною подією в Україні, визнаною за популяризацію української музичної спадщини та втілення мистецької досконалості. Розташований в історичній атмосфері старовинного Дубна, поруч із поважним князівським замком фестиваль вабить відвідувачів до занурення в атмосферу, пронизану сутністю української стійкості, містицизму та пульсуючих ритмів рок-традицій.

Будучи платформою для музичної майстерності, «Тарас Бульба» відіграв важливу роль у розвитку кар'єри відомих українських рок-гуртів, серед яких «Фіолет», «Ніагара», «Карна» та «Анна». Спадщина фестивалю включає низку володарів гран-прі, які заслужили привілей записувати альбоми, сприяючи безперервному циклу мистецького зростання. Плекаючи спадщину свого заснування, «Тарас Бульба» залишається непохитним у своєму прагненні відкривати нові таланти, надаючи сцену для амбітних гуртів, які змагаються як за престиж, так і за цінні нагороди, надані організаторами.

За своєю суттю, «Тарас Бульба» - це зібрання музичних світил України, що пропонує унікальну платформу для взаємодії між музикантами-початківцями та їхніми шанувальниками. Відвідувачам надається унікальна можливість поспілкуватися зі своїми музичними кумирами, отримати заповітні автографи та зробити пам'ятні знімки. Прикметно, що фестиваль часто приваблює музикантів, які, хоч і не виступають на сцені, але поділяють спільну прихильність до події, що додає несподіваного шару товаришкості. Привабливою особливістю фестивалю є його спільна атмосфера, в якій ніхто не залишається самотньою фігурою. Сяюче наметове містечко, що розкинулося на березі річки Іква, стає центром нічних багать, імпровізованих гітарних виступів та кулінарних бенкетів просто неба. У такій дружній атмосфері учасники налагоджують зв'язки, ведуть щирі бесіди та насолоджуються спільним досвідом і товаришким спілкуванням. Спогади, викувані під час цих ночей

пристрасного спілкування, залишаються ще довго після завершення фестивалю, підкреслюючи глибокий вплив «Тараса Бульби» на колективну культурну свідомість.[48]

Рис. 2.1. Рок-фестиваль «Тараса Бульба» у 2018 році [86]

Іншим корифеєм Західної України у сфері музичного мистецтва став міжнародний пісенний фестиваль «Доля». Започаткований у 1992 році під егідою Міністерства культури України та Державного комітету телебачення і радіомовлення України, захід став визначною культурною подією з далекосяжними наслідками. Заснований народним артистом України Мар'яном Гаденком, фестиваль був задуманий як щорічне свято для вшанування видатних виконавців української пісні, що охоплює такі номінації, як «сучасна обробка народних пісень», «авторська пісня та співана поезія» і «сучасна популярна музика». Місія фестивалю полягала не лише в тому, щоб привернути увагу до музикантів, а й у визнанні майстерності авторів пісень, поетів, композиторів та аранжувальників. Розпочавши свій шлях у Чернівцях з 1992 по 1998 рік, фестиваль переїхав до чарівного міста Трускавець у 1999 році на запрошення міського голови Богдана Матолича. Згодом фестиваль знайшов свій дім у столиці України з 2007 року, але його коріння залишилося міцно вкоріненим у західноукраїнському ґрунті. Повернення фестивалю до Трускавця у 2021 році підкреслило міцний зв'язок між подією та її географічним походженням.

Міжнародний пісенний фестиваль «Доля» допоміг багатьом талановитим виконавцям здобути ширше визнання, проклавши їм шлях до популярності в Україні та за її межами. Такі ікони, як Наталя Бучинська, Ольга Добрянська та Віктор Павлик, серед інших, сприйняли фестиваль як трансформаційну сходику, що допомогло сформувати та розпочати їхню творчу кар'єру. Ці особистості, а також гурти «Пікардійська терція», «Дзвони» та «Літопис» стали синонімами мистецької спадщини фестивалю. Значення фестивалю вийшло за межі національних кордонів, оскільки він знайшов глибокий резонанс серед української діаспори, розкиданої по всьому світу. Фестиваль, який палко відвідували представники США, Канади, Румунії, Ізраїлю та різних європейських країн, став об'єднуючою силою, що долала географічні бар'єри та плекала почуття культурної приналежності. Спадщина фестивалю набула несподіваного повороту після передчасного відходу з життя його засновника та організатора Мар'яна Гаденка 3 грудня 2021 року, що призвело до неминучої паузи в його проведенні. Незважаючи на тимчасову перерву у 2022-2023 роках, спричинену війною в Україні, вплив і культурний резонанс закарбувалися в колективній пам'яті тих, хто визнав його глибоке соціокультурне значення.

Рис. 2.2. Учасники XXX міжнародного пісенного фестивалю «Доля» у Трускавці в 2021 році[47]

Справжнім відкриттям для поціновувачів сучасної музики є міжнародний фестиваль «Контрасти», який традиційно відбувається у Львові з 1995.

Основною метою фестивалю є презентація сучасної української музики у світовому музичному контексті, а також прагнення висвітлити багатство сучасних форм, стилістичних нюансів, музичних жанрів та інтерпретаційних варіацій. Зазвичай, івент-захід відбувається у вересні-жовтні та збирає учасників не лише з України, а й з усього світу. За роки проведення «Контрасти» перетворилися на провідний фестиваль сучасної класичної музики в Україні.

На етапі свого зародження тематичні контури фестивалю виразно тяжіли до авангардного та експериментального музичного самовираження, черпаючи натхнення в парадигмі «Варшавської осені». Проте з роками тематичний спектр фестивалю поступово помірковано розширювався, відмовляючись від деяких своїх попередніх радикальних атрибутів. Зокрема, останнім часом траєкторія розвитку фестивалю свідчить про відродження його експериментального компасу. Видатними творцями та архітекторами «Контрастів» є диригент Роман Ревакович, композитор Юрій Ланюк та музикознавець Ярема Якуб'як. Нагляд за мистецьким нарративом здійснює директор фестивалю Володимир Сивохіп, який керує кураторською еволюцією репертуару фестивалю.

У програмі «Контрастів» звучать твори сучасних авторів, включаючи дебютні постановки, а також переосмислення класики ХХ століття та творів минулих епох. Концертна програма час від часу організовує гармонійне поєднання «архаїчних» і «модерних» музичних творів, таким чином перетинаючи спадщину бароко і класицизму з сучасними резонансами.

Рис. 2.3. Віртуози на міжнародному фестивалі «Контрасти»[50]

Доволі цікавим з точки зору української культури та відродження національних традицій є Всеукраїнський фестиваль-конкурс козацької пісні «Байда». Його поява бере свій початок у 2001 році, коли з ініціативи Генеральної канцелярії Українського козацтва, Тернопільського обласного козацького коша імені Дмитра (Байди) Вишневецького спільно з Міністерством культури України та управлінням культури Тернопільської обласної державної адміністрації було започатковано спільний івент-захід. Заснування цього культурного заходу перегукується з Указом Президента України у листопаді 2001 року, яким затверджено «Національну програму відродження та розвитку Українського козацтва на 2002-2005 роки». Одночасно з цим, розпорядження голови Тернопільської обласної державної адміністрації у 2002 році про «Програму розвитку Українського козацтва на 2002-2005 роки в Тернопільській області» надало більше передумов для проведення першого фестивалю. На основі цих політичних ініціатив було вирішено, що Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Байда» відбуватиметься щорічно у Тернополі та прилеглих районах. Ця ініціатива розтягнулася на десять років і охопила проведення дев'яти Всеукраїнських фестивалів-конкурсів «Байда» у різних місцях, зокрема у Вишнівці, Збаражі та Тернополі в період з 2001 по 2010 рік. Багатогранне козацьке мистецтво слугувало натхненням для увічнення та збереження звичаїв і традицій козацької доби. Фундаментальною особливістю цього мистецького

напряму є його здатність оспівувати рішучий дух українського народу в його пристрасній боротьбі та досягненнях за свободу та автономію. Крім того, козацьке мистецтво відіграло важливу роль у вихованні у молодого покоління відданості ідеалам вірності та самопожертви в ім'я захисту честі, віри та репутації української нації. Фестиваль проходив на конкурсній основі, де в напруженій боротьбі змагалися хори, вокальні ансамблі, солісти-вокалісти, дуети, тріо та квартети. Поєднання фестивалю та конкурсу слугувало каналом для увічнення відродження та поширення взірцевих українських музичних творів, водночас відкриваючи нові таланти та підносячи відомих виконавців до ширшого визнання. Таким чином, захід виконав свою місію з виховання естетичних почуттів молоді, сприяння культурному залученню та посилення мистецької вібрації культурної тканини України. Свідченням інклюзивного характеру фестивалю є те, що його вплив вийшов за межі національних кордонів. Участь представників різних культурних сфер, зокрема кримськотатарської громади та Сербії, підкреслила міжнародну сутність фестивалю, сприяючи міжкультурній взаємодії та взаємозбагаченню [90]. Доволі відомим фестивалем на теренах Західної України початку 2000-х років був «Шешори», який об'єднував любителів етнічної музики та лендарту. Івент-захід вперше відбувся у 2003 році на околицях села Шешори, що в Косівському районі Івано-Франківської області. З моменту заснування і до 2006 року фестиваль проходив у Шешорах, після чого, у 2007 році, його місце проведення було перенесено до околиць села Воробіївка Немирівського району Вінницької області. Згодом, у 2009-2013 роках, він отримав назву «Арт-Поле». Участь у фестивалі була різноманітною, охоплюючи колективи з багатьох країн, включаючи Австрію, Болгарію, Молдову, Польщу, Білорусь, Словаччину, Францію, Швецію, Чехію. Витоки фестивалю сягають інформаційно-видавничого центру «Зелене досьє», активісти якого ще в 1993 році почали займатися пропагандою екологічних проблем. Центральне місце в тематиці фестивалю посідала концепція розвитку симбіотичних відносин між людством і світом природи, що характеризуються творчістю і гармонією. Незважаючи на свою недовгу історію, фестиваль «Шешори» відіграв значну

роль у сприянні міжкультурному обміну, просуванні екологічної свідомості та відзначенні художньої творчості в контексті гармонійного співіснування людства і природи.[60]

Рис. 2.4. Етнічні співи на фестивалі «Шешори» у 2005 році [8]

Різноманіття івент-заходів у Західній Україні знайшло своє відображення і в любові до джазу. Міжнародний джазовий фестиваль «ART JAZZ», що з'явився як визначне культурне явище у 2007 році, став своєрідною візитною карткою Волині. Цей фестиваль не лише об'єднує різноманітні мистецькі жанри під егідою джазової музики, але й увібрав у себе дух міст, які він прикрашає. Луцьк та Рівне за час проведення фестивалю перетворилися на культурні епіцентри, їхня динаміка посилюється, оскільки вони відкривають фестивальний рух по всій Україні впродовж наступних місяців після літа. Розклад фестивалю ретельно збігається зі святкуванням Днів міст Рівного та Луцька, що підкреслює їхній нерозривний зв'язок з цією подією. Місця проведення фестивалю - обласний музично-драматичний театр у Рівному та старовинний замок Любарта в Луцьку - створюють відповідні декорації для мистецького свята. «ART JAZZ», подія, що розпочала свій шлях у 2007 році, з того часу перетворилася на одну з найвизначніших культурних подій Волині. Цей багатогранний фестиваль не лише органічно поєднує безліч мистецьких жанрів у межах джазу, але й встановлює глибокі зв'язки з приймаючими містами. Насіння цього мистецького починання було посіяне через злиття фестивалю «Нова Кооперація», що виник у Луцьку в 2005 році, і перетворився на джазовий фестиваль «Арт-джаз Кооперація». Візіонери, що стоять за цим івентом, Олег Баковський та Сергій Гемберг, використали свою спільну пристрасть до джазової музики, щоб замислити та організувати фестиваль. З роками Рівне та Луцьк перетворилися на райські куточки для митців та

ентузіастів, приймаючи різноманітних виконавців та шанувальників джазу, яких приваблює фестиваль. Привабливість фестивалю привернула увагу музикантів з Польщі, Німеччини, Чехії, Франції, Італії, Ізраїлю, Сполучених Штатів Америки, Грузії, Естонії та інших країн. Серед відомих хедлайнерів фестивалю такі світила, як Олег Скрипка, Кіт Данн, Пікардійська терція, Карл Фріерсон, Алекс Ренар, Ніно Катамадзе, Борис Саволделлі та інші, що свідчить про міжнародне визнання фестивалю. Багатогранність фестивалю свідчить про його унікальне мистецьке бачення, що охоплює музику, фотографію, графіку, хореографію, театр і не тільки. Від захоплюючих музичних виступів і фотовиставок, що спонукають до роздумів, до спонтанного артистизму імпровізаційного малювання та джем-сейшенів - фестиваль пронизаний творчістю. Майстер-класи та лекції ще більше збагачують досвід, роблячи «ART JAZZ» надзвичайним злиттям вираження в джазу.[39]

Рис. 2.5. Світлина з фестивалю «ArtJazz» у 2017 році [3]

Яскравою історією та знаменитими гостями може похвалитись й щорічний міжнародний рок-фестиваль «Старе місто», що проходив у Львові з 2007 по 2013 роки, Івент-захід, організовувався Першою приватною броварнею та створив у місті справжню гавань рок- та етно-музики. У різні роки до заходу долучались відомі хедлайнери, такі як KaiserChiefs, Воплі Відоплясова, Океан Ельзи, Гоголь Борделло, Емір Кустурица, ЃоранБреговіч, ІАМХ та інші.

Інавгураційна частина фестивалю розгорнулася 10 червня 2007 року в Парку культури та відпочинку ім. Богдана Хмельницького. На сцені виступали гурти «Божичі», «Карпатяни», дует «Пиво вдвох» з Білорусі, Ліля Ваврін та Вова зі Львова. Наступного року фестиваль, що проходив з 31 травня по 1 червня 2008 року, перемістився до Монументу Слави в тому ж парку. На сцену вийшли такі гурти, як «Воплі Відоплясова», «Здобудь і Здуб», «Пиво вдвох», «Срібна Свята», «Океан Ельзи», «Естетичне виховання» та «С.К.А.Й.». Це був останній концерт, на який можна було потрапити безкоштовно, оскільки організатори вирішили запровадити квитки, починаючи з 2009 року, посилаючись на те, що вартість заходу 2008 року склала \$200 000. У 2009 році фестиваль проходив на стадіоні «Україна», де виступали MadHeads XL, «Гайдамаки», «Воплі Відоплясова», «Корпівклані», «Сплін» та «Гоголь Борделло». Наступні роки демонстрували різноманітний склад учасників: на «StareMisto 2010», окрім «Океану Ельзи», виступали такі міжнародні виконавці, як DJ Scratchy, The UrbanVoodooMachine, The Dreadnoughts, IAMX та весільний і похоронний оркестр ГоранаБреговича. Фестиваль 2011 року продовжив тенденцію з виступами Rotfront, Еміра Кустуріци та The NoSmokingOrchestra, «Поетів осені» та інших. У 2012 році фестиваль не відбувся, але триумфально повернувся у 2013 році з такими учасниками, як IAMX, ДДТ, ЛяписТрубецкой, Че Судака, The Subways, KaiserChiefs та інші, підтвердивши свою репутацію яскравої культурної вітрини.

Рис. 2.6. Фестиваль «Старе місто» у 2010 році

Серед багатого розмаїття українських культурних фестивалів Міжнародний рок-фестиваль «Старе місто» є яскравим свідченням динамічного розвитку львівської музичної сцени. Його історія та різноманітний склад учасників залишили незгладимий слід у мистецькому іміджі міста, приваблюючи як місцевих, так і міжнародних меломанів. Водночас з фестивалем «Старе місто» на Волині зародився новий легендарний захід, який збирав десятки тисяч поціновувачів музики з різних куточків України – Бандерштат, започаткований у 2007 році, який став щорічною культурною подією, що проходить у Луцьку. Фестиваль слугує перехрестям, де збираються різноманітні українські музичні гурти, у поєднанні з численними майстер-класами, спрямованими на підтримку проукраїнського мислення, української мови, культурного сприйняття та ширших моделей життя. Основні цілі, що лежать в основі існування фестивалю, є доволі багатогранними:

- Культивування національної ідентичності - івент прагне прищепити почуття палкого українського націоналізму молодим поколінням та творчим колективам, сприяючи гармонійному співзвуччю з основними ідеалами нації.
- Пропаганда здорового способу життя - заохочення молоді до здорового способу життя, що включає в себе як фізичну життєздатність, так і психічне благополуччя.
- Вшанування Степана Бандери - фестиваль увічніює його спадщину, переплітаючи його символ з етикою фестивалю.
- Розширення можливостей молодих талантів - фестиваль надає підтримку перспективним молодим талантам, забезпечуючи платформу для їхнього зростання та збагачення.
- Підвищення екологічної свідомості - за допомогою різноманітних заходів фестиваль культивує екологічну свідомість, пропагує повагу до довкілля та формує покоління, для якого пріоритетом є збереження довкілля.
- Популяризація культурної спадщини - популяризуючи українську мову, культуру, цінності та рідну музику, захід був і залишається каналом для

збереження та поширення цих життєво важливих аспектів української спадщини.

Історична траєкторія фестивалю «Бандерштат», позначена його щорічними втіленнями, розповідає історію культурного відродження, що еволюціонує. У роки становлення фестивалю він виник як механізм для місцевих та національних гуртів, щоб продемонструвати свою музику та сприяти формуванню почуття спільноти. Протягом років існування фестиваль перетворився на більш масштабну подію, що охоплює ширший спектр культурних та інтелектуальних заходів. З розвитком фестивалю, івент не лише розширив свій музичний склад, але й розширив свою участь через діалогові платформи. Поєднання політичного дискурсу, мистецького самовираження та енергійного святкування перетворило фестиваль на цілісне культурне явище. Символізуючи поєднання мистецтва, національної ідентичності та суспільно-політичної свідомості, фестиваль «Бандерштат» здобув репутацію впливової культурної події в регіоні, яка долає розрив між поколіннями, плекає українську гордість та культивує атмосферу інклюзивного святкування.[57]

Рис. 2.7. Світлина з фестивалю «Бандерштат» у 2016 році[57]

Західна Україна стала також домівкою і для інших музичних фестивалів на додаток до вищезгаданих. Серед них варто відзначити:

- Carpathian Alliance Metal Festival (2013 -2014 роки), с. Славське Львівської області, відомий своїм фокусом на жанрах блек, фолк та паган-метал; [26].
- UPfest (2006, 2008-2009 роки), м. Луцьк, який приваблював любителів важкої та електронної музики [87];
- літературно-музичний фестиваль Fort.Missia (2009-2012 роки), с. Поповичі на Львівщині;
- фестиваль електронної музики JokerFest (2015-2018 роки), с. Шацьк Волинської області на березі озера Світязь; [27].
- WoodstockUkraine, (2012-2018 роки), с. Городок Львівської області.
- патріотичний етно-рок-фестиваль Bereziv Bandera Fest (2015-2016 роки), Івано-Франківська область; [65]
- фольклорно-музичний фестиваль «Великдень у Космачі» (2007-2021 роки), с. Космач Івано-Франківської області [11].
- фестиваль електронної музики та медіа-мистецтва Hamselit (2012-2021 роки) м. Тернопіль [56].
- інші фестивалі.

Загалом багате різноманіття музичних фестивалів, які відбувались та продовжують відбуватись демонструє багатство музичної культури в регіоні. Незважаючи на це, помилковим буде судження, що Західна Україна знаменита лише своєю любов'ю до музичного мистецтва. Яскравим прикладом цього є щорічний літературно-музичний фестиваль «І» [55], який традиційно відбувається у Тернополі з 2013 року. Івент-захід охоплює широкий спектр цікавих активностей для учасників серед яких презентації книг, лекції, літературні колаборації, поетичні читання, музичні виступи, виставки, мистецькі дискусії, книжкові ярмарки та різноманітні вистави. За роки існування фестивалю до нього долучилися українські письменники, музиканти та художники, а також учасники з понад 12 країн світу, що сприяло його визнанню як важливої культурної події національного масштабу. У перші роки після створення фестиваль еволюціонував, включаючи виставки живопису, фотографій та короткометражних фільмів. У 2015 році він вийшов на

міжнародний рівень, залучивши учасників з Польщі. Програма фестивалю продовжувала розширюватися, охоплюючи різноманітні події на різних майданчиках. Протягом років фестиваль приваблював чимало літературних діячів, зокрема Сергія Жадана, Юрія Іздрика та Дмитра Лазуткіна, а також музикантів, таких як Єгор Грушин, Женья Галич та Kozak System. З часом бюджет фестивалю також суттєво збільшився, що дало змогу здійснювати організацію на вищому рівні.

Постійний розвиток фестивалю призвів до визнання його як платформи для культурної взаємодії та обміну. Тематика заходу розширилася, щоб дослідити інтеграцію української культури в ширший контекст, дозволивши поетам виконувати музику, а музикантам брати участь у літературних читаннях. Мистецький фестиваль «І» продовжував вдосконалення, вводячи нові елементи, такі як театральні сцени, та розширюючи географію свого охоплення митцями та учасниками різних країн, зокрема з Польщі, Литви, Швеції та Грузії. У цьому простежується ідейна натхненність організаторів та учасників, що спричинили еволюцію заходу від місцевої ініціативи до міжнародної події.[55]

Рис. 2.8 Світлини з 8 Мистецького фестивалю «І» у 2021 році [52]

Згадуючи про Тернопіль варто відзначити і те, що в цьому місті протягом 2011-2013 років проводився всеукраїнський книжковий фестиваль української книжки «Джура Фест». За час свого нетривалого існування фестиваль зробив

ефективний внесок у популяризацію культури та літератури в Україні та привернув увагу численних видавництв. «Джура Фест» є всеохоплюючим українським книжковим фестивалем, присвяченим популяризації вітчизняних літературних творів. Захід відбувається у співпраці Тернопільської міської ради та видавництва «Джура» за підтримки Державного комітету телебачення і радіомовлення України. Під час його започаткування у 2011 році у ньому взяли участь загалом 39 видавництв. Наступного, 2012 року, фестиваль розширив свою географію за рахунок участі 43 українських видавництв, а також майстер-класів, присвячених традиційній вишивці. У квітні 2013 року четверта ітерація фестивалю відбулася у Тернополі під керівництвом Василя Ванчури. У заході взяли участь видавництва з різних міст, зокрема Івано-Франківська, Кам'янця-Подільського, Києва, Луцька, Львова та Ужгорода. Окрім книжкових заходів, у рамках фестивалю також відбувались поетичні вечори, зустрічі авторів зі школярами у місцевих бібліотеках, а також вечір, присвячений виступам художників слова. Серед видатних учасників івенту були Єва Гата, Віктор Насипаний та Ніна Фіалко. Справжньою столицею книжкових фестивалів Західної України є місто Львів. Саме тут у вересні 1994 року відбувся Перший Форум видавців. Цей захід було організовано під егідою Науково-мистецької фундації імені Митрополита Андрея Шептицького. Його започаткування було стратегічною відповіддю на кризу 1992-1993 років, яка занурила українську книговидавничу справу в стан стагнації. Форум, задуманий Олександром Коваль, майбутнім президентом Форуму видавців, а на той час директором ВУТ «Просвіта», мав на меті стати платформою для ділового спілкування між ключовими учасниками книжкового ринку, зокрема видавцями та книготорговцями. Захід також був покликаний сприяти взаємодії з ширшим культурним середовищем авторів, перекладачів, редакторів, художників і музикантів. З плином часу Форум видавців зазнав органічної еволюції, перетворившись з локальної події на всеукраїнський і, зрештою, міжнародний захід. Вже у 2000 році захід зібрав 25 000 відвідувачів, а наступного року ця цифра зросла до 40 000. Починаючи з 2001 року, івент

почав приймати іноземних високопосадовців, міцно закріпивши за собою статус глобальної платформи. Протягом 23 років Форум видавців сприяв взаємодії між більш ніж 2 500 авторами з 43 країн світу, а також 15 000 професіоналів, які представляють різні сектори книжкової індустрії. Щороку подію відвідують понад 10 000 відвідувачів з-поза меж Львова.

В основі Форуму видавців лежить ідея свободи та вільного вираження поглядів. Щороку він будує свою програму навколо центральної теми, використовуючи цю тему як фундаментальну основу для різноманітних заходів, які вона охоплює. Програма, що охоплює різні місця у Львові, побудована за допомогою тематичних кластерів та окремих проектів, таких як історія, війна, медіа, комікси, освіта, бізнес та економіка, жіночі перспективи, наука і технології, філософія, здоров'я, подорожі та стиль життя, серед інших. Невід'ємною частиною характеру Форуму видавців є його поважні гості, які зробили свій внесок у його престиж:

- 2004: Пауло Коельо (Бразилія);
- 2005: Оксана Забужко (Україна);
- 2006: Іван Дзюба (Україна);
- 2007: Петер Вайдхаас (Німеччина);
- 2008: Роман Віктюк (Україна);
- 2009: Джастін Гордер (Норвегія);
- 2010: Януш Леон Вишневський (Польща);
- 2011: Ерленд Лу (Норвегія);
- 2012: Д.С. П'єр (Велика Британія);
- 2013: Зигмунт Бауман (Польща);
- 2016: Фредерік Бегбеде (Франція);
- 2018: Марсі Шор (США) та Енн Епплбаум (США-Польща).[18]

Рис. 2.8. Учасники 28-го Міжнародного книжкового форуму, 2021 рік [51]

У сфері кінематографу Західна Україна також є доволі привабливою з точки зору організації та проведення різноманітних заходів. Яскравим прикладом цього є творча ініціатива «Wiz-Art», яка покликана демонструвати світове короткометражне кіно українцям, а також знайомити міжнародну аудиторію з українським кіно. Вершиною зусиль Wiz-Art є щорічний Львівський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів, однойменний з організацією. Перший фестиваль Wiz-Art відбувся у 2008 році, запалений прагненням кількох друзів отримати доступ до змістовного та легального кінематографічного досвіду. У цей період у львівських кінотеатрах показували переважно мейнстрімове кіно, а обмежена кількість кіноклубів залишала ентузіастам небагато варіантів, часто в нелегальний спосіб. На тлі відносно повільного інтернету тієї епохи з'явився новий шлях: можливість спілкуватися з режисерами, продюсерами та іншими фестивалями по всьому світу через електронну пошту. Це полегшило організацію кінопоказів, незважаючи на тогочасні виклики. Хоча аудиторія першого кінофестивалю була скромною, непохитна відданість команді сприяла тому, що фестиваль продовжував існувати. Протягом наступних років вони підтримували імпульс фестивалю, збільшуючи залученість через щомісячні заходи. Керуючись чіткою місією,

Wiz-Art рiшуче пiдтримує мiсцеве та нацiональне кiно, а також просуває українське кiно на свiтовiй та європейськiй сценах. Органiзацiя сприймає культуру як каталiзатор позитивних суспiльних перетворень.

Творча iнiцiатива активно шукає фiльми, якi сприяють вдосконаленню естетичних уподобань та розширенню свiтогляду як команди, так i глядачiв. Їхнє портфолiо контенту може похвалитися безлiчно свiжих, iнтелектуальних i вiзуально вражаючих фiльмiв з усього свiту. За роки дiяльностi Wiz-Art створила спiльноту проактивних людей, схильних до змiстовних кiнематографiчних вражень. Їхньою аудиторiєю є тi, хто прагне заглибитися в знання, досягти тонкого розумiння свiту та сформулювати незалежну точку зору. Вiдповiдно до своєї однозначної позицiї щодо лiберальних громадянських цiнностей, Wiz-Art неухильно дотримується манiфесту, який однозначно вiдкидає всi форми дискримiнацiї та нерiвностi. Органiзацiя категорично вiдмовляється спiвпрацювати з особами чи органiзацiями, якi пiдтримують такi iдеологiї, як нацизм, расизм, гомофобiя, ейджизм чи лукiзм, оскiльки прагне сприяти створенню iнклюзивного та освiченого культурного середовища. [89]

Рис. 2.9. Перегляд кiнострічки в рамках щорiчного Львiвського мiжнародного фестивалю короткометражних фiльмiв [21]

Не менш вiдомим є i фестиваль фiльмiв «Корона Карпат», який традицiйно вiдбувається у Трускавцi з 2009 року. Идея органiзацiї кiнофестивалю виникла у зв'язку з вiдсутнiстю майданчикiв, де можна було б критично оцiнити художнi та нехудожнi телевiзiйнi проекти на предмет їхньої художньої цiнностi та естетичних прiоритетiв у сучасному телевiзiйному

просторі. Фільми, що демонструються в рамках фестивалю, охоплюють різноманітні форми та жанри. Основна конкурсна програма висвітлює повнометражні художні фільми у творчому змаганні. Головна мета фестивалю полягає у підвищенні стандартів професіоналізму та культурної вишуканості телевізійного виробництва. Основний акцент робиться на створенні якісного телевізійного контенту, що ґрунтується на духовних, моральних та патріотичних цінностях [22].

Місто Львів славиться також і проведенням івентів, які пов'язані з театральним мистецтвом, що відображає високий рівень розвитку цього виду творчості у столиці Галичини. За останні роки можна виділити 3 найбільш відомих фестивалі у цій царині – KAZ.KAR, Драбина та Золотий Лев.

KAZ.KAR. (раніше Казковий Карнавал) - міжнародний благодійний фестиваль казки, який відбувається у Львові з 2006 року. Фестиваль демонструє роботи казкарів з різних сфер, включаючи театр, образотворче мистецтво, літературу, танець, анімацію, наукові дослідження феномену казки, а також карнавальні костюми. Його основна мета - представити казку як унікальний вид мистецтва, здатний формувати особистість і збагачувати духовний світ. Сприяючи творчій взаємодії казкарів та майстрів, фестиваль сприяє піднесенню казкової культури в суспільстві та надає безмежний простір для творчого самовираження. Фестиваль «Драбина» - міжнародний фестиваль недержавних, незалежних та аматорських театрів - проходив з 2004 по 2011 рік у Львові. Засновниці фестивалю - Оксана Дудко, Мар'яна Нишпор (Масюк) та Анастасія Моклович - мали на меті сприяти розвитку недержавних, незалежних та аматорських театральних колективів в Україні. За допомогою фестивалю вони прагнули підтримати молодіжні ініціативи, створити сприятливе мистецьке середовище для творчого самовираження та обміну досвідом між театрами з різних регіонів України та з-за кордону. Фестиваль передбачає відмову від мистецьких обмежень, відстоювання вільного творчого пошуку та самовираження. Фестиваль «Золотий Лев» бере свій початок у 1989 році, коли у Львові відбувся Всеукраїнський огляд недержавних театрів-студій, який став

відповіддю на зміну ландшафту радянської театральної культури. Фестиваль офіційно отримав назву «Золотий Лев» у 1992 році і став платформою для театральних експериментів. Ця концепція збереглася і в 1994 році, коли фестиваль був названий першим фестивалем молодіжного експериментального театру. У наступні роки фестиваль обертався навколо таких тем, як «Класика очима експерименту». Окрім збагачення театральної сцени Львова, фестиваль вплинув на українські та європейські театральні тенденції. Зокрема, фестиваль сприяв розвитку туризму, культурному збагаченню та інвестиційним можливостям, тим самим сприяючи розвитку як місцевої, так і міжнародної театральної культури [17]. Історична та культурна спадщина західноукраїнських земель також знайшла своє відображення у тематичних івент-заходах. Для прикладу всесвітньо відомим за роки незалежності України став міжнародний фестиваль фольклору «Етновир» у Львові. У рамках цього заходу щороку відбувалась захоплююча програма, в якій виступали різноманітні культурні ансамблі. Серед найяскравіших моментів до уваги учасників були марш-паради головними вулицями міста та заманлива демонстрація страв різних кухонь світу. Видатні колективи з усього світу пропонували відвідувачам захоплююче знайомство зі своїми культурами. [9] Історичний колорит етнічних народів України туристи можуть відчутти, відвідавши щорічний фестиваль «Дзвони Лемківщини». Івент бере свій початок з народного свята «Лемківська ватра» в Польщі у 1982 році, тоді як українська версія фестивалю з'явилася у 1999 році. З 2001 року фестиваль отримав назву «Дзвони Лемківщини» і став окрасою міста Монастирська Тернопільської області. Подія символізує глибоку тугу за батьківщиною та відлунює культурною ностальгією. Протягом двох насичених днів фестиваль відтворює справжню лемківську спадщину через музичні виступи досвідчених артистів. [7] Оновлений фестиваль-табір української середньовічної культури «Густань» знайомить з історією однойменної фортеці в с. Уричі Львівської області. Ця надзвичайна подія розгортається щороку в серпні і дарує можливість зануритися в минулу епоху галантного героїзму, лицарських

лицарів та захоплюючих легенд. Задуманий з амбітною метою, фестиваль має на меті сприяти поціновуванню спадщини давніх часів. Спираючись на досвід реконструкторів, істориків, дослідників та музикантів, фестиваль створює автентично детальне відтворення минулого. Розширений формат дозволяє відвідувачам стати справжніми учасниками, повністю занурившись у велич Середньовіччя. Цей захоплюючий досвід зачаровує зображенням епохи, позначеної доблестю, ремісничим мистецтвом і незламним духом традицій. [54]

Любителям смачної традиційної кухні Західна Україна також має що запропонувати до уваги. Для тих, хто шукає захоплююче поєднання мальовничої краси та вишуканих кулінарних страв, фестиваль «Короп-фест» пропонує чудовий відпочинок. Фестиваль відбувається в мальовничому с. Коропець Тернопільської області, який часто порівнюють з українською Швейцарією,

Вибір місця проведення щорічного фестивалю «Короп-фест» є не випадковим, адже Коропець славиться своїм винятковим коропом і поважною прихильністю до рибної кухні. У коропецьких родинах з покоління в покоління передаються перевірені часом рецепти, що додає цьому кулінарному святу автентичного колориту. Відкриття фестивалю в липні на сільській площі на тлі палацу графа Бадені в стилі ренесансу, шанованої архітектурної перлини, є грандіозною подією. Захід вабить не лише місцевих ентузіастів, але й відвідувачів з далеких країн, які приїжджають, щоб взяти участь у його заходах. Яскраве полотно мистецьких презентацій, творчих виступів, пісенних конкурсів та захоплюючих виставок декоративно-прикладного мистецтва наповнює фестиваль культурним багатством. Однак справжньою зіркою шоу залишається вражаючий асортимент страв з коропа, що свідчить про кулінарну винахідливість сільських кухарів. Від вареників з начинкою з риби та грибів до тортів, прикрашених рибою, від коропа в медовій глазурі до коропа з родзинками та горіхами - гастрономічні пропозиції просто вражають уяву. [23]

Фестиваль «Галицька дефіляда», відомий на всю країну своєю гастрономічною майстерністю, приваблює відвідувачів взяти участь у

культурній та кулінарній подорожі. Діючи в рамках фольклорного фестивалю, захід є втіленням багатой кулінарної спадщини Галичини, відстоюванням органічного харчування та сприянням етнічній культурній еволюції. З моменту свого заснування у 2013 році фестиваль здобув п'ять почесних нагород, кожна з яких занесена до Національного реєстру України: найдовший мангал, найграндіозніший шашлик, найоб'ємніший зелений борщ, колосальна мапа Тернопільщини та найбільше рекордів, встановлених в рамках одного фестивалю [4]. Поціновувачі смачного вина щороку у листопаді з'їжджаються до Ужгорода на Закарпатський фестиваль вина Божоле. Вшановуючи видатних виноробів регіону, ця щорічна подія демонструє найкращі пропозиції молодого закарпатського вина поточного врожаю. Відвідувачам фестивалю надається можливість придбати пам'ятний келих з емблемою фестивалю, який можна отримати за умови придбання вхідного квитка. Після того, як відвідувачі насолоджуються різноманітними винами, представленими виноградарями регіону, вони можуть повернути вартість свого квитка. Під час фестивалю вина Божоле відвідувачі насолоджуються симфонією смаків та ароматів, які підкреслюють досвід і творчість закарпатських виноробів. Подія органічно поєднує виноробство з дружньою атмосферою, створюючи незабутній досвід як для енофілів, так і для тих, хто прагне дослідити яскравий світ місцевих вин. [10]

Рис. 2.10. Фестиваль «Закарпатське Божоле» в Ужгороді у 2021 році [2]

З метою зручності ми пропонуємо власну класифікацію івент-заходів Західної України у вигляді зведеної таблиці (див. Таблиця 2.1.)

Таблиця 2.1. Класифікація івент-заходів Західної України

Тип івент-заходу	Назва івент-заходу	Місце Проведення
Музичні івенти	Музичний Фестиваль «Тарас-Бульба»	Поблизу Дубно, Рівненська обл.
	ART JAZZ	Волинь
	Старе Місто	Львів
	CarpathianAllianceMetalFestival	Славське, Львівська обл.
	UPfest	Луцьк
	JokerFest	Шацьк, Волинська обл.
	WoodstockUkraine	Городок, Львівська обл.
Культурні та фольк івенти	Фестиваль «Доля»	Трускавець
	Фестиваль «Контрасти»	Львів
	Фестиваль «Байда»	Тернопіль
	Фестиваль «Шешори»	Село Шешори, Івано-Франківська обл.
	Banderstat	Луцьк
	Фестиваль «Березів Бандера Фест»	Івано-Франківська обл.
	Фестиваль «Великдень в Космачі»	Село Космач, Івано-Франківська обл.
	Hamselit	Тернопіль
	Етновир	Львів
	Дзвони Лемківщини	Монастирище, Тернопільська обл.
Літературні та мистецькі івенти	Fort.Missia	Село Поповичі, Львівська обл.
	«Ї»	Тернопіль
	DzhuraFest	Тернопіль
	Львівський Форум Видавців	Львів
Кіно-івенти	Міжнародний Короткометражний Фестиваль	Львів
	Wiz-Art	Львів
	Фестиваль «Корона Карпат»	Трускавець
Театральні та історичні івенти	Фестиваль «Драбина»	Львів
	Золотий Лев	Львів
	Фестиваль «Тустань»	Уричі, Львівська обл.
Кулінарні та гастрономічні івенти	CarpFest	Коропець, Тернопільська обл.
	Фестиваль «Галицька Дефіляда»	Тернопіль
	Закарпатський фестиваль вина Божоле	Ужгород

2.3. Перспективи розвитку івент-менеджменту на Західній Україні

Як згадувалося вище, івент-захід відбувається на різних платформах, таких як театральні сцени, кіноекрани, телевізійні екрани, спортивні арени або циркові майданчики, часто включаючи спецефекти, комп'ютерну графіку та інші елементи. Однак подія виходить за рамки простого шоу чи церемонії; Він несе в собі смислові нюанси, спрямовані на досягнення конкретних корисних результатів. Такий підхід підкреслює соціальний і часовий характер подій. Це заплановані події, які розгортаються протягом певного періоду часу, обслуговуючи різні аудиторії та цілі. Управління подіями визнано прикладною галуззю для досліджень та професійної практики, зосереджуючись на плануванні, виконанні та нагляді за спеціальними заходами. Управління подіями охоплює широкий спектр маркетингових заходів, спрямованих на сприяння залученню, культурі бренду та цільовому досвіду. Рушійними силами зростання івент-менеджменту є досягнення бажаних результатів, забезпечення віддачі від інвестицій та формування іміджу бренду. Крім того, галузь виграє від зростаючої потреби в диференціації та персоналізації, а також від зростаючого попиту на місцеві, залучені до аудиторії заходи. В Україні ринок івент-менеджменту зазнав значного зростання з 2005 року. Він розвивалася кількісно і якісно, пропонуючи поліпшені послуги з гнучкою ціновою політикою [81].

Західна Україна має багату культурну спадщину і зростаючу туристичну індустрію, що робить її благодатним ґрантом для розвитку івент-менеджменту. Існує ряд факторів, які сприяють перспективам зростання в цьому секторі, серед яких: Зростання популярності Західної України як туристичного напрямку. Регіон є домом для ряду об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, включаючи Львів, Чернівці та Карпати. Він також відомий своєю природною красою, історичними місцями та культурними пам'ятками. Зростає попит на МІСЕ (зустрічі, стимули, конференції та виставки) туризм. Західна Україна має ряд майданчиків та інфраструктури, які добре підходять для проведення МІСЕ-заходів, таких як конференц-центри, готелі та ресторани. Зростає кількість

кваліфікованих фахівців з івент-менеджменту. У Західній Україні є ряд університетів і коледжів, які пропонують програми організації заходів. Це допомагає створити кадровий резерв кваліфікованих фахівців, які можуть задовольнити потреби зростаючого сектора управління подіями. Деякі з конкретних перспектив розвитку івент-менеджменту в Західній Україні включають зростання спеціалізованих заходів. Зростає попит на спеціалізовані заходи, такі як музичні фестивалі, фестивалі їжі та спортивні заходи. Західна Україна має потенціал для проведення різноманітних спеціалізованих заходів, враховуючи її різноманітний ландшафт та культурні пам'ятки. Розвиток сталих практик івент-менеджменту, що включає стійке управління подіями стає все більш важливим для підприємств та організацій. Західна Україна має потенціал стати лідером у сталому управлінні подіями, враховуючи її природні ресурси та прихильність до сталого розвитку. Перспективи розвитку івент-менеджменту в Західній Україні багатообіцяючі. Дослідження, опубліковане на SCNC Hub, обговорює поточний стан та перспективи організації подій у регіоні, пропонуючи цінну інформацію про потенційне зростання галузі та можливості для розвитку. Хоча конкретні деталі з джерела щодо Західної України відсутні, але ми можемо відслідкувати тенденцію, що організація подій відіграє важливу роль у соціально-економічному ландшафті України. Оскільки регіон продовжує розвиватися, такі заходи, як культурні фестивалі та конференції сприяють економічному зростанню, туризму та залученню громади. Щоб ефективно використовувати ці перспективи, стейкхолдери, включаючи органи місцевого самоврядування, підприємства та організаторів заходів, повинні співпрацювати, щоб створити сприятливе середовище для управління подіями. Це може включати розвиток інфраструктури, маркетингові стратегії та розвиток талантів для забезпечення успішного проведення різних заходів. Отже, Західна Україна має значні перспективи розвитку івент-менеджменту. [69]

Висновки до Розділу II

Західна Україна відома своїм багатим культурним розмаїттям, глибоким історичним значенням та яскравою соціокультурною діяльністю. Кожна

місцевість у цьому регіоні може похизуватися своїм унікальним історичним наративом, культурними впливами та соціокультурними пріоритетами, які відіграють ключову роль у формуванні практики соціокультурного менеджменту. Територія Західної України охоплює різноманітний і культурно багатий простір, який включає в себе кілька областей. Це Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька та Закарпатська. Кожен з цих регіонів робить свій внесок в унікальну мозаїку Західної України, пропонуючи свої власні чіткі історичні наративи, культурні впливи та соціокультурні особливості. Від архітектурної пишноти Львова до мальовничої краси Закарпаття, регіони Західної України разом демонструють історичне значення та яскраві традиції, які роблять цю частину країни захоплюючим та культурно різноманітним місцем.

Західна Україна є яскравим і культурно різноманітним регіоном, відомим своїм багатим гобеленом подій. Ці заходи, починаючи від традиційних фестивалів до виставок сучасного мистецтва, спортивних видовищ та гастрономічних свят, пропонують безліч варіантів, щоб задовольнити різноманітні смаки та інтереси. Ці заходи не тільки демонструють культурну яскравість регіону, але й служать платформами для обміну між поколіннями, згуртованості громади та збереження унікальних звичаїв. Заходи у Західній Україні створюють багатогранний образ регіонута надає можливість для всіх насолодитися найрізноманітнішими подіями. Музичні івенти різноманітні та запальні, включаючи «Музичний Фестиваль «Тарас-Бульба»» біля Дубна в Рівненській області, ART JAZZ у Волині, а також музичні події в історичному центрі Львова. CarpathianAllianceMetalFestival у Славському, Львівська область. UPfest в Луцьку, JokerFest у Шацьку, Волинська область, та WoodstockUkraine у Городку, Львівська область, додають регіону ще більше музичного духу. Культурні та фольк івенти включають Фестиваль «Доля» у Трускавці, Фестиваль «Контрасти» у Львові, Фестиваль «Байда» у Тернополі, і Фестиваль «Шешори» в селі Шешори, Івано-Франківська область. Також, Луцьк приймає Banderstat, а Івано-Франківська область – Фестиваль «Березів Бандера Фест» і

«Великдень в Космачі» у селі Космач. Тернопіль є батьківщиною Hamselit, а Львів – Етновир та Дзвони Лемківщини у Монастирищі, Тернопільська область. Літературні та мистецькі заходи зачаровують своєю творчістю: Fort.Missia у селі Поповичі, Львівська область, «Ї» та DzhuraFest у Тернополі, і Львівський Форум Видавців у Львові. Кіно-івенти приваблюють кіноманів до Львова завдяки Міжнародному Короткометражному Фестивалю і Wiz-Art, а Трускавець служить платформою для Фестивалю «Корона Карпат». Театральні та історичні події включають: у Львові Фестивалю «Драбина» та Золотому Леву, а також Фестивалю «Густань» у селі Уричі, Львівська область. Заходи на кулінарних і гастрономічних івентах: CarpFest у Коропеці, Тернопільська область, Фестиваль «Галицька Дефіляда» у Тернополі, і Закарпатський фестиваль вина Божоле у Ужгороді. Усі ці заходи формують образ Західної України.

Питання перспективи розвитку івент-менеджменту на Західній Україні є досить важливими для регіонального розвитку. Зараз в регіоні спостерігається зростаючий попит на події різного роду, що відкриває нові можливості для розширення галузі. Західна Україна, з її культурним спадком, природною красою та історичними надбаннями, стає все більш привабливою для туристів та бізнес-подій. Успішний розвиток івент-менеджменту сприятиме економічному зростанню, розвитку та культурному обміну в регіоні.

РОЗДІЛ III. ДОСЛІДЖЕННЯ СПЕЦИФІКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІВЕНТ-ЗАХОДІВ У РІВНЕНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

У цьому розділі представлено комплексний огляд ресурсного потенціалу Рівненської області у контексті соціокультурного менеджменту. Розділ окреслює природні, людські та економічні ресурси, які визначають здатність регіону до розвитку у цій галузі. Аналізуючи наявні ресурси, цей розділ закладає основу для розуміння соціокультурної динаміки регіону. У цьому розділі представлено детальний аналіз соціокультурного ландшафту Рівненської області. Аналіз розкриває історичні, демографічні та культурні

аспекти регіону, пропонуючи розуміння його соціокультурних особливостей. У цьому розділі здійснено SWOT-аналіз для оцінки сильних, слабких сторін, можливостей та загроз у соціокультурному менеджменті Рівненської області. Цей аналіз надає нам можливість дослідити ключові сфери, де необхідні поліпшення, і пропонує рекомендації щодо вдосконалення соціально-культурного менеджменту в регіоні. Ці рекомендації спрямовані на сприяння збереженню культури, соціальну згуртованість та забезпечення сталого розвитку в регіоні.

3.1. Загальна характеристика ресурсного потенціалу Рівненської області

Адміністративно-територіальна одиниця Рівненська область в Україні була створена 4 грудня 1939 року і розташована в північно-західній частині України. Область охоплює східні частини Волинського Полісся, Волинської височини та Малого Полісся, західну межу Центрального (Житомирського) Полісся. Межує Рівненська область із Волинською, Житомирською, Хмельницькою, Тернопільською та Львівською областями, а також з Республікою Білорусь. Рельєф області поділяє її на дві частини: північна частина розташована в межах Поліської низовини, а південна - на північній межі Волино-Подільської височини. Область має вигідне географічне розташування зі значним транзитним потенціалом. Область має 234-кілометровий державний кордон з Білоруссю, а також п'ять міжнародних пунктів пропуску.

Рис. 3.1 Географічне положення Рівненської області та символіка [49]

Станом на 1 січня 2019 року мережа автомобільних доріг загального користування в Рівненській області становила 5 147,1 км, з них 2 004,8 км доріг державного значення та 3 142,3 км доріг місцевого значення. Приблизно 42,1% загальної площі області вкрито лісами, які займають 805,8 тис. га. У межах Рівненської області налічується 315 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 206,8 тис. га. Це становить близько 10,3% від загальної території області. В області зареєстровано 365 родовищ різних корисних копалин. Станом на 1 січня 2019 року населення Рівненської області в Україні становило 1 157 300 осіб, з яких 47,5% проживало в міських поселеннях і 52,5% - у сільській місцевості. Щільність населення області становить 58 осіб на квадратний кілометр. В економіці області зайнято 460 200 осіб у всіх секторах, з них 62 100 - у промисловості, 80 900 - у сільському господарстві та 317 200 - в інших секторах. Промисловість і сільське господарство є провідними галузями економіки регіону, в яких налічується 893 промислових підприємства.

Рис. 2.8 Карта автомобільних доріг Рівненської області [20]

Основними галузями промисловості в регіоні є електроенергетика, хімічна промисловість, виробництво будівельних матеріалів і скла, харчова, деревообробна, машинобудівна, меблева, текстильна та гірничодобувна промисловість. Сільське господарство регіону в основному зосереджене на вирощуванні зернових і бобових культур, технічних культур, овочів і тваринництві, причому на тваринництво припадає 31,5%, а на рослинництво - 68,5% валової продукції сільського господарства. Транспортне сполучення регіону включає залізничний, автомобільний та авіаційний транспорт, а також 9 200 підприємств торгівлі та ресторанного господарства. У регіоні функціонує велика кількість малих та середніх підприємств, на яких працює понад 92% зайнятого населення області. В області функціонують 34 вищі навчальні заклади та 105 закладів охорони здоров'я. У регіоні також є численні культурні та освітні заклади, включаючи 2 обласні театри, 566 публічних бібліотек, 671 клуб, 14 музеїв та 8 замків. В області налічується 2 380 пам'яток культурної спадщини. Область має розгалужену систему соціального захисту, яка включає 18 територіальних центрів соціального обслуговування, 6 центрів надання соціальних послуг та кілька інших організацій, які надають підтримку

населенню.[41]В області налічується 227 природних територій та об'єктів, що входять до складу природно-заповідного фонду, в тому числі два парки – Гощанський та Рівненський парк ім. Т. Шевченка, які визнані видатними пам'ятками садово-паркового мистецтва. Рекреаційні ресурси області багаті та різноманітні. Тут сприятливі кліматичні умови, великі лісові масиви, численні водні об'єкти - річки (171) та озера (понад 500), а також лікувальні грязі та мінеральні води, багаті на радон і хлорид натрію. Курорт Горинь розташований у Сарненському районі, а область пропонує 19 готелів, серед яких «Мир» та «Турист». Окрім природної краси, Рівненщина має багату культурну спадщину. В області розташовано сім державних музеїв, серед яких Березнівський, Дубенський, Млинівський, Рівненський та Сарненський краєзнавчі музеї, Корецький історичний музей, а також літературно-меморіальний музей М. Островського у Вілії, рідному місті письменника. В області налічується близько 3 000 пам'яток історії та культури, з них 338 нерухомих пам'яток занесені до Державного реєстру національного культурного надбання [16; 37 ; 42].

Дубно та Острог є історико-культурними заповідниками, які були створені. Заповідник «Поле Берестецької битви» в селі Пляшева та музей-заповідник «Козацькі могили» входять до складу меморіалу, який функціонує з 1991 року. На території музею-заповідника «Козацькі могили» знаходиться Михайлівська церква, яка була перенесена з села Острів. Церква відома тим, що в ній митрополит Йосафат відслужив молебень на честь перемоги та оперезання Богдана Хмельницького мечем, освяченим на Гробі Господньому в Єрусалимі. Георгіївська церква, церква-мавзолей, де поховані останки загиблих у битві козаків є частиною комплексу. Церква з'єднана з храмом семисотметровим тунелем, а спроектував його відомий архітектор О. В. Гусев [5]. Дубно, Острог і Корець - міста регіону з давньою історією. Дубно отримало Магдебурзьке право та дозвіл на проведення щотижневих ринків і щорічного ярмарку з 1498 року. Місто пов'язане з подіями Визвольної війни, тут відбувається дія повісті М. Гоголя «Тарас Бульба». Перебування І. Мазепи в Дубно в 1704-1705 роках пов'язане з подіями Північної війни. Комплекс

архітектурних споруд Дубна є основою історико-культурного заповідника. Замок XVI-XVII століть, Луцька брама, Спасо-Преображенська, Георгіївська дерев'яні церкви, монастир бернардинів, монастир кармелітів, палац - все це входить до складу заповідника. Острог - місто з давньою історією. Походження князівського роду достеменно невідоме, але його пов'язують з іменем Данила Острозького, який мав сина Федора. У 1570-х роках в Острозі діяла греко-слов'янська академія, а в 1577 році була заснована друкарня. У 1581 році друкарня видала Острозьку Біблію [5]. У 1577 році Іван Федоров на кошти князя К. Острозького заснував друкарню, четверту після Московської, Заблудівської та Львівської друкарень. У 1581 році вона видала Острозьку Біблію з передмовами Г. Смотрицького і К. Острозького та післямовою І. Федорова, а також Буквар, один примірник якого зберігається в Королівській бібліотеці в Копенгагені, а інший – у регіональній бібліотеці міста Гота в Німеччині. Після від'їзду І. Федорова до Львова друкарська справа в Острозі перейшла до рук Дем'яна Наливайка. У 1603 році в Острозі працювало вже три друкарі: Іван, Тишко та Федір. Вони видали понад 20 книг. У місті також діяла папірня (1580-1630-ті роки). Історико-культурний заповідник в Острозі включає територію Замкової гори з відреставрованими залишками княжого замку. Ансамбль включає житлову та оборонну вежу, так звану «Кам'яну вежу», Нову (або Круглу) вежу, Богоявленську церкву та надбрамну дзвіницю [28].

Три музеї міста - історії книги і друкарства, краєзнавчий та художній - містять 48 тисяч експонатів. Регіон пов'язаний з відомими літературними творами, такими як «Тарас Бульба» Гоголя, що може бути використано для залучення літературних туристів. Слід зазначити, що Рівненська область має потенціал для екотуризму, з її численними лісами, озерами та річками. Розвиток активного відпочинку на природі, такого як піші прогулянки, кемпінг та риболовля, міг би привабити відвідувачів, які цікавляться природою. Загалом, Рівненська область має значні ресурси для розвитку культури, туризму

та соціокультурного менеджменту за умови виділення коштів на покращення інфраструктури та ефективну промоцію принада регіону.

Проаналізувавши соціально-економічні фактори в Рівненській області ми вважаємо, що такі фактори мають значний вплив на перспективи розвитку соціокультурного менеджменту в регіоні. Соціальні фактори, такі як культурна спадщина, природні пам'ятки та місцева гостинність, відіграють ключову роль у залученні туристів та мешканців до івентів у регіоні. Багата історія, унікальні традиції та мальовничість регіону роблять його популярним місцем відпочинку як для внутрішніх, так і для іноземних туристів. З економічного боку, розвиток івент-індустрії в Рівненській області призвів би до зростання різних галузей, таких як готельний бізнес, транспорт і роздрібна торгівля. Збільшення обсягів туризму також створило можливості для працевлаштування та сприяло загальному економічному зростанню регіону. Однак існують також і виклики, пов'язані з розвитком івент-індустрії в Рівненській області. До них відносяться недостатньо розвинена інфраструктура, обмежені маркетингові зусилля та відсутність державної підтримки. Ці фактори можуть перешкоджати зростанню цієї галузі та негативно впливати на економічний розвиток регіону. Тому для того, щоб повністю реалізувати потенціал івент-індустрії в Рівненській області, важливо вирішити ці проблеми та продовжувати інвестувати в інфраструктуру, маркетинг та державну підтримку галузі. Таким чином, регіон зможе максимізувати вигоди від івентів та сприяти сталому економічному зростанню.

3.2. Аналіз соціокультурного ландшафту Рівненської області

Соціокультурні послуги, які надаються населенню Рівненщини, надаються різноманітними інституціями та ініціативами. Ці культурні надбання відіграють ключову роль у формуванні ідентичності та сприянні творчості в регіоні.

В області функціонують два академічні театри, комунальний заклад «Рівненська обласна філармонія» Рівненської обласної ради, 671 заклад культури клубного типу, 566 бібліотек, 13 музеїв, 2 заповідники, 34 школи естетичного виховання; обласний центр народної творчості, парк культури і

відпочинку та зоопарк. Ці інституції колективно сприяють збагаченню культурного досвіду в регіоні. З 2014 по 2018 рік було докладено значних зусиль для реконструкції та реконструкції об'єктів культури. Майже 74% закладів культури регіону зазнали ремонту, а 189 об'єктів пройшли реконструкцію та капітальний ремонт. Серед помітних доповнень – Здолбунівський районний історико-етнографічний музей, Сарненський історико-етнографічний музей, Смизька дитяча музична школа.

Підтримка творчих особистостей: регіон приділяє велику увагу підтримці творчих особистостей. В області щороку присуджуються п'ять регіональних премій по 10 000 гривень кожна, 10 стипендій по 500 гривень на місяць та надаються чотири стипендії від обласної адміністрації та голів рад на загальну суму 100 000 гривень. Ці стимули заохочують художній талант і культурний внесок. Щорічно на Рівненщині проводиться понад 100 культурно-мистецьких заходів регіонального, національного та міжнародного значення. Особливий акцент робиться на проведенні заходів, які демонструють унікальну культурну спадщину регіону, таких як міжнародні фестивалі органної та духової музики, дитячого фольклору, рок-музики та кіно. Крім того, відзначається кілька всеукраїнських фестивалів, присвячених сучасній музиці, історії та регіональним традиціям, які приваблюють відвідувачів та учасників з усієї країни. В Рівненській області активно просувається та зберігається власна культурна спадщина. Так, можемо відзначити, що область може похвалитися двома елементами Національного переліку нематеріальної культурної спадщини України, серед яких «Традиція обряду «Водіння Куста» у селі Сварицевичі Дубровицької громади Рівненської області» і «Бортництво» (у Березнівській і Рокитнівській громадах). Рівненська область досягла значних успіхів у розвитку туристичного сектору. Ініціатива «Зелені шляхи», натхненна міжнародними практиками, призвела до формулювання унікальної туристичної стратегії, відомої як «Медове коло» на 2018 – 2022 роки. Регіон активно працює над позначенням та позначенням туристичних маршрутів, п'ять маршрутів протяжністю понад 400 кілометрів вже створені. Регіон успішно реалізував

маркетингові кампанії для стимулювання туризму. Туристична квест-гра «На власних очах» була особливо ефективною для формування інтересу до туристичного потенціалу регіону, яка налічує понад 8000 учасників. Рівненщина популяризує свій туристичний потенціал як на національних, так і на міжнародних виставках. Соціокультурний та туристичний потенціал області представлено на 17-ти всеукраїнських та міжнародних виставках. Проведено 8 інфотурів для представників місцевих та всеукраїнських засобів масової інформації, загальний щорічний тираж видань із публікаціями становить 2 млн. екземплярів. 52 Відеролик про Рівненщину щороку транслюються на всіх напрямках потягів Інтер Сіті. Середній щорічний трафік пасажирів - 260 тис. осіб. Крім того, протягом 2014 – 2018 років в рамках «Програми розвитку туризму в Рівненській області на 2016 – 2020 роки» з обласного бюджету видано 15 кредитів на суму 577 тис. гривень. У 2017 році за кошти ДФРР реалізовано проект із реконструкції благоустрою місця відпочинку туристів популярного туристичного об'єкта «Тунель Кохання» у смт Клевань). За підрахунками здійсненими згідно методики Всесвітньої туристської організації, у 2018 році Рівненщину відвідали 807 тис. туристів, з них – 24,2 тис. іноземців [46].

Рівненщина славиться своїми фестивалями та іншими заходами, що мають як міжнародне, так і всеукраїнське значення. Так, перш за все, слід зазначити Міжнародний фестиваль органної музики «Органний собор» – це щорічний музичний фестиваль, який проводиться у Рівному. Фестиваль присвячений органній музиці різних епох і стилів. Фестиваль був заснований у 2003 році. У 2012 році до 25-річчя Зали камерної та органної музики вже традиційний міжнародний фестиваль змінює свою назву на «Органний собор» і розширює музично-географічні межі. Фестиваль проводиться у Залі камерної та органної музики Рівненської обласної філармонії, яка розташована у неоготичній колишній церкві Святого Антонія. Орган у залі був побудований у 2001 році австрійською фірмою «RiegerOrgelbau». У програмі фестивалю беруть участь відомі органісти з України, Польщі, Німеччини, Франції, Італії, США та

інших країн. У різні роки на фестивалі виступали такі відомі музиканти, як: Володимир Кожушко; Михайло Хоминський; Іван Гайдаш; Петро Пещак; Віктор Ляк; Лукаш Сіманьський; Мартін Оберт; Жан-Марк Відор; Клер Ларош; Фестиваль «Органний собор» є важливим культурним заходом для міста та області. Він сприяє популяризації органної музики та знайомству глядачів з творчістю відомих органістів з усього світу. У 2023 році фестиваль проходив з 9 лютого по 5 березня. У програмі фестивалю були представлені твори Й.С. Баха, Г.Ф. Генделя, В.А. Моцарта, Л.В. Бетховена, Ф. Шуберта, Р. Шумана, Й. Брамса, С.Франка, П. Чайковського, М. Мусоргського, І. Стравінського та інших композиторів. Фестиваль «Органний собор» є популярним культурним заходом, який щороку відвідують тисячі глядачів [58].

Фестиваль духової музики «Дзвенить оркестрів мідь» – це міжнародний фестиваль музики на мідних духових інструментах, який традиційно проводиться в Рівненській області. Фестиваль відзначає духову музику та демонструє оркестри та ансамблі, які спеціалізуються на цьому музичному жанрі, що служить платформою для музикантів, які хочуть продемонструвати свій талант і поділитися своєю любов'ю до духової музики. Фестиваль привертає як місцевих, так і міжнародних поціновувачів та виконавців духової музики, роблячи його живою та різноманітною подією цього музичного жанру. У минулому фестиваль відзначався виступами різних духових ансамблів і оркестрів, включаючи оркестр Державної служби з надзвичайних ситуацій України. Цей фестиваль є значущою культурною подією в регіоні, яка об'єднує любителів духової музики і сприяє формуванню спільноти через музику [44].

Ще одним відомим фестом є Фестиваль дитячого фольклору «Котилася торба» – це міжнародний фестиваль та конкурс дитячого фольклору. Він проводиться у місті Дубно з 2010 року. У цьому події беруть участь дитячі фольклорні групи з різних країн. Фольклорні групи з Польщі, Литви, Молдови, Грузії та інших країн. Фестиваль включає в себе виступи дитячих фольклорних ансамблів, конкурси та культурні обміни. Фестиваль-конкурс має статус

C.I.O.F.F. та IOV, що співпрацюють з ЮНЕСКО та сприяє культурному обміну молодих виконавців та відзначає багатий доробок дитячого фольклору.[44]

Рок-фестиваль «Тарас Бульба» — це щорічний музичний фестиваль, який проводиться на території Спартаківського стадіону у Дубно.. Фестиваль присвячений рок-музиці різних жанрів і стилів. Фестиваль був заснований у 1991 році. У різні роки на фестивалі виступали такі відомі рок-гурти та виконавці, як: «Океан Ельзи»; «ДахаБраха»; «Скрябін»; «Гартарен»; «ТНМК»; «Братя Гадюкины». У програмі фестивалю виступи рок-гуртів, конкурс молодих виконавців, літературні читання, майстер-класи та інші заходи.[29]

Не менш відомим є Фестиваль «Місто Мрії» – це подія, спрямована на розвиток українського кінематографу та підсилення просування вітчизняних фільмів. В рамках цього заходу створено майданчик для вільного обміну ідеями між професіоналами кіноіндустрії, досвідченими представниками українського та закордонного кінематографу, а також молодими амбіційними творцями. Фестиваль надає можливість всім гостям зануритися у атмосферу щирого спілкування та обміну враженнями від подій і перегляду цікавих фільмів. За 2019 рік відібрано приблизно 500 фільмів з понад 50 країн світу, і лише обраним декілька з них для конкурсної програми. Підтримкою Державного агентства України з питань кіно вдалося популяризувати національні фільми в рамках фестивалю, забезпечивши їхню широку представленість. Один з основних акцентів фестивалю – його місцеві локації, зокрема місто Острог. Кожного року організатори роблять акцент на різних аспектах кінематографу, включаючи повнометражні та короткометражні фільми, документальні роботи та анімацію. Відкриття та закриття фестивалю відбуваються у різних локаціях, забезпечуючи різноманіття заходів. Кінофестиваль «Місто Мрії» вже зарекомендував себе як важлива мистецька та культурна подія в Рівному, області і за її межами, привертаючи гостей із різних країн світу. Фестиваль розширює горизонти кіномистецтва, залучає талановитих творців та надає їм платформу для обміну досвідом і творчими ідеями. Фестиваль був заснований у 2016 році. У різні роки на фестивалі були представлені фільми з усього світу,

зокрема з України, США, Канади, Франції, Італії, Німеччини, Японії та інших країн. Найбільш цікавими подіями – локаціями кінофестивалю «Місто Мрії» стали: Кіношкола у Рівному, де відомі кінотворці й митці проводять майстер-класи для зацікавлених; Зніми кіно у Місті Мрії – конкурс короткометражок, які учасники знімають протягом кінофестивалю на локаціях Рівного; OpenCross-CulturalSpace – відкритий простір для режисерів, акторів, продюсерів, митців, представників місцевої влади та ЗМІ, де вони дискутують про кіно, діляться власним досвідом з колегами й інформують про цікаві проекти. [40]

В Рівненській області регулярно відбувається Всеукраїнський фестиваль народної творчості, історії та побуту під назвою «Красносільські вітряки», заснований 2009 року. Основною метою цього заходу було оживлення та популяризація національних традицій, свят та обрядів, а також залучення дітей та молоді до народного мистецтва. Організаторами та співорганізаторами фестивалю є управління культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації, комунальний заклад «Рівненський обласний центр народної творчості» Рівненської обласної ради.

Фестиваль проводиться біля історичного Красносільського вітряка, який є туристичною візитівкою Рівненщини та своєрідним господарем свята. Під час фестивалю відвідувачі можуть зануритися в атмосферу старовинних українських звичаїв та обрядів. У 2019 році на фестивалі брали участь 47 творчих колективів з різних регіонів України, а також з інших країн. Під час свята гості мають можливість відвідати курені сільських культурних комплексів Гощанської громади, де пропонуються страви, приготовлені за старовинними рецептами, а також вироби народних умільців. Особливістю фестивалю є екскурсія до старовинного Красносільського вітряка, який є пам'яткою архітектури XIX століття. Учасники також мають можливість взяти участь у майстер-класах народних умільців, виготовити ляльки, плести вінки та ткати. Фестиваль «Красносільські вітряки» є щорічною подією, яка об'єднує людей, пропагує українські традиції та національну культуру, і дарує незабутні враження [43].

Всі перераховані вище фестивалі є важливими культурними подіями, які сприяють популяризації української культури та мистецтва. Вони завоювали популярність серед аудиторії та гостей з усієї України та зарубіжжя. Як наслідок, підхід Рівненської області до збереження своєї культурної спадщини та популяризації туризму призвів до насиченого та динамічного культурного ландшафту. Різні культурні установи, вдосконалення інфраструктури та успішні маркетингові зусилля зробили регіон привабливим місцем як для місцевих, так і для міжнародних відвідувачів. Це не тільки підвищило культурну яскравість регіону, але й сприяло його економічному зростанню. Таким чином, підхід Рівненської області до збереження своєї культурної спадщини та розвитку туризму призвели до багатого та динамічного культурного ландшафту.

3.3. SWOT-аналіз та рекомендації щодо покращення соціокультурного менеджменту в Рівненській області

Рівненська область, розташована в північно-західній частині України, може похвалитися багатим гобеленом культурної спадщини і природної краси. Завдяки унікальним традиціям, історичним місцям та мальовничим ландшафтам, регіон має значний потенціал для соціально-культурного менеджменту та розвитку культури та туризму. Цей аналіз заглиблюється в комплексну оцінку SWOT (сильні, слабкі сторони, можливості, загрози), щоб надати розуміння та рекомендації щодо покращення соціокультурного менеджменту Рівненської області. Досліджуючи сильні та слабкі сторони, вивчаючи потенційні можливості та визнаючи потенційні загрози, ми можемо окреслити шлях до реалізації повного культурного та туристичного потенціалу регіону.

Сильні сторони. *Культурна спадщина:* кількість культурної спадщини Рівненської області, включаючи історичні місця, музеї та унікальні культурні традиції, забезпечує фундамент для залучення туристів та залучення жителів до культурних заходів. Ці культурні надбання можуть служити значною

привабливістю для відвідувачів, які шукають автентичний культурний досвід. *Природна ресурси*: природні ресурси регіону, такі як пишні ліси, численні озера та мальовничі ландшафти, пропонують величезний потенціал для екологічного туризму та активного відпочинку. Ці природні активи не тільки підвищують туристичну привабливість регіону, але й сприяють добробуту та якості життя місцевих жителів. *Транспортне сполучення*: завдяки добре розвиненій мережі доріг загального користування та міжнародних контрольних-пропускних пунктів, регіон виграє від гарної доступності. Ця транспортна інфраструктура полегшує пересування туристів і заохочує поїздки в регіон і всередині нього. *Заклади культури*: наявність театрів, бібліотек, музеїв та культурних центрів у регіоні забезпечує необхідну інфраструктуру для культурних заходів та заходів. Це зміцнює загальний культурний ландшафт, пропонуючи мешканцям та відвідувачам можливість займатися мистецтвом та досліджувати культурну спадщину. *Культурна підтримка*: активна підтримка творчих особистостей та художників за допомогою нагород, стипендій та культурних заходів сприяє розвитку місцевих талантів та сприяє культурній жвавості району. Ця система підтримки допомагає плекати мистецьку та творчу спільноту області.

Слабкості. Розвиток інфраструктури: нерозвинена інфраструктура, включаючи житло, транспорт та туристичні об'єкти, створює проблему для регіону. Відсутність належних умов може відлякати потенційних відвідувачів і обмежити загальний туристичний та культурний досвід. *Обмежений маркетинг*: слабкою стороною є недостатні маркетингові зусилля з просування культурного та туристичного надбання Рівненщини. Без ефективного маркетингу регіону може бути важко донести свої унікальні пропозиції до широкої аудиторії, як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні. *Державна підтримка*: хоча існує певна підтримка митців та культурних заходів, необхідна додаткова державна підтримка для стимулювання зростання івент-індустрії та культурних ініціатив. Збільшення підтримки з органів державної влади та місцевого самоврядування може мати значний позитивний вплив на соціокультурний розвиток регіону. *Слаборозвинений екотуризм*: незважаючи на

свій потенціал, екотуризм залишається в регіоні в значній мірі слабо розвиненим. Це являє собою втрачену можливість отримати вигоду з природоорієнтованого туризму, який є зростаючою тенденцією в усьому світі.

Можливості. *Культурний туризм:* регіон може скористатися своєю багатю культурною спадщиною для залучення культурних туристів. Просування історичних місць, традиційних подій та культурних фестивалів може стимулювати туризм та стимулювати місцеву економіку. Культурний туризм може призвести до збільшення кількості відвідувачів і більш тривалого перебування. *Розвиток екологічного туризму:* природна краса регіону, включаючи ліси, озера та річки, дає можливість розвивати екотуризм. Такі заходи, як піші прогулянки, кемпінг та риболовля, можуть сподобатися любителям природи, які шукають захоплюючих вражень. *Інвестиція:* залучення інвестицій як з приватного, так і з державного секторів може призвести до розвитку інфраструктури та підтримки культурних і туристичних ініціатив. Інвестиції можуть стимулювати економічне зростання в регіоні, створюючи робочі місця та покращуючи благоустрій. *Міжнародне співробітництво:* співпраця з міжнародними партнерами може підвищити видимість фестивалів та культурних подій регіону. Беручи участь у програмах культурного обміну, регіон може залучити ширшу аудиторію, включаючи міжнародних туристів.

Загрози. *конкуренція:* регіон стикається з конкуренцією з боку інших регіонів України та сусідніх країн, які пропонують подібний культурний та екологічний досвід туризму. Ця конкуренція може ускладнити виділення та захоплення частки ринку. *Економічні виклики:* економічна криза, особливо після повномасштабного вторгнення Росії може негативно вплинути на туризм і культурну діяльність. Невизначені економічні умови можуть призвести до скорочення бюджету культурної галузі, що вплине на доходи регіону. *Недостатня поінформованість:* обмежені маркетингові зусилля можуть призвести до низької обізнаності про культурні та туристичні пропозиції регіону. Це може перешкоджати зусиллям по залученню відвідувачів, особливо з-за меж регіону. *Вплив на навколишнє середовище:* погано керований

екотуризм може мати негативні наслідки, включаючи шкоду ресурсам та екосистемам. Стійкі практики мають важливе значення для мінімізації цих впливів.

Таким чином, Рівненська область має значний потенціал для розвитку соціально-культурного менеджменту та активізації туризму. Його сильні сторони полягають у багатій культурній спадщині, природній красі, транспортній інфраструктурі, культурних установах та підтримці митців. Щоб скористатися цими сильними сторонами та усунути слабкі сторони, регіон повинен зосередитися на розвитку інфраструктури, маркетингу, державній підтримці та екологічному туризмі. Використання таких можливостей, як культурний туризм, екотуризм, залучення інвестицій та міжнародне співробітництво, може призвести до зростання та розвитку галузі. Регіон також повинен залишатися пильним до таких загроз, як конкуренція, економічні проблеми, низька обізнаність та вплив на навколишнє середовище.

Висновки до Розділу III.

Адміністративно-територіальна одиниця Рівненської області в Україні, створена 4 грудня 1939 року, розташована в північно-західній частині України. Цей регіон може похвалитися різноманітним географічним і культурним ландшафтом, включаючи ліси, річки, історичні місця і багату культурну спадщину. Рівненська область характеризується різноманітною географією, що охоплює низовини та височини. Вона має спільний кордон з Білоруссю і має значний транзитний потенціал з міжнародними пунктами пропуску. Регіон має розгалужену мережу доріг загального користування, залізниць та об'єктів повітряного транспорту, що покращує зв'язок та доступність. Приблизно 42,1% території регіону покрито лісами, є численні природні заповідники, родовища корисних копалин і водойми, що робить його притулком для любителів природи. Станом на 1 січня 2019 року населення регіону становило 1 157 300 осіб, зі значними можливостями працевлаштування в різних секторах, включаючи промисловість, сільське господарство та сферу послуг. Економіка

регіону диверсифікована, з такими галузями, як електроенергетика, хімічна промисловість, харчова, деревообробна та текстильна. Сільське господарство також відіграє найважливішу роль в економіці регіону. Регіон може похвалитися багатством культурних та освітніх установ, включаючи театри, бібліотеки, клуби, музеї та університети. У регіоні є численні пам'ятники історії та культури, музеї та заповідники, що зберігають його багату історію та традиції. Рівненська область має значний туристичний потенціал, своєю природною красою, історичними пам'ятками та культурними подіями, які приваблюють як внутрішніх, так і міжнародних туристів. В області проводяться різноманітні культурні фестивалі та заходи, серед яких Міжнародний фестиваль органної музики, «Тарас Бульба», «Місто мрії», «Красносільські вітряки».

Проаналізувавши соціально-економічні чинники в Рівненській області, вважаємо, що ці фактори мають значний вплив на перспективи розвитку соціально-культурного менеджменту в регіоні. Соціальні фактори, такі як культурна спадщина, природні пам'ятки та місцева гостинність, відіграють ключову роль у залученні туристів та жителів до заходів у регіоні. Багата історія, унікальні традиції та мальовнича природа регіону роблять його популярним місцем відпочинку як для вітчизняних, так і для іноземних туристів. З економічної точки зору, розвиток івент-індустрії в Рівненській області призведе до зростання різних галузей, таких як готельний бізнес, транспорт, роздрібна торгівля. Збільшення туризму також створило можливості для працевлаштування та сприяло загальному економічному зростанню регіону. Однак існують і виклики, пов'язані з розвитком івент-індустрії в Рівненській області, серед яких нерозвинена інфраструктура, обмеженість маркетингових зусиль та відсутність державної підтримки. Ці фактори можуть стримувати зростання даної галузі і негативно впливати на економічний розвиток регіону. Тому, щоб повною мірою реалізувати потенціал івент-індустрії в Рівненській області, важливо вирішити ці проблеми та продовжувати інвестувати в інфраструктуру, маркетинг, державну підтримку галузі. Таким чином, регіон зможе максимізувати вигоди від заходів та сприяти сталому економічному

зростанню. Підсумовуючи, можна сказати, що Рівненська область має значний потенціал для посилення соціально-культурного менеджменту та популяризації туризму. Використовуючи своє культурне багатство, природну красу, транспортну інфраструктуру та системи підтримки культури, регіон може залучати відвідувачів та ефективно залучати жителів. Щоб досягти цього, він повинен усунути слабкі сторони, такі як розвиток інфраструктури, обмежений маркетинг та державна підтримка, використовуючи можливості в культурному та екологічному туризмі, залученні інвестицій та міжнародному співробітництві. Регіон повинен залишатися пильним щодо таких загроз, як конкуренція, економічні проблеми, дефіцит обізнаності та вплив на навколишнє середовище. Прийнявши ці стратегії та зберігаючи збалансований підхід, Рівненська область може розкрити свій культурний та туристичний потенціал, сприяючи економічному зростанню та культурній жвавості.

ВИСНОВКИ

Аналіз фахової літератури, наявної джерельної бази та власного досвіду організації івент-заходів засвідчив, що окреслена проблема є актуальною і інтерес до неї не спадає. У той же час окреслена проблема, як і безліч інших із цього культурного ряду, передбачає зміну ставлення до принципів підходів до її організації, врахування ціннісних орієнтацій населення, його культурних інтересів і запитів, а також наявність сучасних технологій, що гіпотетично можуть використовуватися у цій практиці.

У той же час нашою метою було здійснити аналіз та розуміння унікальних аспектів організації заходів у соціокультурному контексті Західної України. Це включало вивчення історичних та культурних факторів, розвитку туризму та соціальної динаміки, що впливають на організацію подій у регіоні. Було здійснено широкий аналіз існуючої літератури, включаючи академічні дослідження, доповіді та відповідні публікації, що забезпечує теоретичну основу для дослідження та допомагає визначити ключові концепції, теорії та попередні результати досліджень, пов'язані з організацією подій у соціокультурному контексті Західної України. Так, найбільш ґрунтовними працями в контексті нашого дослідження є: навчальний посібник Панкової Є. Туристичне краєзнавство, в якому розглядається туристична галузь в Україні та потреба в підготовлених кадрах для забезпечення якісного обслуговування та розвитку цієї сфери. Наголошено на важливості комплексного розуміння регіональних туристичних ресурсів та створення іміджу туристичного продукту України.

У статті «Стратегічне планування до та після події» Б. Бремвелла акцентується на трьох аспектах стратегічного планування в Шеффілді щодо Всесвітніх студентських ігор 1991 р. Соціальні та політичні обставини, які вплинули на стратегічне планування в Шеффілді, також важливі для оцінки стратегії.

У статті «Британська наукова традиція вивчення івент-менеджменту: основні поняття» І. Пархоменко аналізуються роботи британських вчених,

таких як Г. Боудін, Х. Пієлічата, Дж. Елз, а також дослідження Британського центру івент-менеджменту. Використовуються наукові розробки Х. Пієлічата та Дж. Елз з Лінкольн бізнес-школи (Лондон) для визначення поняття «івент». Основні висновки дослідження полягають у систематизації наукових поглядів британських учених на івент-менеджмент, визначенні сутності та ключових термінів у цій галузі, а також створенні класифікації івентів. Згідно з результатами дослідження, івент-менеджмент є навчальною дисципліною, яка охоплює всі аспекти організації подій, включаючи їх розробку, планування, організацію, фінансовий аспект. Стаття «Івент-менеджмент: сутність і перспективи розвитку в Україні», написана Поправко О. В. розглядає одну з галузей сфери послуг - івент-менеджмент, яка активно розвивається; досліджується роль івент-менеджменту як ефективного інструменту для формування ставлення до компанії та її продукту, зокрема наголошується, що термін «івент» походить з англійської мови і перекладається як розважальна або рекламна подія, що включає вистави, шоу, виступи на сцені, на екрані телевізора чи в кінотеатрі, з використанням різноманітних образотворчих та технічних прийомів. Поняття «івент» також містить у собі ідею сприятливого впливу та створення найбажаніших результатів заходу. Основна ідея івенту – створити подію, яку учасники сприйматимуть як особливу, неповторну та виняткову.

Інакше кажучи, матеріали опрацьованих нами досліджень засвідчили розуміння цього феномену та розмаїття підходів до його вивчення.

Івент-менеджмент є прикладною галуззю, що вивчає планування, проведення та управління спеціальними заходами, спрямованими на просування товарів чи послуг. Галузь базується на організації спеціальних заходів, що включають комплекс дій для просування товарів чи послуг. Спеціальна подія, з точки зору бізнесу, є формою залучення уваги споживачів і підвищення інтересу до продукту чи послуги.

У цьому контексті управління подіями постає як динамічна та ключова галузь, що долає розрив між культурними прагненнями, індивідуальним

дозвіллям та стратегічним плануванням. Оскільки суспільство долає складності сучасної епохи, роль подій виходить за рамки простої розваги, охоплюючи багатогранні виміри, які зачіпають безліч інших секторів. Сфера організації заходів має значний вплив на суспільство, культуру та економіку, сприяючи взаємодії, культурному обміну та економічному зростанню. Вплив соціокультурного менеджменту поширюється на розвиток громади, покращення способу життя, просування туризму, волонтерство, збір коштів та зв'язки з громадськістю. Сплеск академічного та професійного інтересу свідчить про потенціал подій у формуванні різних аспектів людського життя. Сучасний соціокультурний (івент)-менеджмент – стратегічне поле, що викликає емоційну залученість та задовольняє різноманітні суспільні потреби. Зародившись в ХІХ столітті, він розвинувся в окрему галузь, що впливає на комунікаційні практики і теоретичні основи. Міждисциплінарні дослідження протягом багатьох років виявили складну динаміку та наслідки подій, спонукаючи до всебічного аналізу, що охоплює економічні, соціальні та культурні аспекти. Теоретичні основи, такі як EMBOK (Event Management Body of Knowledge), сприяють розвитку освітніх рамок, визнаючи міждисциплінарний характер управління подіями. Перехід від дочірньої галузі до самостійної дисципліни підкреслює її унікальність і стратегічну важливість.

Спеціалізована термінологія, концептуальні рамки та галузеві стандарти підсилюють самобутність цієї галузі як науки. Від місцевих святкувань до глобальних видовищ, події відіграють багатогранну роль у формуванні ідентичності та стимулюванні змін. Однак управління подіями вимагає розуміння його потенційних переваг і проблем. Менеджери подій відіграють вирішальну роль у максимізації позитивного впливу та мінімізації негативних наслідків, сприяючи довгостроковим соціальним та культурним змінам. Оскільки події продовжують розвиватися, інтеграція теорії та практики дозволяє професіоналам створювати досвід, який резонує з часом, формуючи саму тканину суспільств і культур.

Західна Україна славиться своєю різноманітною культурою, важливою історією та активною соціокультурною діяльністю. Проте цей соціокультурний ландшафт не є однорідним. Кожна місцевість в регіоні має свою історичну спадщину, культурні впливи та соціокультурні особливості, які впливають на практику соціокультурного менеджменту. Західна Україна включає декілька областей, таких як Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька та Закарпатська, і кожна з них робить свій внесок у мозаїку регіону зі своїми історичними наративами, культурними впливами та соціокультурними особливостями.

Західна Україна вражає своєю культурною різноманітністю та багатством подій. Від традиційних фестивалів до сучасних виставок мистецтва, спортивних заходів та гастрономічних фестивалів, цей регіон пропонує широкий спектр можливостей для задоволення різноманітних смаків і інтересів. Ці події не лише відображають культурне багатство регіону, але й сприяють культурному обміну та збереженню унікальних традицій. Івенти в Західній Україні формують багатогранний образ цього регіону та надають можливість всім насолоджуватися найрізноманітнішими заходами.

Музичні фестивалі, фольклорні івенти, літературні та мистецькі заходи, кінофестивалі, театральні події та фестивалі роблять Західну Україну багатогранною та відкритою для культурного обміну. Розвиток івент-менеджменту в Західній Україні має великий потенціал для регіонального розвитку. Зростаючий попит на різноманітні події в цьому регіоні відкриває нові можливості для розширення галузі. Західна Україна, завдяки своєму культурному надбанню та природній красі, стає все більш привабливою як і для туристів, так і для бізнесу. Перспективи розвитку івент-менеджменту включають розширення MICE-туризму, розробку заходів, підвищення кваліфікації фахівців і акцент на сталому розвитку. Розвиток івент-менеджменту сприятиме економічному зростанню, розвитку та культурному обміну в цьому захоплюючому регіоні.

Проаналізовано особливості організації заходів у Рівненській області шляхом дослідження її ресурсного потенціалу, соціокультурного ландшафту регіону та проведення SWOT-аналізу соціокультурного менеджменту в Рівненській області. Регіон вражає своєю різноманітністю як у географічному, так і у культурному плані, включаючи ліси, річки, історичні пам'ятки та багату культурну спадщину. регіоні розвинена мережа доріг, залізниць та об'єктів повітряного транспорту, що полегшує зв'язок і доступність. Ліси покривають майже 42,1% території регіону, і тут знаходяться природні заповідники, корисні копалини та водойми, що робить його привабливим для природолюбів. Населення області на 1 січня 2019 р. становило 1 157 300 осіб; є можливості для працевлаштування у різних галузях, включаючи промисловість, сільське господарство та сферу послуг.

Рівненська область багата на культурні та освітні установи, включаючи театри, бібліотеки, клуби, музеї та університети. Тут розташовані численні пам'ятники історії та культури, музеї та заповідники, які зберігають багатий історичний спадок регіону, вона має значний туристичний потенціал завдяки своїй природній красі, історичним пам'яткам та культурним подіям, які приваблюють як внутрішніх, так і міжнародних туристів.

У регіоні проводяться різноманітні культурні фестивалі та заходи. Аналіз соціально-економічних факторів області свідчить про великий потенціал для розвитку соціально-культурного менеджменту та популяризації туризму в регіоні. Соціальні фактори, такі як культурна спадщина та природні пам'ятки, є ключовими для приваблення відвідувачів і мешканців на заходи в регіоні. З економічної точки зору, розвиток івент-індустрії може позитивно вплинути на різні галузі, такі як готельний бізнес, роздрібна торгівля. Збільшення туризму сприяє працевлаштуванню і загальному економічному зростанню регіону. Однак для успішного розвитку галузі необхідно вирішити проблеми, такі як недостатня інфраструктура, обмежена маркетингова підтримка та відсутність державної підтримки. Ці фактори можуть обмежити розвиток галузі та вплинути на економічний розвиток регіону. Отже, для максимізації потенціалу

івент-індустрії в Рівненській області важливо вирішити ці проблеми та інвестувати в інфраструктуру, маркетинг та державну підтримку. Регіон може використовувати своє культурне багатство, природну красу, транспортну інфраструктуру та системи підтримки культури, щоб привабити відвідувачів та активно залучати місцевих мешканців. Це допоможе регіону розкрити свій культурний та туристичний потенціал, сприяючи економічному зростанню та культурній розмаїтості.

При розгляді специфіки організації заходів у різних локаціях Західної України стає очевидним, що регіон характеризується багатим культурним розмаїттям, що впливає з історичної спадщини та географічних варіацій. Ця різноманітність є не тільки свідченням унікальної ідентичності регіону, але й рушійною силою його яскравої сцени подій. У Західній Україні процвітає безліч подій, від традиційних фестивалів до сучасних виставок, спортивних видовищ та гастрономічних свят. Ці заходи служать платформами для культурного обміну, сприяння згуртованості громади та збереження унікальних звичаїв. Їх значення виходить за рамки розваг, роблячи значний внесок в економіку регіону, створюючи можливості для працевлаштування та стимулюючи економічне зростання.

Ці заходи також відіграють ключову роль у залученні туристів, покращенні туристичного сектору та наданні можливості як внутрішнім, так і міжнародним відвідувачам зануритися в культурний гобелен регіону. Соціально-економічні фактори, такі як багата культурна спадщина, природні пам'ятки, тепла гостинність місцевого населення, істотно впливають на відвідування заходу. Однак, поряд з цими можливостями, існують проблеми, які потрібно вирішити. Інфраструктурні обмеження та прогалини в маркетингових зусиллях створюють можливості для інновацій та вдосконалення. Проте ці виклики не є непереборними і можуть бути ефективно вирішені за допомогою стратегічного планування. Одним із важливих аспектів івент-менеджменту в Західній Україні є його здатність залучати місцеві громади, виховуючи почуття приналежності та культурної ідентичності серед

жителів. Крім того, сталий розвиток має першорядне значення, підкреслюючи відповідальні практики та охорону навколишнього середовища як невід'ємні компоненти планування заходів. Для подальшого покращення соціокультурного ландшафту можуть бути розроблені освітні та навчальні програми для підвищення кваліфікації та професіоналізму фахівців із проведення заходів. Виступ за збільшення державної підтримки, включаючи фінансування та регуляторну допомогу, має важливе значення для зростання галузі.

Отже, організація заходів у різних локаціях Західної України, як і будь-де в світі, має базуватися на знанні потенціалу культурної інфраструктури, наявної матеріально-технічної бази, кадрового потенціалу, святково-обрядового комплексу та інших важливих сегментів, зокрема й традиційної культурної практики, без яких створити якісний івент-захід буде неможливо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. БАЙДА, всеукраїнський фестиваль-конкурс козацької пісні. Тернопільщина. URL: <https://irp.te.ua/lr-136/> (дата звернення: 21.08.2023).
2. В Ужгороді триває фестиваль «Закарпатське Божоле» (ФОТО) @ Закарпаття онлайн. Новини Закарпаття онлайн, новини Ужгорода, новости Закарпатья онлайн. URL: <https://zakarpattya.net.ua/News/216529-V-Uzhhorodi-tryvaie-festyval-Zakarpatske-Bozhole-FOTO> (дата звернення: 23.08.2023).
3. Власюк І. Рівняни «заджазували» або як розпочався міжнародний фестиваль “Art Jazz Cooperation” [ФОТО]. Рівне. Новини - Новини Рівного. Відео on-line. Все про телекомпанію - Телеканал «Рівне 1». Рівняни «заджазували» або як розпочався міжнародний фестиваль “ArtJazzCooperation” [ФОТО]. Рівне. Новини - Новини Рівного. Відео on-line. Все про телекомпанію - Телеканал «Рівне 1». URL: <https://rivne1.tv/news/84531-rivnyani-zadzhazuvali-abo-yak-rozpochavsya-mizhnarodniy-festival-art-jazz-cooperation-foto> (дата звернення: 21.08.2023).
4. Гастрофестиваль Галицька дефіляда. Zruchno.Travel - національний туристичний портал. URL: <https://zruchno.travel/ObjectEntity/Event?lang=ua&idCrm=84a24d86-339b-a992-87e7-592838d45f0c> (дата звернення: 24.08.2023).
5. Головна - Поле Берестецької битви. Поле Берестецької битви. URL: <https://berestechko.org/> (дата звернення: 05.09.2023).
6. Департамент культури та туризму Тернопільської обласної військової адміністрації. URL: <https://culture.te.gov.ua/articlearticles/> (дата звернення: 09.09.2023).
7. Дзвони Лемківщини - Тернопільська обласна бібліотека для молоді. Тернопільська обласна бібліотека для молоді. URL: <https://tobm.org.ua/dzvony-lemkivshhyny/> (дата звернення: 23.08.2023).
8. Етнічні співи. Відпочинок в Карпатах у Косові – культурно-мистецькій столиці Гуцульщини. URL: http://www.kosivart.com/index.cfm/fuseaction/photo_folklore.sheshory-festival/i/25/ (дата звернення: 21.08.2023).

9. Етновир - Міжнародний фестиваль фольклору. Афіша Львова - moemisto.ua. Афіша твого міста. URL: <https://moemisto.ua/lviv/mizhnarodniy-festival-folkloru-etnovir-24750.html> (дата звернення: 23.08.2023).

10. Закарпатське Божоле. Zruchno.Travel - національний туристичний портал. URL: <https://zruchno.travel/ObjectEntity/Event?lang=ua&idCrm=aa4d6033-947d-d72c-d090-59a554195006> (дата звернення: 24.08.2023).

11. Зворушливий «Великдень у Космачі». Відтрембітав Х обласний відкритий гуцульський етнографічний фестиваль - Галичина. Галичина - Інтернет-ресурс газети. URL: <https://galychyna.if.ua/analytic/zvorushliviyy-velikden-u-kosmachi-vidtrembitav-h-oblasniy-vidkritiy-gutsulskiy-etnografichniy-festival/> (дата звернення: 22.08.2023).

12. Зеленська Л. ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТ : навч. посіб. Київ : Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, 2018. 148 с. URL: <https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4555/ЗЕЛЕНСЬКА%20Л.М.%20Івент-менеджмент.%20НП.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 10.08.2023).

13. Івано-Франківська область. Енциклопедія Сучасної України. URL: <https://esu.com.ua/article-13755> (дата звернення: 09.09.2023).

14. Івано-Франківська облдержадміністрація. Про схвалення проекту регіональної цільової програми розвитку туризму в Івано-Франківській області на 2022-2027 роки від 26 серпня 2021 року. URL: <https://www.if.gov.ua/npas/pro-shvalennya-proyektu-regionalnoyi-cilovoyi-programi-rozvitku-turizmu-v-ivano-frankivskij-oblasti-na-2022-2027-roki> (дата звернення: 10.09.2023).

15. Івано-Франківська облдержадміністрація. Проект програми соціально-економічного та культурного розвитку Івано-Франківської області на 2023 рік. URL: <https://www.if.gov.ua/npas/proekt-programi-socialno-ekonomichnogo-ta-kulturnogo-rozvitku-ivano-frankivskoyi-oblasti-na-2023-rik> (дата звернення: 10.09.2023).

16. Історико-етнографічний музей, Сарни: інформація, фото, відгуки. Путівник Україною №1 онлайн. Все про туризм та подорожі Україною.

URL: <https://travels.in.ua/uk-UA/object/1427/sarnenskyu-istoryko-etnohrafichnyu-muzeu> (дата звернення: 05.09.2023).

17. Історія фестивалю «Міжнародний театральний фестиваль «Золотий лев». Міжнародний театральний фестиваль «Золотий лев». URL: <http://golden-lion.com.ua/history/> (дата звернення: 23.08.2023).

18. Історія. BookForum. URL: <https://bookforum.ua/p/about> (дата звернення: 23.08.2023).

19. Карпюк О., Сингаєвська А. Event-менеджмент в туристичній галузі: світовий досвід та перспективи для України. Актуальні проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку індустрії туризму в Україні та Польщі : матеріали XI міжнар. наук.-практ. конф, м. Житомир. Житомир, 2016. С. 39–42.

20. Карта автомобільних доріг, м. Рівне | Карти Рівненщини URL: <https://ogo.ua/rivnenschina/maps/auto> (дата звернення: 05.09.2023).

21. Кіно агенція Wiz-Art | Тільки Яскраве Кіно! wiz-art.ua. URL: <https://wiz-art.ua/> (дата звернення: 23.08.2023).

22. КОРОНА КАРПАТ - Кіно в Україні. Кіно в Україні. URL: <https://kinoukraine.com/spysok-kinofestyvaliv-v-ukrayini/korona-karpat/> (дата звернення: 23.08.2023).

23. Короп-фест - Тернопільська обласна бібліотека для молоді. Тернопільська обласна бібліотека для молоді. URL: <https://tobm.org.ua/korop-fest/> (дата звернення: 23.08.2023).

24. Культура | Хмельницька обласна військова адміністрація – Офіційне інтернет-представництво. URL: https://www.adm-km.gov.ua/?page_id=1512 (дата звернення: 09.09.2023).

25. Культура і мистецтво – Закарпатська обласна рада – Офіційний веб-сайт. URL: <https://zakarpat-rada.gov.ua/zakarpatyya/infrastruktura/kultura-i-mystetstvo/> (дата звернення: 09.09.2023).

26. Метал-фест Carpathian Alliance Metal Festival. Афіша Львова - moemisto.ua. Афіша твого міста. Слідкуй за всіма подіями у рідному місті namoemisto.ua. URL: <https://moemisto.ua/lviv/metal-fest-carpathian-alliance-metal-festival-61903.html> (дата звернення: 22.08.2023).

27. На березі озера Світязь відбудеться фестиваль європейського рівня. Головні Новини Шацька - Останні новини за сьогодні. URL: <https://shatsk.rayon.in.ua/news/10283-na-berezi-ozera-svitiaz-vidbudetsia-festival-evropeiskogo-rivnia> (дата звернення: 22.08.2023).

28. Острозький замок, Острог. UA.IGotoWorld.com. URL: https://ua.igotoworld.com/ua/poi_object/2411_ostroh-castle.htm (дата звернення: 05.09.2023).

29. Офіційний сайт всеукраїнського фестивалю популярної та рок-музики «Тарас Бульба». WaybackMachine. URL: <https://web.archive.org/web/20111007045456/http://tarasbulba-fest.kiev.ua/> (дата звернення: 07.09.2023).

30. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2003. 352 с.

31. Парк культури та відпочинку ім. Т.Г. Шевченка в Рівному. Каталог місць відпочинку України-restplace.com.ua. URL: <http://restplace.com.ua/uk/architecture/park-kulturi-ta-vidpochinku-im-tg-shevchenka-v-rivnomu.html> (дата звернення: 05.09.2023).

32. Пархоменко І. І. Британська наукова традиція вивчення івент-менеджменту: основні поняття (Г. Боудін, Х. Піелічати, Дж. Елз). Вісник Київського національного університету культури і мистецтв Серія Менеджмент соціокультурної діяльності. 2018. С. 63–76. URL: https://www.researchgate.net/publication/329406551_BRITANSKA_NAUKOVA_TRADICIA_VIVCENNA_IVENT-MENEDZMENTU_OSNOVNI_PONATTA_G_BOUDIN_H_PIELICATI_DZ_ELZ (дата звернення: 10.08.2023).

33. Паспорт Волинської області. Волинська обласна державна адміністрація. URL: <https://voladm.gov.ua/article/pasport-oblasti/> (дата звернення: 08.09.2023).

34. Паспорт Львівської області. Львівська обласна рада. URL: <https://lvivoblrada.gov.ua/about-the-council/pasport-lvivskoji-oblasti> (дата звернення: 07.09.2023).

35. Поправко О. Івент-менеджмент: сутність і перспективи розвитку в Україні. Сучасний менеджмент: проблеми та перспективи розвитку. 2018. С. 95–98. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3731/1/Івент-менеджмент%20сутність%20і%20перспективи%20розвитку%20в%20Україні.pdf> (дата звернення: 07.08.2023).

36. Про затвердження Списку історичних населених місць України : Постанова Каб. Міністрів України від 26.07.2001 р. № 878. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2001-п#Text> (дата звернення: 09.09.2023).

37. Про Регіональну програму розвитку культури, мистецтва та охорони культурної спадщини в області на 2016 – 2020 роки | Волинська обласна рада. URL: <https://volynrada.gov.ua/session/2/28-0> (дата звернення: 09.09.2023).

38. Про Тернопілля. Державний заклад післядипломної освіти «Тернопільський регіональний центр підвищення кваліфікації». URL: http://www.cppktr.edu.ua/?page_id=15 (дата звернення: 09.09.2023).

39. Про фестиваль. ArtJazz. URL: <http://artjazz.info/about> (дата звернення: 21.08.2023).

40. Про Фестиваль. | МІСТО МРІЇ. URL: <https://dreamcity.org.ua/about-festival> (дата звернення: 07.09.2023).

41. Рівненська обласна державна адміністрація - Рівненщина. Головна | Рівненська обласна державна адміністрація. URL: <https://www.rv.gov.ua/rivnenshchina> (дата звернення: 05.09.2023).

42. Розпорядження голови обласної державної адміністрації Про Стратегію розвитку туризму та рекреації в Рівненській області до 2027 року від 28 травня 2020 р. № 325. URL: <https://www.rv.gov.ua/npas/pro-strategiyu-rozvitku-turizmu-ta-rekreaciyi-v-rivnenskiy-oblasti-na-period-do-2027-roku-325-2020> (Дата звернення 07.05.2023)

43. РОЦНТ | Всеукраїнський фестиваль народної творчості, історії та побуту «Красносільські вітряки». РОЦНТ. URL: <http://rocnt.com.ua/?p=1939> (дата звернення: 07.09.2023).

44. РОЦНТ | Міжнародний фестиваль духової музики «Дзвенить оркестрів мідь». РОЦНТ. URL: <http://rocnt.com.ua/?event=міжнародний-фестиваль-духової-музик> (дата звернення: 07.09.2023).

45. РОЦНТ | Міжнародний фестиваль-конкурс дитячого фольклору «Котилася торба...». РОЦНТ. URL: <https://rocnt.com.ua/?p=1506> (дата звернення: 07.09.2023).

46. Соціально-економічне становище області. Рівненська обласна рада. Офіційний сайт. URL: <https://ror.gov.ua/socialno-ekonomichne-stanovishe-oblasti> (дата звернення: 07.09.2023).

47. Сьогодні завершується Міжнародний пісенний фестиваль «Доля» – Трускавецька Міська Рада. Трускавецька Міська Рада – Сайт на доопрацюванні, деякі розділи можуть бути тимчасово недоступні. URL: <https://tmr.gov.ua/article/19144/> (дата звернення: 21.08.2023).

48. «Тарас Бульба» | Тут гартується український рок. Фестиваль «Тарас Бульба». URL: <https://tarasbulba-fest.com/> (дата звернення: 20.08.2023).

49. Телеканал «Рівне 1». 4 грудня 1939 року було утворено Рівненську область. Календарик. День у календарі. Свята і традиції. Проекти - Новини Рівного. Відео on-line. Все про телекомпанію - Телеканал «Рівне 1». URL: <https://rivne1.tv/news/75357-4-hrudnya-1939-roku-bulo-utvoreno-rivnensku-oblast> (дата звернення: 05.09.2023).

50. У Львові розпочався Міжнародний фестиваль сучасної музики «Контрасти». Газета «День». URL: <https://day.kyiv.ua/news/271221-u-lvovi-rozpochavsya-mizhnarodnyu-festyval-suchasnoyi-muzyky-kontrasty> (дата звернення: 21.08.2023).

51. У Львові стартував Форум видавців (ФОТО, ВІДЕО) - Четверта студія. Четверта студія. URL: <https://4studio.com.ua/galereya/u-lvovi-startuvav-forum-vydavtsiv-foto-video/> (дата звернення: 21.08.2023).

52. У Тернополі відбувся 8-й «Мистецький фестиваль «Ї». URL: <https://ternopilcity.gov.ua/news/50081.html> (дата звернення: 22.08.2023).

53. Фестивалі та конкурси. Закарпатська обласна рада – Офіційний веб-сайт. URL: <https://zakarpattya.gov.ua/zakarpattya/infrastruktura/festyvali-ta-konkursy/?lang=en> (дата звернення: 09.09.2023).

54. Фестиваль «ТуСтань!» - Тустань. Тустань. URL: <https://tustan.ua/festivals/festyval-tustan/> (дата звернення: 23.08.2023).

55. Фестиваль «Ї» - Тернопільська обласна бібліотека для молоді. Тернопільська обласна бібліотека для молоді. URL: <https://tobm.org.ua/festyval-yi/> (дата звернення: 23.08.2023).

56. Фестиваль Гамселить у Тернополі. Zruchno.Travel - національний туристичний портал. URL: <https://zruchno.travel/ObjectEntity/Event?idCrm=2354cd67-0af5-d419-9d7a-5a606ceb54d2&lang=ua> (дата звернення: 22.08.2023).

57. Фестиваль українського духу «БАНДЕРШТАТ» - НАЦІОНАЛЬНИЙ АЛЬЯНС. НАЦІОНАЛЬНИЙ АЛЬЯНС. URL: <http://nation.org.ua/projects/bandershtat/> (дата звернення: 21.08.2023).

58. XX ювілейний Міжнародний органний фестиваль «Органний собор - 2023»«DonaNobisPacem» (Дай нам Миру) | Рівненська обласна філармонія. URL: <https://organ.rv.ua/events/hh-yuvilejnyj-mizhnarodnyj-organnyj-festyval-organnyj-sobor-2023-dona-nobis-pacem-daj-nam-myru/> (дата звернення: 07.09.2023).

59. Чижова Н. Корпоратив у нашому розумінні - це більше, ніж випити і послухати музику. Контракти. UA. URL: <https://kontrakty.ua/article/91779> (дата звернення: 08.08.2023).

60. Чирков О. Українознавчий погляд на Міжнародний фестиваль етнічної музики та лендарту«Шешори». WaybackMachine. URL: <https://web.archive.org/web/20140102194047/http://www.ualogos.kiev.ua/fulltext.html?id=14> (дата звернення: 21.08.2023).

61. 6 масштабних фестивалів Львівської області. ЛОДА/LODA – Львівська обласна державна адміністрація. URL: <https://old.loda.gov.ua/news?id=45861> (дата звернення: 09.09.2023).

62. 7 NewTrendsIntheEventsIndustryYouMustFollowin 2023. Timely. URL: <https://time.ly/blog/new-trends-in-the-events-industry-you-must-follow/> (дата звернення: 18.08.2023).
63. About EMBOK –EventManagementBodyofKnowledge - Afterburner2 – Free, GPL Template. URL: <https://www.embok.org/index.php/history-of-embok> (дата звернення: 08.08.2023).
64. APEX. Glossary – MeetingAchievements. MeetingAchievements. URL: <https://www.meetingachievements.com/glossary> (дата звернення: 07.08.2023).
65. BerezivBanderFest– музика у поєднанні з чарівною красою Карпат |Українське радіо. URL: <http://www.nrcu.gov.ua/news.html?newsID=27287> (дата звернення: 22.08.2023).
66. Biaett V., Richards G. Eventexperiences: measurementandmeaning. JournalofPolicyResearchinTourismLeisureandEvents. 2020. С. 1–16. URL: https://www.researchgate.net/publication/344512801_Event_experiences_measurement_and_meaning (дата звернення: 19.08.2023).
67. Bramwell B. Strategicplanningbeforeandafter a mega-event. TourismManagement. 1997. Т. 18, № 3. С. 167–176. URL: https://www.researchgate.net/publication/223356637_Strategic_planning_before_and_after_a_mega-event (дата звернення: 18.08.2023).
68. Delamere T., Wankel L., Hinch T. Developmentof a ScaletoMeasureResidentAttitudesTowardtheSocialImpactsofCommunityFestivals , Part I: EventManagement. 2001. Т. 7, № 1. С. 11–24. URL: https://www.researchgate.net/publication/233694244_Development_of_a_Scale_to_Measure_Resident_Attitudes_Toward_the_Social_Impacts_of_Community_Festivals_Part_I_Item_Generation_and_Purification_of_the_Measure (дата звернення: 19.08.2023).
69. Denysenko M., Mamontova N., Verkhohliad Y. CurrentstateandprospectsofeventmanagementdevelopmentinUkraine. Economics, financeandmanagementreview. 2022. № 2. С. 36–42. URL: <https://doi.org/10.36690/2674-5208-2022-2-36> (дата звернення: 09.09.2023).

70. Eventmanagement: VeranstaltungenprofessionellzumErfolgführen. U. Holzbaur. 2-ге вид. Springer, 2010. 361 с. URL:https://researchgate.net/publication/321568719_Eventmanagement_Veranstaltungen_professionell_zum_Erfolg_fuehren (дата звернення: 10.08.2023).

71. EventsManagement : навч. посіб. G. A. J Bowdin та ін. 2-ге вид. NewYork : Routledge, 2011. 489 с. URL: https://www.academia.edu/29403848/Bowdin_G_Allen_J_O_Toole_W_Harris_R_McDonnell_I_2006_Events_management (дата звернення: 07.08.2023).

72. ForecastingtheEconomicImpactsofEventsandConventions / L. Dwyer та ін. EventManagement. 2000. Т. 6, № 3. С. 191–204. URL: https://www.researchgate.net/publication/233545964_Forecasting_the_economic_impacts_of_events_and_conventions (дата звернення: 11.08.2023).

73. Getz D. EventManagement&EventTourism : навч. посіб. 2-ге вид. Calgary : UniversityofCalgary, 2004. 520 с. URL: <https://studylib.net/doc/8096377/event-mgmt-and-event-tourismtext> (дата звернення: 08.08.2023).

74. Getz D. Eventstudies : theory, researchandpolicyforplannedevents : підручник. RoutledgeTaylor&FrancisGroup, 2012. 484 с. URL: <https://archive.org/details/eventstudiestheo0000getz/page/n5/mode/2up> (дата звернення: 16.08.2023).

75. IndustryCouncil C. APEX ContractsAcceptedPractices. MeetingAchievements. URL: https://insights.eventscouncil.org/Portals/0/APEX_Contracts.pdf (дата звернення: 07.08.2023).

76. J. Burdge R., Vanclay F. SocialImpactAssessment: A ContributiontotheStateoftheArtSeries. ImpactAssessment. 1996. Т. 14, № 1. С. 59–86. URL: https://www.researchgate.net/publication/242315752_Social_Impact_Assessment_A_Contribution_to_the_State_of_the_Art_Series (дата звернення: 14.08.2023).

77. Jago L. K.SpecialEvents: A ConceptualandDefinitionalFramework. FestivalManagementandEventTourism. 1998. Т. 5, № 1-2. С. 21–32.

78. Lee C.-K., Taylor T. Critical reflections on the economic impact assessment of a mega-event: The case of 2002 FIFA World Cup. *Tourism Management*. 2005. Т. 26, № 4. С. 595–603. URL: https://www.researchgate.net/publication/223934375_Critical_reflections_on_the_economic_impact_assessment_of_a_mega-event_The_case_of_2002_FIFA_World_Cup (дата звернення: 16.08.2023).
79. Michael Hall C. The definition and analysis of hallmark tourist events. *GeoJournal*. 1989. Т. 19, № 3. С. 263–268. URL: https://www.researchgate.net/publication/227225064_The_definition_and_analysis_of_hallmark_tourist_events (дата звернення: 16.08.2023).
80. Müller M. The Mega-Event Syndrome: Why So Much Goes Wrong in Mega-Event Planning and What to Do About It. *Journal of the American Planning Association*. 2015. Т. 81, № 1. С. 1–12. URL: https://www.researchgate.net/publication/277355900_The_Mega-Event_Syndrome_Why_So_Much_Goes_Wrong_in_Mega-Event_Planning_and_What_to_Do_About_It (дата звернення: 18.08.2023).
81. Nikoliuk O., Diachenko Y., Savchenko T. Features of event management development in Ukraine. *Investytsiyyi: praktykatadosvid*. 2021. № 6. С. 98. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.6.98> (дата звернення: 09.09.2023).
82. Quinn B. Festivals, events and tourism. *School of Hospitality Management and Tourism : навч. посіб.* Dublin, 2009. С. 1–48. URL: https://www.researchgate.net/publication/254583774_Festivals_events_and_tourism (дата звернення: 08.08.2023).
83. Sharpley R., Stone P. Socio-cultural impacts of events: meanings, authorised transgression and social capital. *Be press*. 2011. С. 345–359. URL: file:///C:/Users/asus/Downloads/Chapter%2023%20-%20Sharpley&Stone%20-%20Handbook%20of%20Events_stamped.pdf (дата звернення: 16.08.2023).
84. Shipway R., Jones I. The Great Suburban Everest: An 'Insiders' Perspective on Experiences at the 2007 Flora London Marathon. *Journal of Sport & Tourism*. 2008. Т. 13, № 1. С. 61–77. URL:

https://www.researchgate.net/publication/249022181_The_Great_Suburban_Everest_An_'Insiders'_Perspective_on_Experiences_at_the_2007_Flora_London_Marathon (дата звернення: 17.08.2023).

85. SpecialEvents: CreatingandSustaining a New Worldfor Celebration : навч. посіб. Hoboken, NewJersey : JohnWiley&Sons, 2013. 393 с. URL: <https://ebin.pub/special-events-creating-and-sustaining-a-new-world-for-celebration-9786468600-3175723993-9781118626771-111862677x.html> (дата звернення: 07.08.2023).

86. Ukrinform. Три сцени і дитяча галявина: у Дубно стартував рок-фестиваль «Тарас Бульба». Укрінформ - актуальні новини України та світу. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2498478-tri-sceni-i-ditacagalavina-u-dubno-startuvav-rokfestival-taras-bulba.html> (дата звернення: 20.08.2023).

87. UPfest популяризує мистецтво. Волинські новини. URL: https://www.volynnews.com/news/archive/upfest_populyaryzuye_mystetstvo/ (дата звернення: 22.08.2023).

88. Wall G., Mathieson A. Tourism: Change, ImpactsandOpportunitiesbyGeoffreyWallandAlisterMathieson. Canadian Geographer / LeGéographecanadien. 2007. Т. 51, № 4. С. 504–505. URL: https://www.researchgate.net/publication/249403510_Tourism_Change_Impacts_and_Opportunities_by_Geoffrey_Wall_and_Alister_Mathieson (дата звернення: 18.08.2023).

89. Wiz-ArtFestival. Wiz-ArtFestival. URL: <https://wiz-art.ua/festival/team/> (дата звернення: 24.08.2023).

90. Yousaf H. 9 EventTrendsShaping 2023 andBeyond. vFairs.com. URL: <https://www.vfairs.com/blog/event-trends/> (дата звернення: 18.08.2023).